

*Priekšstati par finanšu plānošanu –
“No sprīdīša par saimnieku”*

KVANTITATĪVAIS PĒTĪJUMS

© “Latvijas Fakti”, 2017.gada novembris

SATURS

I. Metodoloģiskā informācija	3
II. Kopsavilkums	6
III. Pētījuma rezultāti	
1. Princips “Nevis naudas daudzums, bet tās pirktspēja nosaka tās vērtību”	12
2. Princips “Jo augstāks darba ražīgums, jo vairāk nopelna cilvēks un valsts”	19
3. Princips “Aizņemoties jāvērtē spēja atdot, gan aizņēmumu, gan procentus”	29
4. Princips “Naudas cenu nosaka risks, bet riska mēraukla – aizņēmēja atbildīgums”	36
5. Princips “Pirms rīkoties ar naudu, jāuzklausā padomi un kritiski tie jāizvērtē”	43
6. Princips “Saimnieciska domāšana ir īstermiņa vēlmju samērošana ar ilgtermiņa iespējām”	50
7. Princips “Tautsaimniecība ir cikliska, sliktajiem laikiem jāgatavojas iepriekš”	60
8. Princips “Katrā budžetā jāatvēl drošības riņķis neparedzētām situācijām”	70
9. Princips “Ekonomikā visi ir savstarpēji saistīti, tāpēc naudas apritē nedrīkst būt pārrāvumi”	80
10. Princips “Vienveida bara darbība ekonomikā rada burbuļus, kam lemts plīst”	87

I. Metodoloģiskā informācija

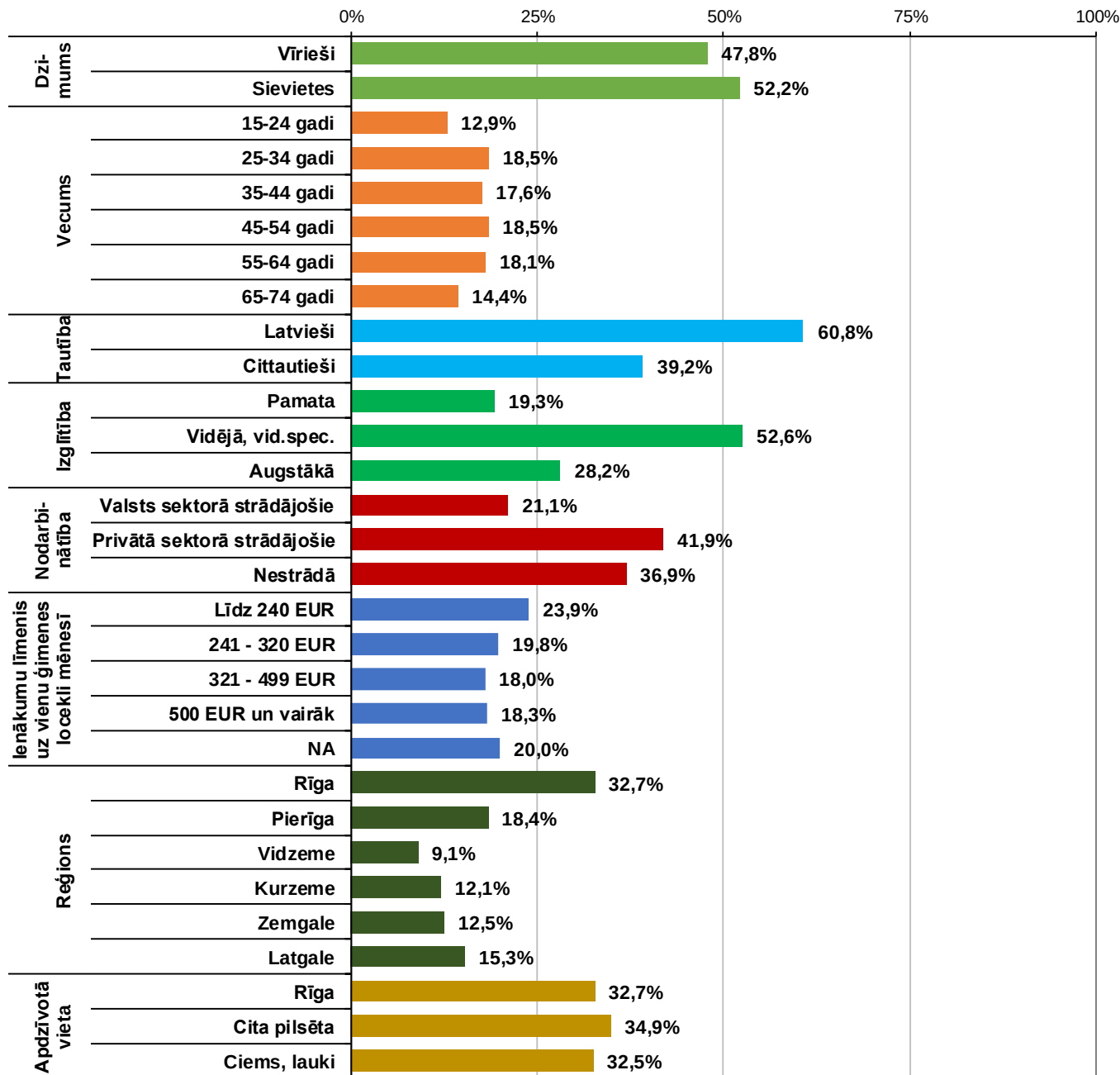
Pētījuma mērķis

- Noskaidrot Latvijas iedzīvotāju zināšanas, attieksmi un uzvedību, gan par savu personīgo, gan valsts finanšu plānošanu, izmantojot 10 Latvijas Bankas sagatavotus principus/patiesības, kurus turpmāk iespējams izmantot komunikācijā ar sabiedrību, izglītojot to par finanšu plānošanas jautājumiem:
 - *Nevis naudas daudzums, bet tās pirktspēja nosaka tās vērtību*
 - *Jo augstāks darba ražīgums, jo vairāk nopelna cilvēks un valsts*
 - *Aizņemoties jāvērtē spēja atdot, gan aizņēmumu, gan procentus*
 - *Naudas cenu nosaka risks, bet riska mēraukla – aizņēmēja atbildīgums*
 - *Pirms rīkoties ar naudu, jāuzklausā padomi un kritiski tie jāizvērtē*
 - *Saimnieciska domāšana ir īstermiņa vēlmju samērošana ar ilgtermiņa iespējām*
 - *Tautsaimniecība ir cikliska, sliktajiem laikiem jāgatavojas iepriekš*
 - *Katrā budžetā jāatvēl drošības riņķis neparedzētām situācijām*
 - *Ekonomikā visi ir savstarpēji saistīti, tāpēc naudas apritē nedrīkst būt pārrāvumi*
 - *Vienveida bara darbība ekonomikā rada burbuļus, kam lemts plīst*

Pētījuma metodoloģijas apraksts:

- **Pētījuma veicējs:** tirgus un sociālo pētījumu centrs «Latvijas Fakti».
- **Mērķa grupa:** Latvijas patstāvīgie iedzīvotāji vecumā no 15 līdz 74 gadiem.
- **Pētījuma metode:** individuālās (tiešās) datorizētās intervijas respondentu dzīvesvietās (CAPI).
- **Izlases metode:** reprezentatīva Latvijas sabiedrības izlase, kas veidota pēc daudzpakāpju nejaušās stratificētās atlases principa. Stratifikācijas pazīmes: a) ģeogrāfiskā, b) nacionālā. Izlases aprēķināšanā un ģeogrāfiskajā izklaidē izmantota nejaušā maršruta metode.
- **Respondentu selekcija:** respondentu atlase veikta, izmantojot «pēdējās dzimšanas dienas principu». Intervēšanas soļa garums +3.
- **Izlases lielums:** 1023 individuālās (tiešās) datorizētās intervijas respondentu dzīvesvietās (CAPI).
- **Ģeogrāfiskais pārklājums:** visi Latvijas reģioni (120 izlases punkti).
- **Vidējais intervijas ilgums:** 20 minūtes (neskaitot demogrāfijas jautājumus).
- **Datu svēršana:** pēc dzimuma, vecuma, tautības, reģiona un apdzīvotās vietas tipa saskaņā ar CSP jaunākajiem pieejamajiem datiem.
- **Aptaujas veikšanas laiks (lauka darbs):** 2017. gada 10. – 20. novembris

Svērtās izlases struktūra

II. Kopsavilkums

Saskaņā ar pētījuma rezultātiem:

- ☐ Biežāk minētie viedokļi jautājumā par pareizāko rīcību, lai uzkrājumi ilgtermiņā nezaudētu vērtību:
 - ✓ Nekustamā īpašuma iegāde (minēja 39% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju);
 - ✓ Noguldīt naudu drošā un uzticamā bankā stabilā valūtā (20%);
 - ✓ Uzkrājumus uzglabāt skaidrā naudā (16%);
 - ✓ Ieguldīt dārgmetālos (11%).
- ☐ Divas trešdaļas (67%) aptaujāto Latvijas iedzīvotāju, kā Latvijas Bankas vissvarīgāko uzdevumu, nosauca rūpes par to, lai nauda būtu vērtīga un stabila. Otrs populārākais atbilžu variants: rūpes par to, lai aprītē būtu pēc iespējas vairāk naudas (viedokli pārstāvēja 12% respondentu).
- ☐ Biežāk minētie viedokļi jautājumā par to, kurš būtu pelnījis vislielāko algu uzņēmumā:
 - ✓ Tas, no kura darba uzņēmums iegūst vislielākos ienākumus (minēja 35% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju);
 - ✓ Tas, kurš strādā visvairāk (visgarākās stundas) (16%);
 - ✓ Tas, kurš strādā fiziski visgrūtāko darbu (16%).
- ☐ Biežāk minētās atbildes jautājumā par to, kas tiek darīts, lai saņemtu lielāku algu:
 - ✓ Neko nav iespējams darīt, viss atkarīgs no darba devēja/valsts (minēja 33% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju);
 - ✓ Mēģina strādāt vēl vairāk (strādāt virsstundas/atrast papilddarbus) (31%);
 - ✓ Mācās/ apgūst papildus prasmes, lai maksātu vairāk par sarežģītāka un kvalitatīvāka darba veikšanu (21%).
- ☐ Biežāk minētie viedokļi jautājumā par ko valstij būtu jārūpējas primāri, lai tā kopā ar iedzīvotājiem kļūtu turīgāka:
 - ✓ Jārūpējas, lai iedzīvotāji strādātu gudrāk un radītu vērtīgākas preces/ pakalpojumus, īpaši eksportam (minēja 41% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju);
 - ✓ Jācenšas palielināt iedzīvotāju skaitu, lai būtu pēc iespējas vairāk iedzīvotāju, kas maksā nodokļus (26%);
 - ✓ Jāiekasē no uzņēmumiem lielāki nodokļi un jāmaksā lielākas algas (10%).

- ❑ 41% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju apgalvoja, ka nekad neaizņemas, jo prot saplānot savu budžetu. Vairākums respondentu atzina, ka viņiem nākas aizņemties naudu. Biežāk minētie iemesli, kāpēc nākas aizņemties naudu:

 - ✓ Radušies pēkšņi/neplānoti tēriņi un nepietiek/nav iekrājumu šādiem gadījumiem (salūzis auto, remonta izdevumi; veselības izdevumi) (minēja 26% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju);
 - ✓ Nepietiek līdzekļu, lai nodzīvotu no vienas algas līdz nākamajai (13%).
- ❑ Katrs trešais (32%) pētījuma dalībnieks uzskata, ka valstij nevajadzētu aizņemties naudu, tai būtu jāprot saimniekot prātīgi un bez parādiem. Tomēr vairākums Latvijas iedzīvotāju pieļāva iespēju, ka valsts kādu mērķu vai situāciju dēļ aizņemas naudu. Biežāk minētie iemesli/ situācijas, kad valstij būtu vērts aizņemties naudu:

 - ✓ Tikai krīzes situācijās, lai palīdzētu atgūties uzņēmumiem un iedzīvotājiem no krīzes sekām (minēja 28% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju);
 - ✓ Tikai valsts attīstībai (19%);
 - ✓ Lai beidzot izdarītu to, kas cilvēkiem sen solīts: lielākas algas skolotājiem/ ārstiem; lielākas pensijas; sakārtoti ceļi, u.c. (14%).
- ❑ Vairākuma (63%) aptaujāto Latvijas iedzīvotāju skatījumā, piešķirot hipotekāro kredītu, tiek ņemti vērā visi respondentu vērtējumam piedāvātie kritēriji – kredītņēmēja ienākumi un izdevumi, kā arī līdzšinējā kredītvēsture.
- ❑ Biežāk minētie viedokļi jautājumā par to, kādēļ dažām valstīm procentos jāmaksā par saviem aizņēmumiem ievērojami vairāk nekā citām:

 - ✓ Jo tās īsteno riskantu politiku – nerīkojas ar naudu saimnieciski (minēja 38% respondentu);
 - ✓ Jo tās aizņemas riskantiem projektiem (23%);
 - ✓ 34% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju nespēja sniegt konkrētu atbildi šajā jautājumā.

- ❑ Divas trešdaļas (66%) aptaujas dalībnieku pārstāvēja viedokli, ka Latvijas iedzīvotāji būtu vairāk jāizglīto par finanšu jautājumiem. Valdija uzskats, ka izglītot vajadzētu, gan par personīgajiem, gan ar valsts ekonomiku un valsts budžeta plānošanas jautājumiem. Noraidošu pozīciju pārstāvēja 20% respondentu, norādot, ka zināšanu līmenis sabiedrībā par finanšu jautājumiem ir pietiekams.
- ❑ Biežāk minētās situācijas, kurās noderētu vairāk zināšanu par ekonomiku:
 - ✓ Sava budžeta plānošanā/ lai sekotu līdž saviem izdevumiem un iztīktu ar to, kas ir (minēja 10% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju);
 - ✓ Uzsākot uzņēmējdarbību (6%);
 - ✓ Lai varētu izvērtēt, kur izdevīgāk ņemt kredītu, aizņemties naudu (5%).
- ❑ Biežāk minētie priekšstatī par to, kas ir turīgs cilvēks:
 - ✓ Tāds, kuram pietiek visam, ko viņš vēlas (minēja 30% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju);
 - ✓ Tāds, kurš ir atstājis mantojumu nākamajām paaudzēm (19%);
 - ✓ Tāds, kuram ir iekrājumi (17%).
- ❑ Raksturojot Latvijas iedzīvotāju rīcību ar savām finansēm, 43% aptaujas dalībnieku pārstāvēja viedokli, ka lielākā daļa iedzīvotāju rīkojas spontāni/ neapdomīgi ar savu naudu, neplāno ilgtermiņā. 25% gadījumu tika pausts uzskats, ka lielākā daļa Latvijas iedzīvotāju pārzina un saprātīgi rīkojas ar savām finansēm tikai tekošā mēneša ietvaros. Vismazāk (19%) bija to respondentu, kuri pārstāvēja viedokli, ka lielākā daļa Latvijas iedzīvotāju pārzina un saprātīgi rīkojas ar savām finansēm ilgtermiņā - plāno/domā vairākus gadus uz priekšu vai par nākamajām paaudzēm.
- ❑ Vērtējot Latvijas valsts rīcību pēdējos 10 gados, plānojot valsts budžetu, gandrīz katrs otrais (49%) aptaujas dalībnieks pārstāvēja viedokli, ka tā ir bijusi balstīta tikai uz īstermiņa mērķu sasniegšanu. Vēl 37% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju valsts ekonomisko politiku pēdējos 10 gados raksturoja kā nepārdomātu un haotisku. Tikai 6% respondentu uzskata, ka Latvijas valsts rīcība pēdējos 10 gados, plānojot valsts budžetu, bijusi pārdomāta un uz ilgtermiņa attīstību balstīta.

- ❑ Jautājumā par to, ko nozīmē budžets ar deficītu, aptaujāto Latvijas iedzīvotāju domas dalījās. Pareizu atbildi (*valsts iedzīvotājiem tērē vairāk naudas, nekā tā ieņem no nodokļu maksājumiem, un trūkstošo naudu aizņem*) sniedza 40% aptaujāto, tomēr pat nedaudz biežāk (41% gadījumu) tika pārstāvēts viedoklis, ka budžets ar deficītu nozīmē to, ka valstij trūkst naudas noteiktai jomai, piem., veselības aprūpei vai citai.
- ❑ Nedaudz vairāk par pusi (52%) aptaujāto Latvijas iedzīvotāju plāno savus ienākumus/ izdevumus mēneša ietvaros. Tuvākā gada laikā savus ienākumus/ izdevumus plāno 26% respondentu. Vēl tālākā nākotnē (tuvāko 5 – 10 gadu laikā), ilgtermiņā savus ienākumus/ izdevumus plāno tikai 7% aptaujas dalībnieku. No dienas līdz dienai dzīvo 12% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju.
- ❑ Latvijas sabiedrības priekšstats par pareizu valdības rīcību laikā, kad ekonomika aug un budžets, nodokļi pildās labi, valda viedoklis (tā domā 62% aptaujāto), ka šajā laikā valdībai daļu ienākošo nodokļu maksājumu vajadzētu atlikt rezervē, lai varētu atbalstīt tautsaimniecību tad, kad ekonomika būs kritumā. 21% respondentu pārstāvēja viedokli, ka valdībai vajadzētu izmantot labvēlīgo situāciju, aizņemties un iepludināt naudu ekonomikā, lai ātrāk sasniegtu Rietumu attīstības līmeni.
- ❑ Vērtējot to, cik daudz cilvēkam būtu jāuzkrāj negaidītiem/ neplānotiem tēriņiem (pēkšņiem izdevumiem veselības uzlabošanai, auto/dzīvokļa remontam, u.c.), visbiežāk (40% gadījumu) tika sniegta atbilde, ka katram ir savas vajadzības, nav universāla uzkrājumu apjoma. 18% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju uzskata, ka negaidītiem/ neplānotiem tēriņiem būtu jāuzkrāj vidējais gada ienākumu apjoms, 26% respondentu priekšstats tās varētu būt 2-3 mēnešalgas, savukārt pēc 10% aptaujas dalībnieku domām negaidītiem/ neplānotiem tēriņiem pietiktu ar vienu mēneš algu.
- ❑ Gandrīz pusei (48%) aptaujāto Latvijas iedzīvotāju nav uzkrājumu negaidītiem/ neplānotiem tēriņiem. 34% aptaujas dalībnieku norādīja, ka dzīvo no algas līdz algai un uzkrājumu veidošanai līdzekļu nepietiek. 14% respondentu uzkrājumi, iespējams, varētu būt, taču viņiem trūkstot disciplīnas, lai tādu veidotu. 17% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju uzkrājumi negaidītiem/ neplānotiem tēriņiem sastāda mazāk nekā viena mēneša ienākumi, vēl 17% respondentu tie ir 2-3 mēnešu ienākumu apmērā, savukārt lielāki uzkrājumi (4 vai vairāk mēnešu ienākumu apmērā) ir 14% pētījuma dalībnieku.
- ❑ Respondenti tika lūgti sevi iztēloties valsts vadītāja vietā veicot izvēli – vai valsts budžetā atvēlēt “vairāk naudas ceļa remontiem”, neko neatstājot “neparedzētiem, neplānotiem tēriņiem” vai tomēr atstāt drošības rezervi. Vairākums (60%) aptaujāto Latvijas iedzīvotāju atstātu uzkrājumu neparedzētiem/ neplānotiem tēriņiem, kaut daļa ceļu paliktu neremontēti. 24% aptaujas dalībnieku paredzētu uzreiz vairāk naudas ceļa remontiem.

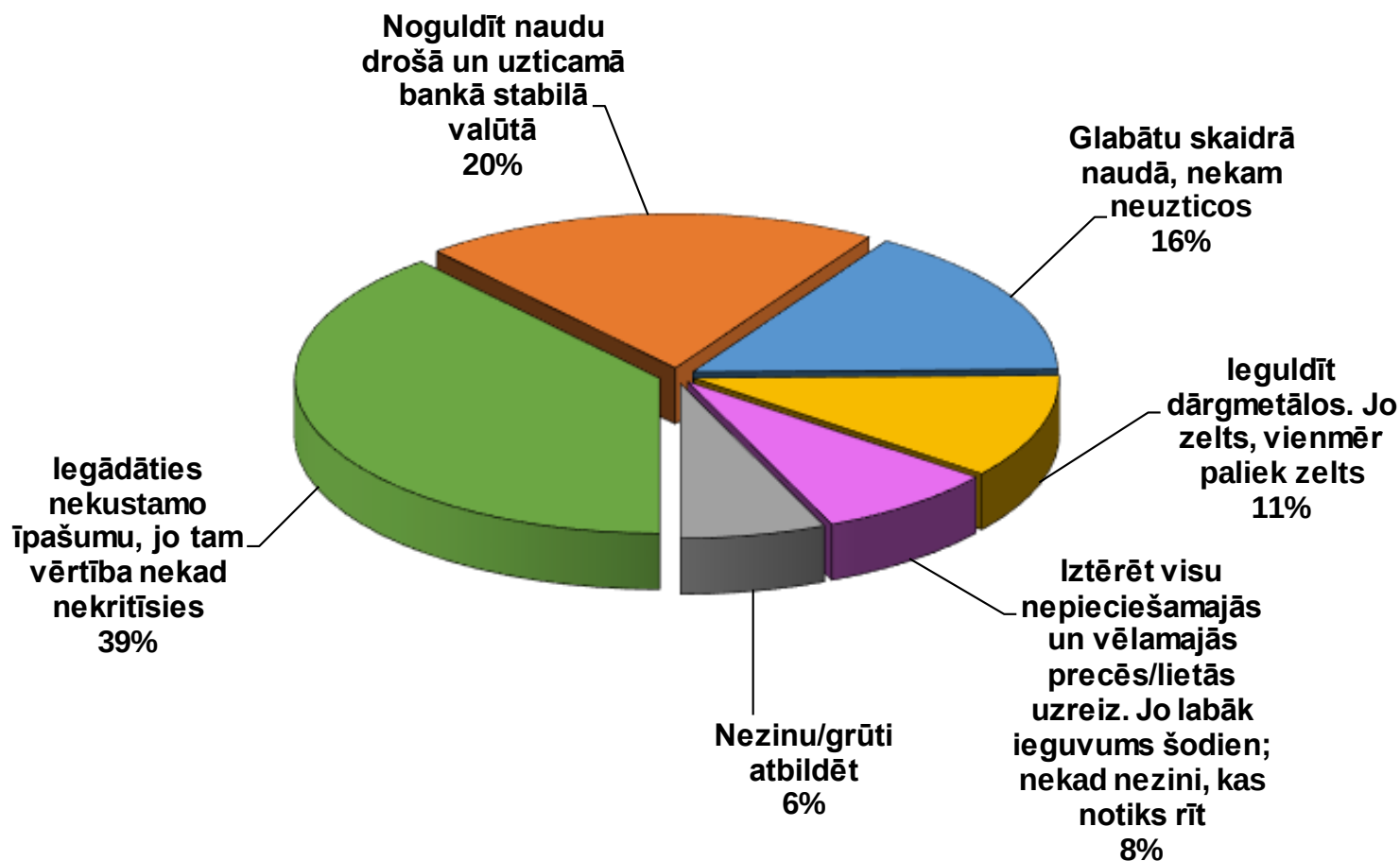
- ❑ Gandrīz katrs otrais (45%) respondents situācijā, ja būtu parāds un jāveic ikmēneša maksājumi, bet pēkšņi sabojājies ledusskapis un jāiegādājas jauns, vispirms veiktu parāda maksājumu, un mēģinātu sakrāt ledusskapim nākamajos mēnešos. 28% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju mēģinātu vienoties ar aizdevēju, lai dažus mēnešus samazina parāda atmaksas summu un iegādātos ledusskapi iespējami ātri. 8% aptaujāto aizņemtos vēl, savukārt 4% respondentu tajā mēnesī nemaksātu parāda maksājumu (aizdevējs pagaidīs), bet nopirktu ledusskapi.
- ❑ 42% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju skatījumā maksājumu no konta vienā bankā uz kontu citā bankā nodrošina abas iesaistītās komercbankas. Pareizo atbildi, ka to nodrošina Latvijas Banka, kas savstarpēji savieno visas Latvijas komercbankas, pārstāvēja 20% respondentu. Katrs trešais (33%) aptaujas dalībnieks nespēja sniegt konkrētu atbildi šajā jautājumā.
- ❑ 40% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju bija kompetenti jautājumā, kādēļ Latvijas Banka un Eirosistēma regulē naudas procentu likmes, atbildot, ka tādējādi Latvijas Banka regulē, lai cenas neaug par strauju un valsts ekonomika kopumā attīstās stabili. Viedokli, ka tas ir veids, kā Latvijas valsts var nopelnīt papildus naudu valsts budžetā, pārstāvēja 18% respondentu. Visbiežāk (42% gadījumu) aptaujas dalībniekiem nebija konkrēta viedokļa šajā jautājumā.
- ❑ Vairākums (60%) aptaujāto Latvijas iedzīvotāju bija kompetenti jautājumā, kurā brīdī ir visizdevīgāk iegādāties mājokli, atbildot, ka vislabāk to veikt brīdī, kad maz pērk, jo tad cenas ir viszemākās. 14% respondentu pārstāvēja viedokli, ka visizdevīgāk iegādāties mājokli ir brīdī, kad tirgus visaktīvākais, jo tad ir daudz piedāvājumu, savukārt 9% aptaujāto domā, ka visizdevīgāk to veikt brīdī, kad citi pērk, jo citi zina, ko dara, pēc tam cenas var augt vēl lielākas.
- ❑ Populārākais viedoklis (minēja 36% aptaujas dalībnieku) jautājumā, kādas naudas procentu likmes būtu jānosaka Latvijas Bankai un Eirosistēmai laika periodos, kad ekonomika aug, ir, ka likmes būtu jānosaka zemākas, jo tad būtu vairāk pieejami brīvie līdzekļi uzņēmējiem un visi varētu vēl ātrāk attīstīties, jo ekonomika ir pozitīvajā ciklā jeb izaugsmes posmā. Katrs ceturtais (26%) respondents pārstāvēja viedokli, ka Latvijas Bankai un Eirosistēmai laika periodos, kad ekonomika aug, likmes būtu jānosaka augstākas. Pareizo argumentāciju (tādējādi Latvijas Banka regulētu stabili ekonomikas izaugsmi un nepieļautu pārāk strauju cenu līmeņa kāpumu un ekonomikas pārkaršanu) minēja 20% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju. Vairāk kā trešdaļai (37%) aptaujas dalībnieku nebija konkrēta viedokļa šajā jautājumā.

III. Aptaujas rezultāti

1. Princips “Nevis naudas daudzums, bet tās pirktspēja nosaka tās vērtību”

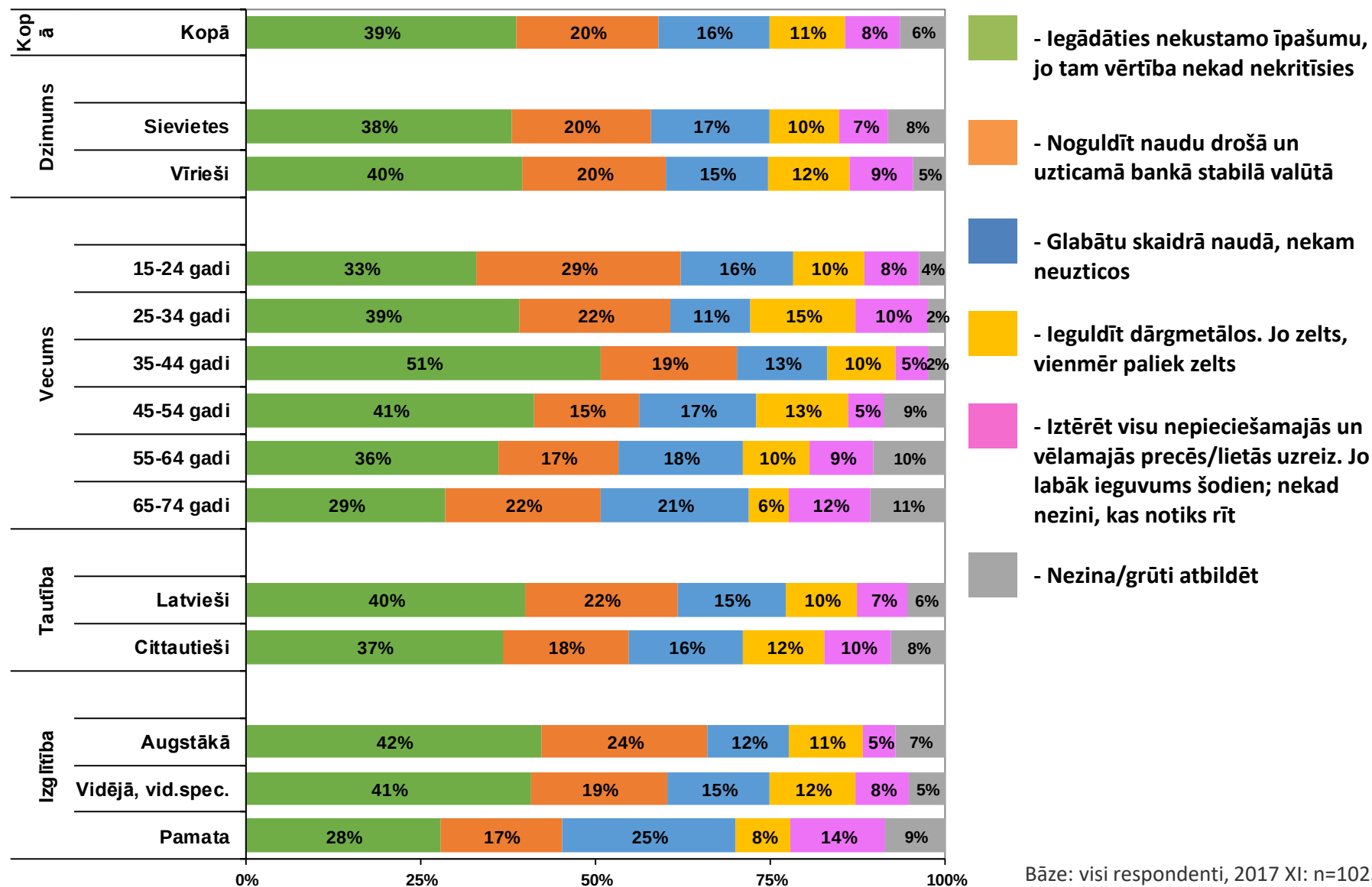

Q1. Ja Jūsu rīcībā būtu pietiekami lieli uzkrājumi. Kā, jūsuprāt, vispareizāk rīkoties, lai tie nezaudētu vērtību ilgtermiņā? (I)

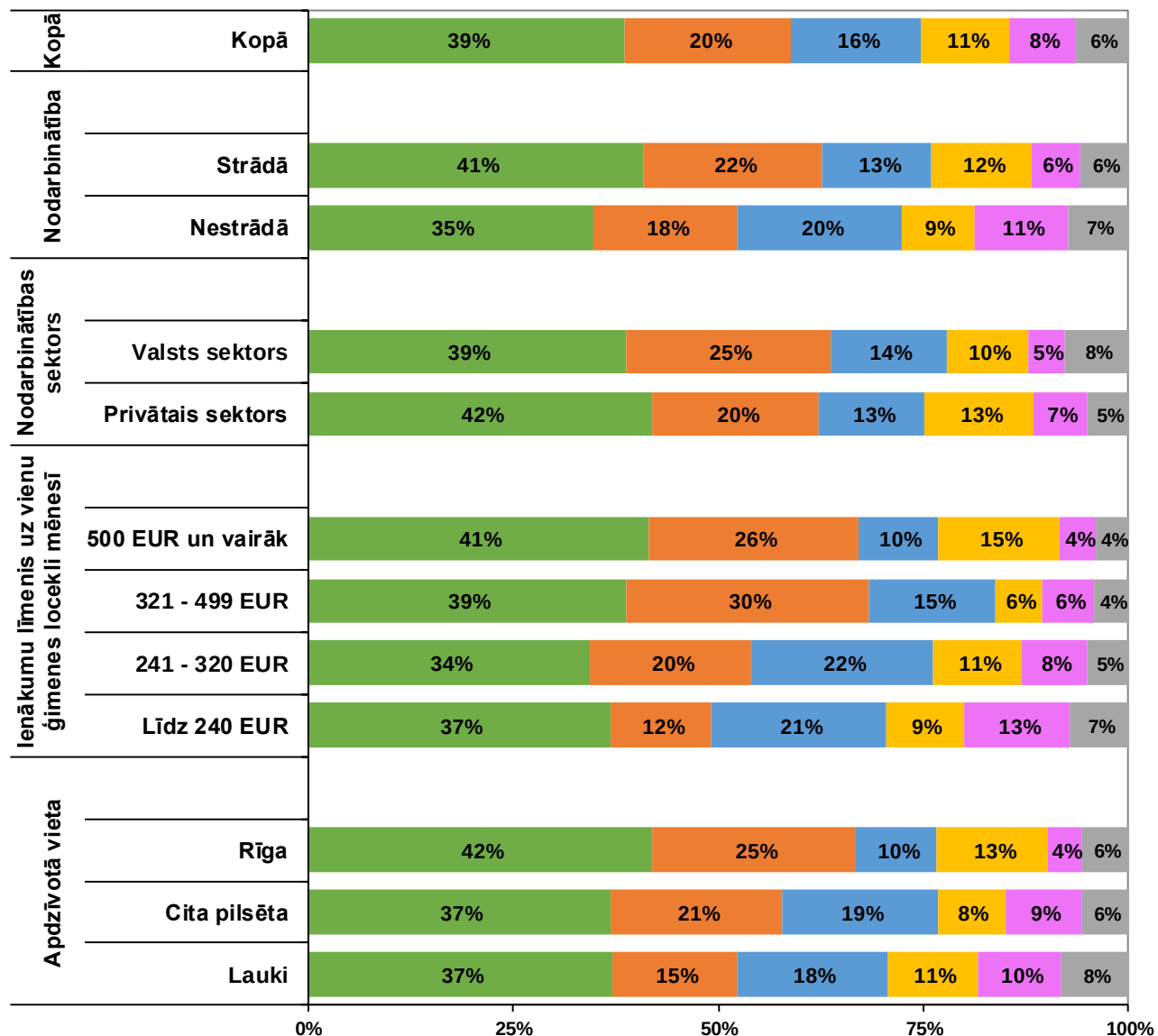
Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

Q1. Ja Jūsu rīcībā būtu pietiekami lieli uzkrājumi. Kā, jūsuprāt, vispareizāk rīkoties, lai tie nezaudētu vērtību ilgtermiņā? (II)

Bāze: visi respondenti, 2017. XI: n=1023

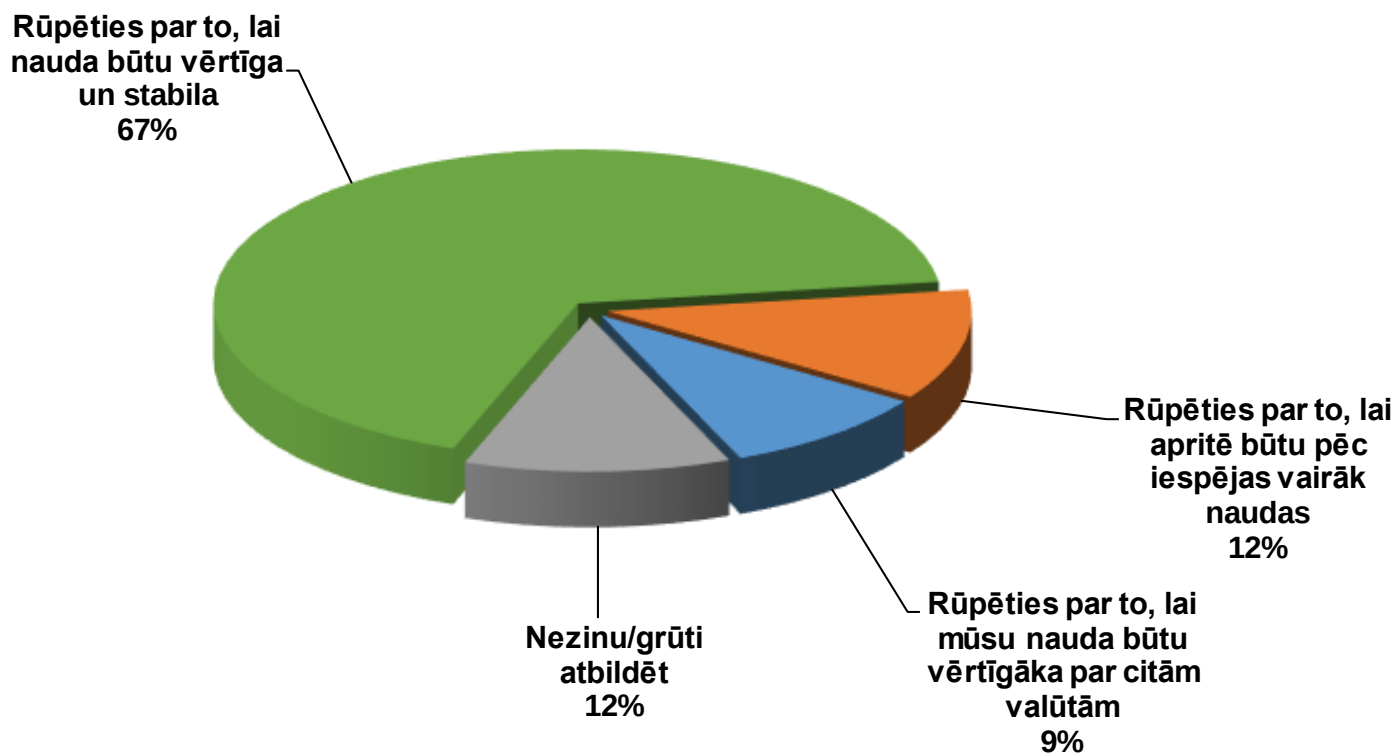
Q1. Ja Jūsu rīcībā būtu pietiekami lieli uzkrājumi. Kā, jūsuprāt, vispareizāk rīkotos, lai tie nezaudētu vērtību ilgtermiņā? (III)

- - Iegādāties nekustamo īpašumu, jo tam vērtība nekad nekritīsies
- - Noguldīt naudu drošā un uzticamā bankā stabilā valūtā
- - Glabātu skaidrā naudā, nekam neuzticos
- - Ieguldīt dārgmetālos. Jo zelts, vienmēr paliek zelts
- - Iztērēt visu nepieciešamajās un vēlamajās precēs/lietās uzreiz. Jo labāk ieguvums šodien; nekad nezini, kas notiks rīt
- - Nezina/grūti atbildēt

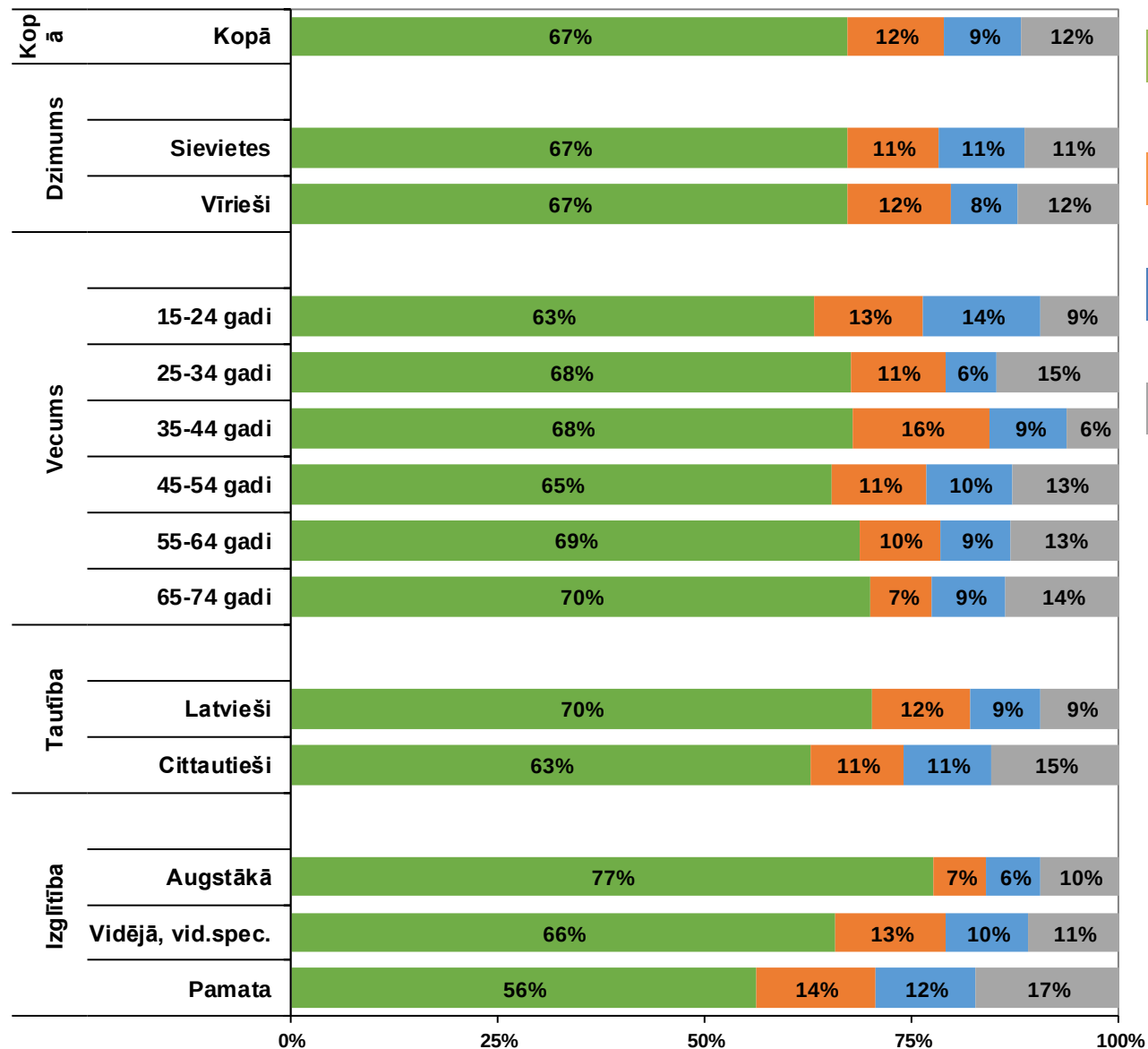
Bāze: visi respondenti, 2017. gada XI mēnesis; n=1023

Q2. Kāds, Jūsaprāt, ir Latvijas Bankas vissvarīgākais uzdevums? (I)

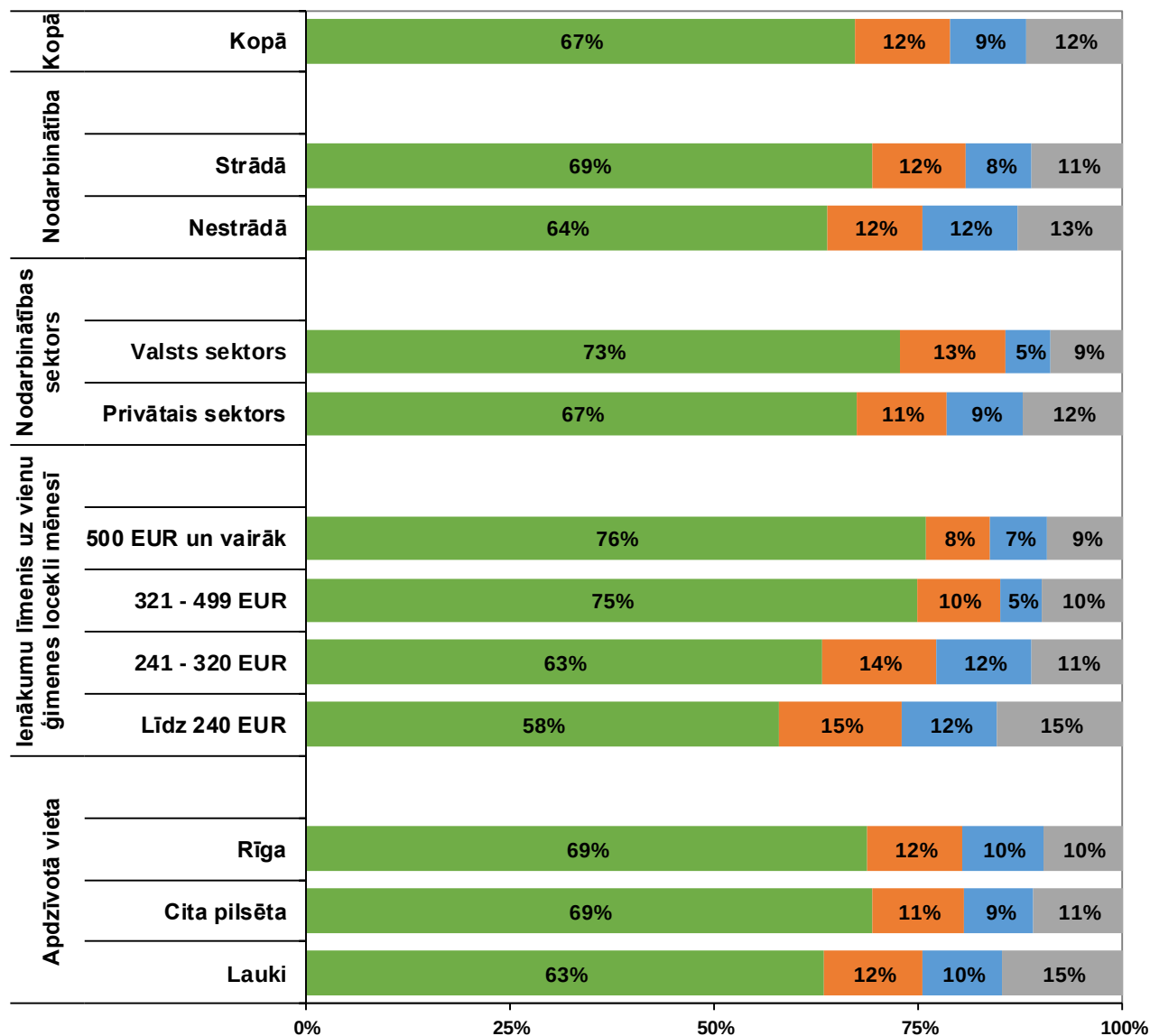
Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

Q2. Kāds, Jūsaprāt, ir Latvijas Bankas vissvarīgākais uzdevums? (II)

Bāze: visi respondenti, 2017. XI: n=1023

Q2. Kāds, Jūsaprāt, ir Latvijas Bankas vissvarīgākais uzdevums? (III)

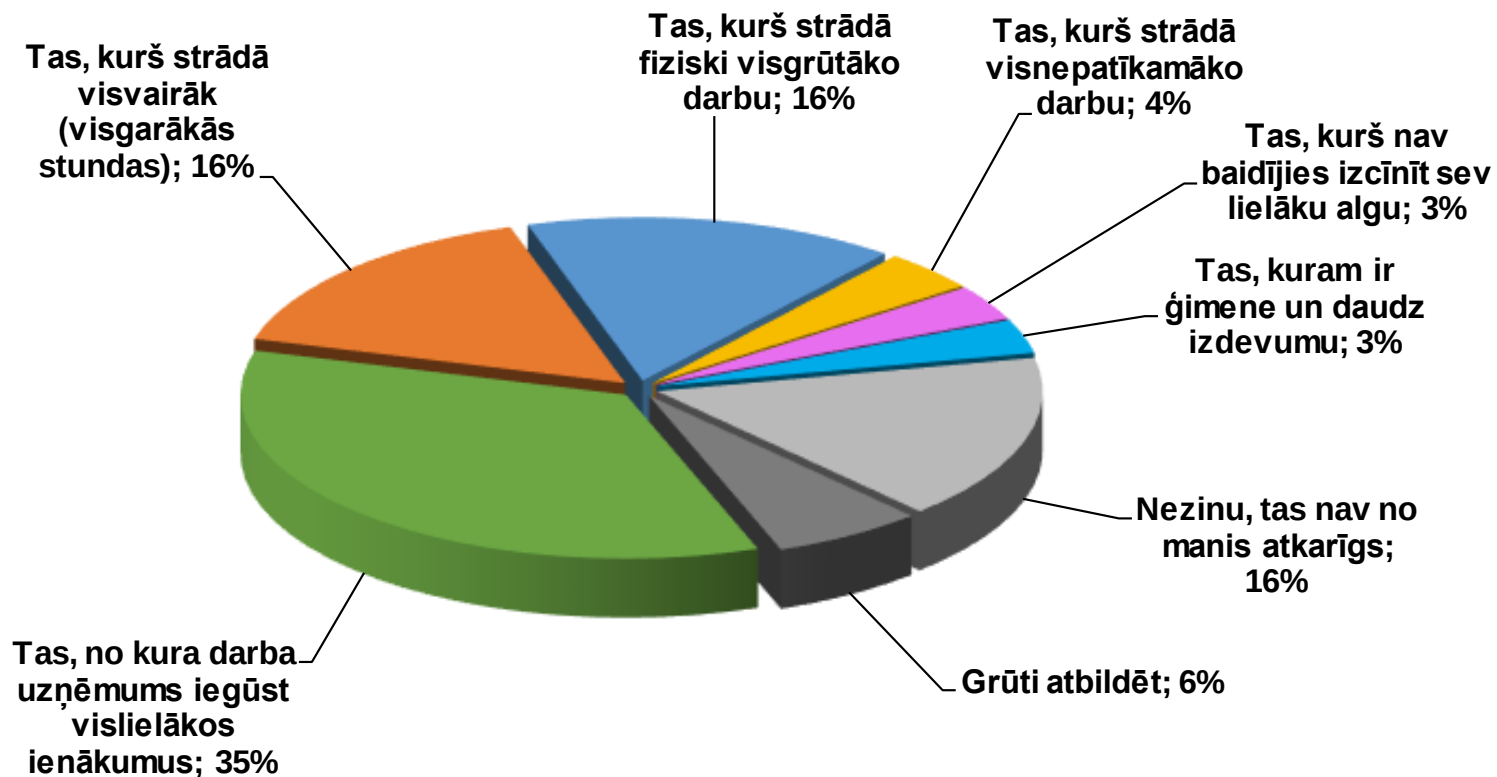
- Rūpēties par to, lai nauda būtu vērtīga un stabila
- Rūpēties par to, lai apritē būtu pēc iespējas vairāk naudas
- Rūpēties par to, lai mūsu nauda būtu vērtīgāka par citām valūtām
- Nezina/grūti atbildēt

Bāze: visi respondenti, 2017. XI: n=1023

2. Princips “Jo augstāks darba ražīgums, jo vairāk nopelna cilvēks un valsts”

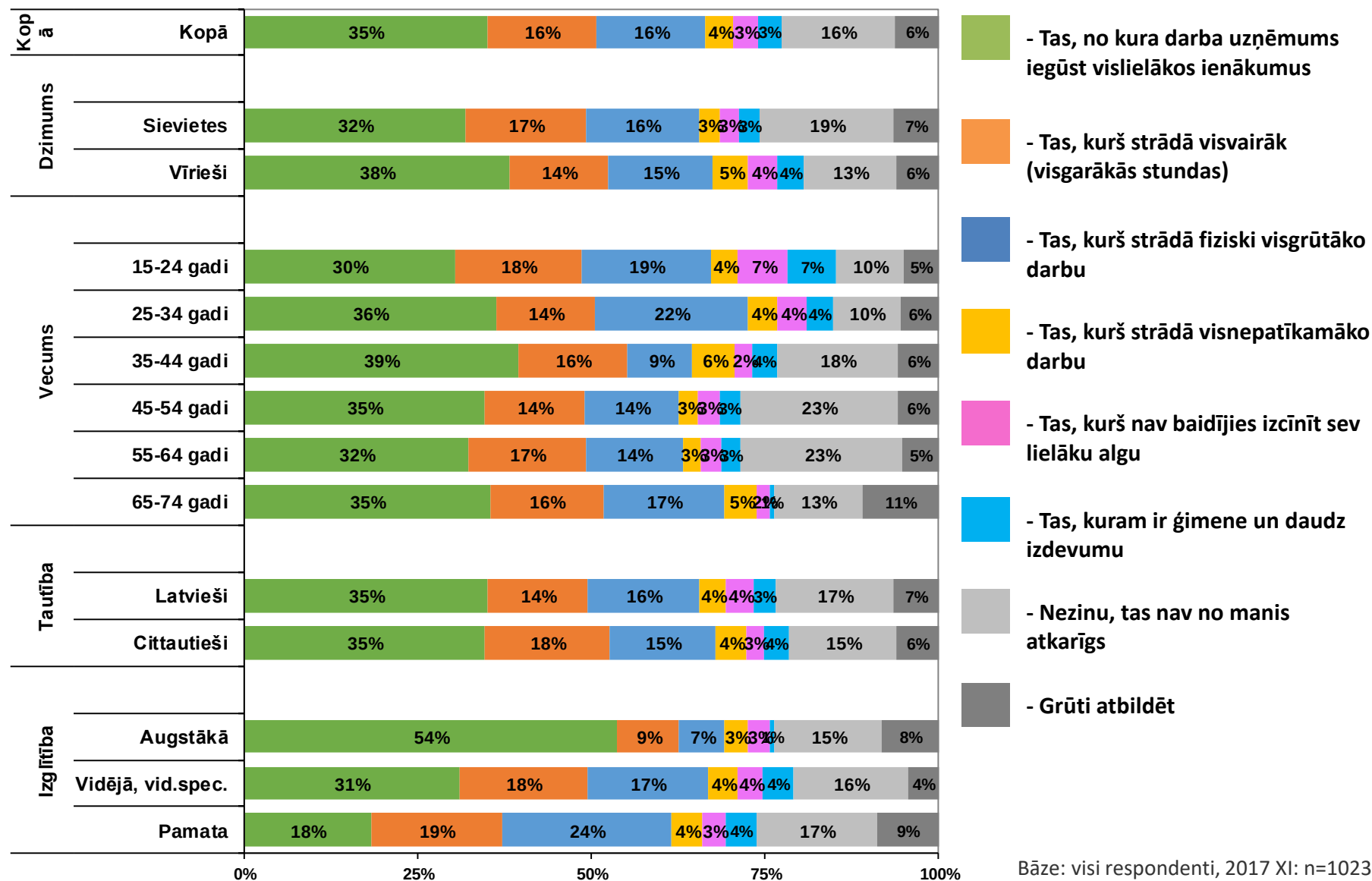

Q3. Jūsaprāt, kurš ir pelnījis vislielāko algu uzņēmumā? (I)

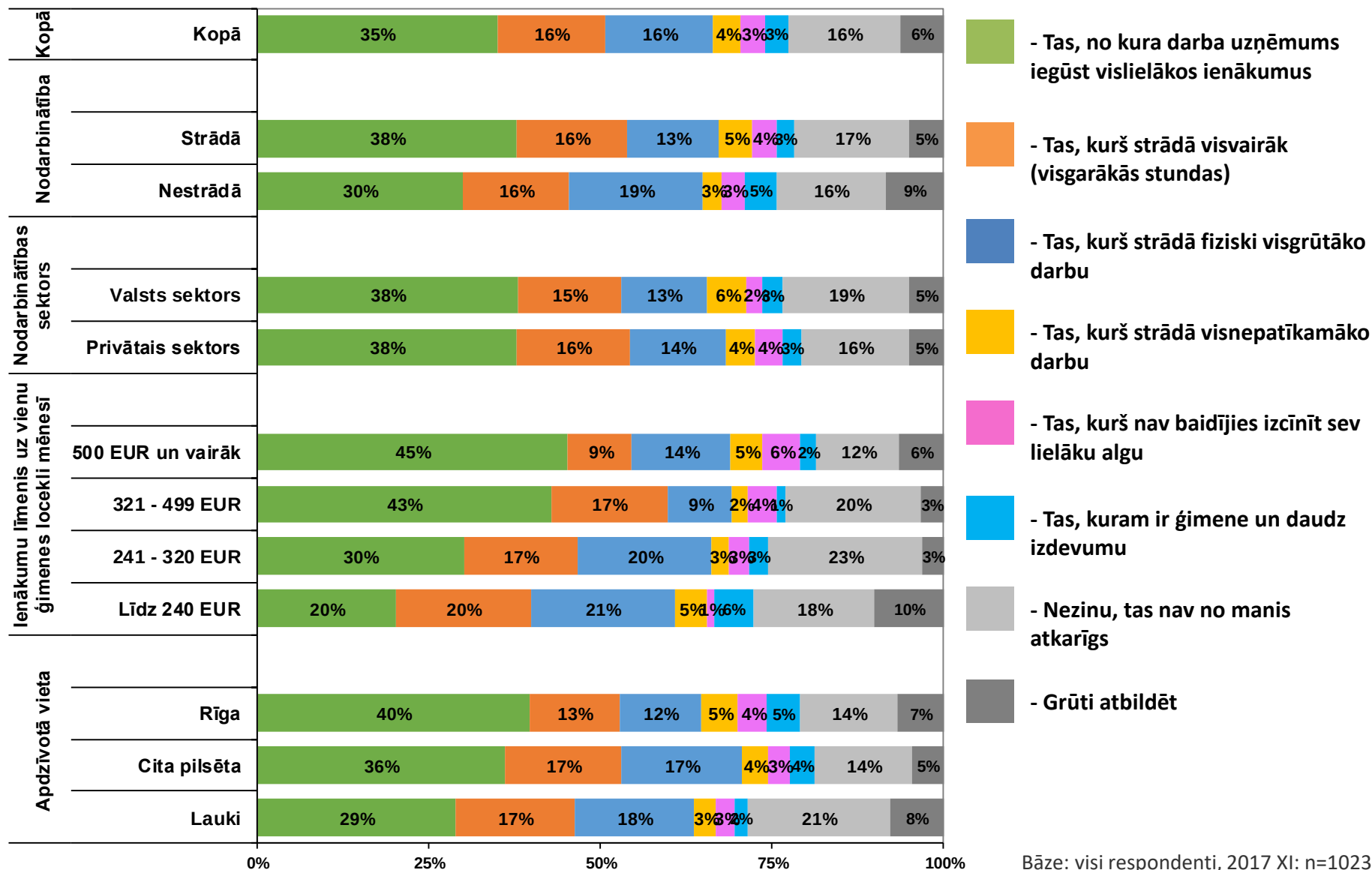
Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

Q3. Jūsaprāt, kurš ir pelnījis vislielāko algu uzņēmumā? (II)

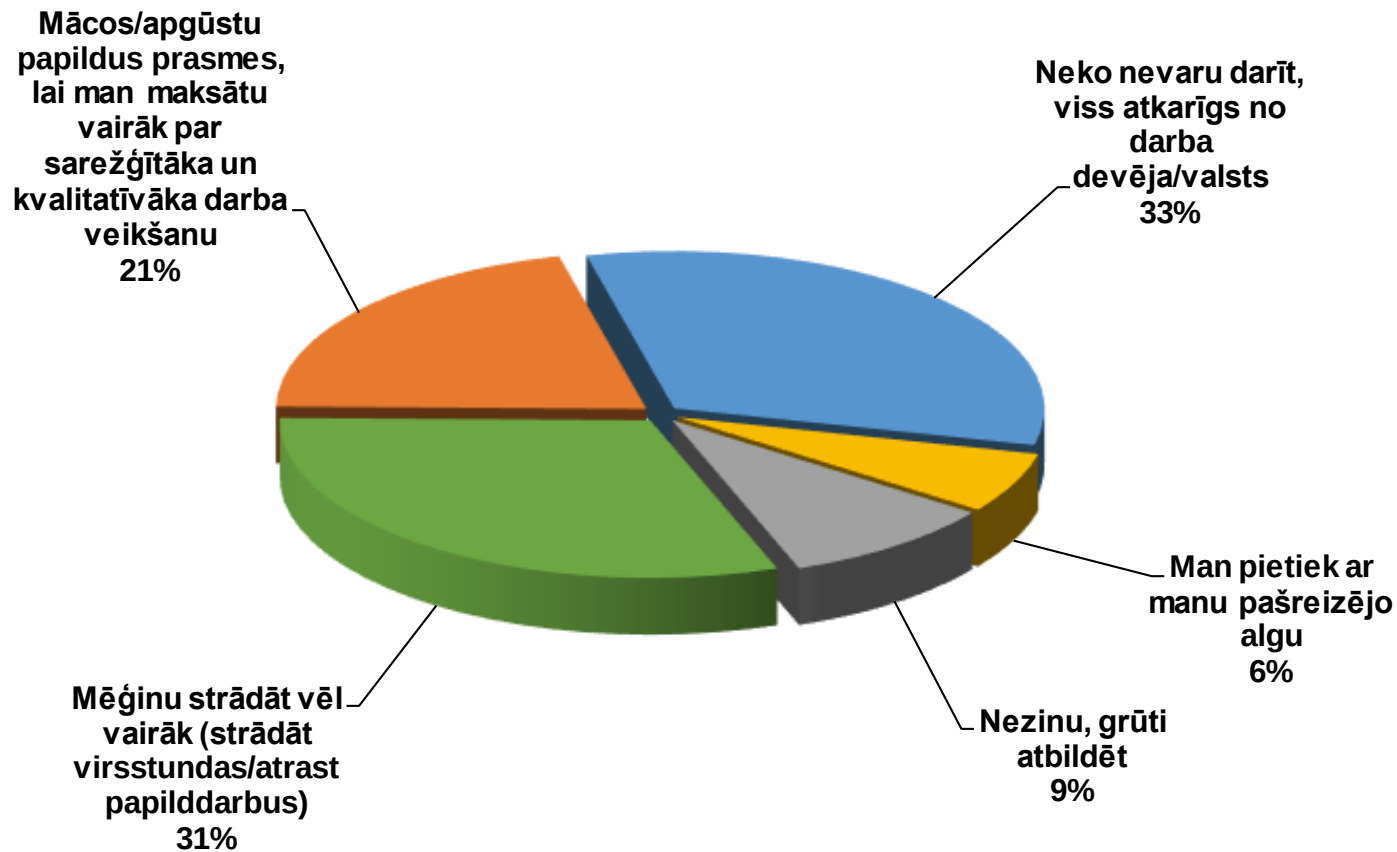
Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

Q3. Jūsaprāt, kurš ir pelnījis vislielāko algu uzņēmumā? (III)

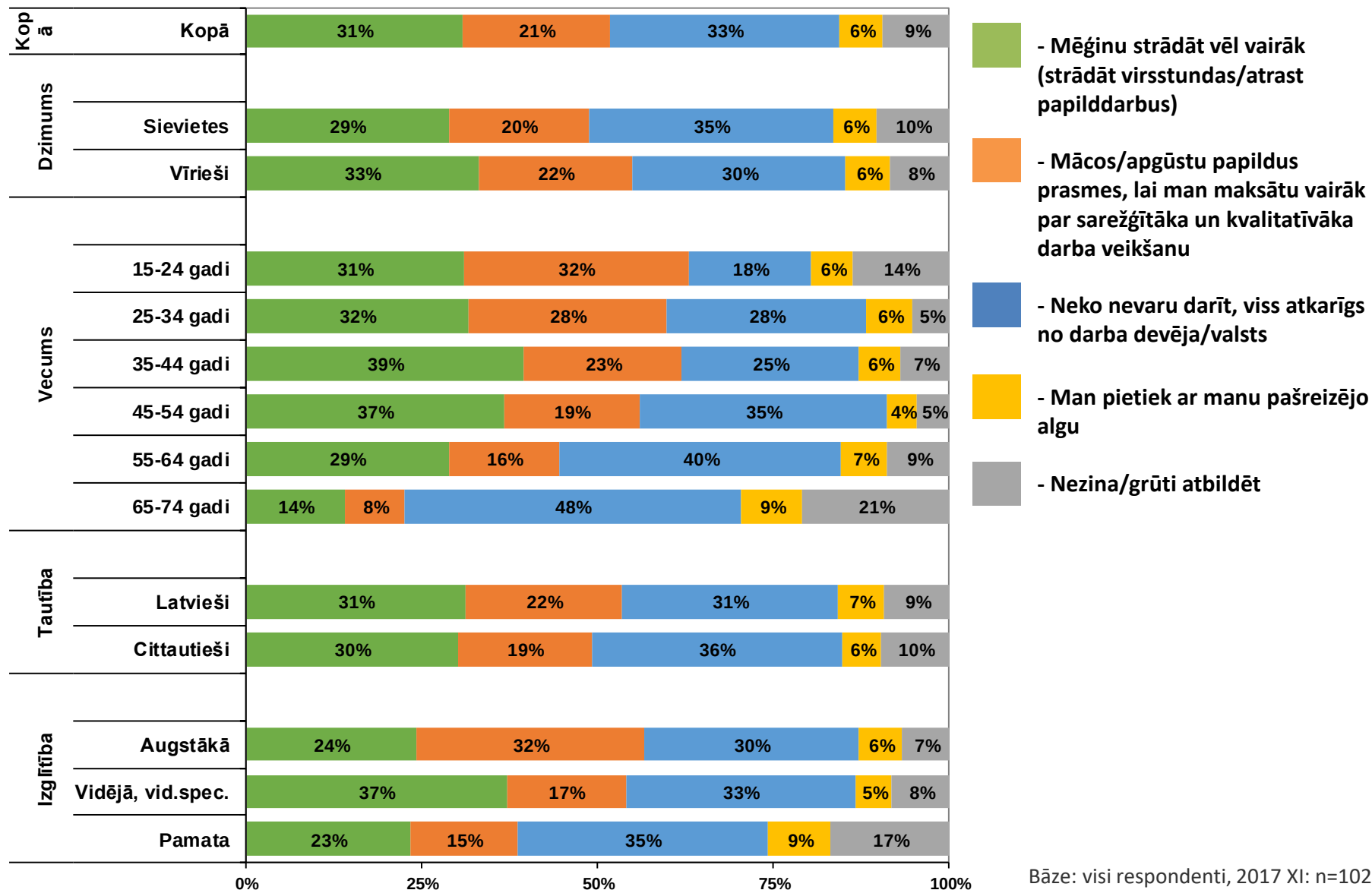
Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

Q4. Ko Jūs darāt, lai saņemtu lielāku algu? (I)

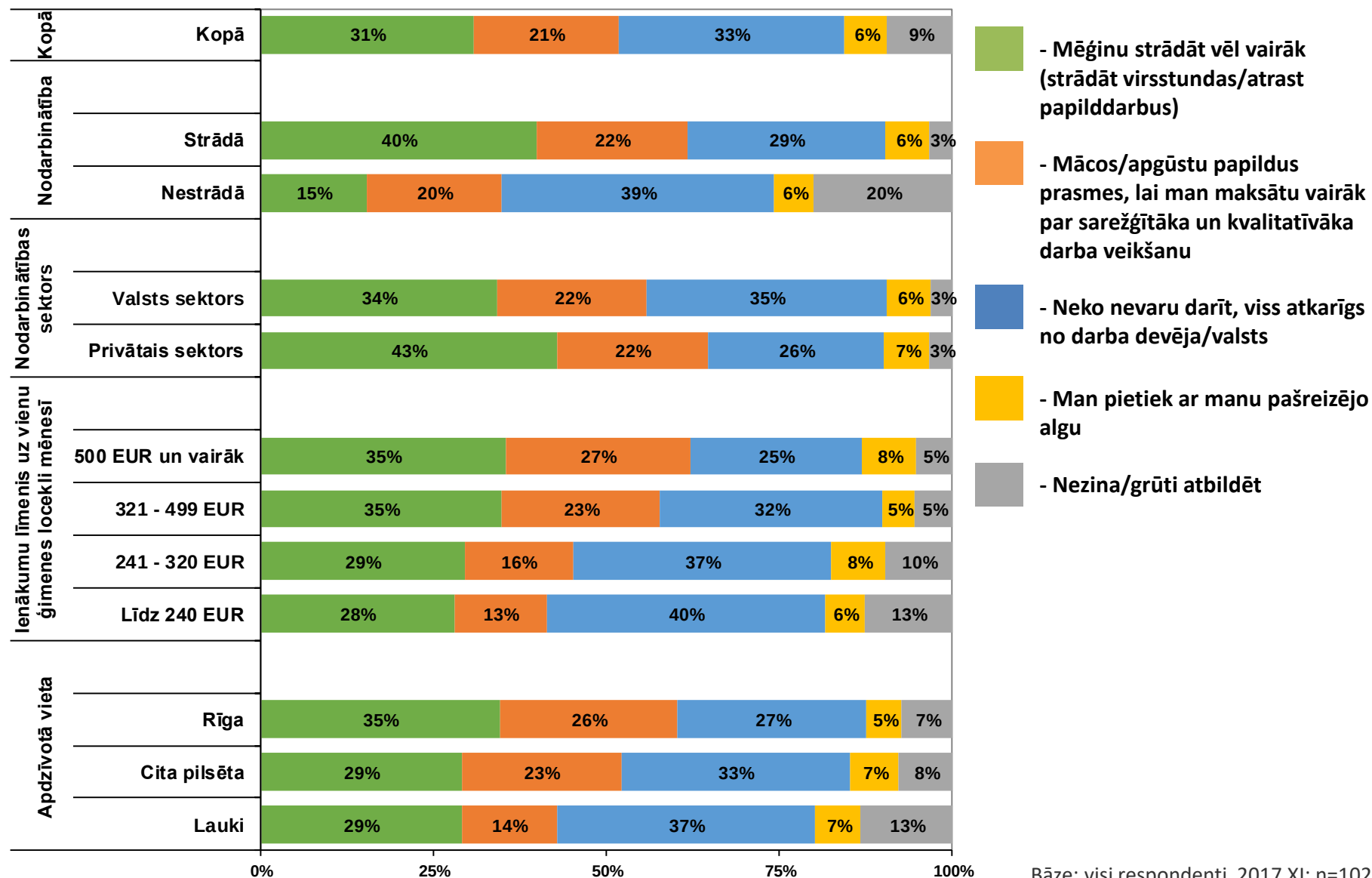
Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

Q4. Ko Jūs darāt, lai saņemtu lielāku algu? (II)

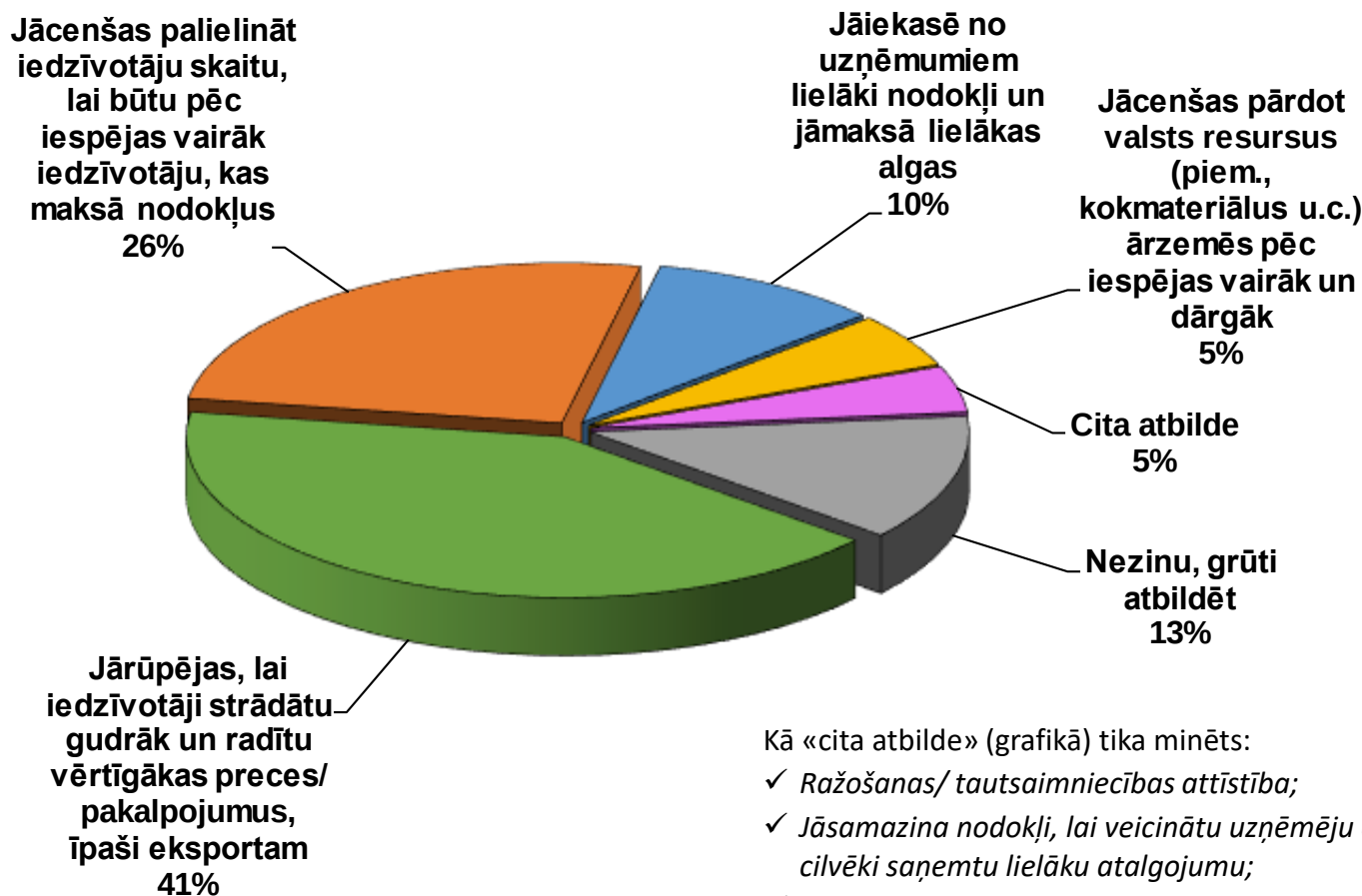
Bāze: visi respondenti, 2017. gada XI: n=1023

Q4. Ko Jūs darāt, lai saņemtu lielāku algu? (III)

Bāze: visi respondenti, 2017. XI: n=1023

Q5. Par ko valstij, Jūsaprāt, būtu jā rūpējas primāri, lai tā kopā ar iedzīvotājiem kļūtu turīgāka? (I)

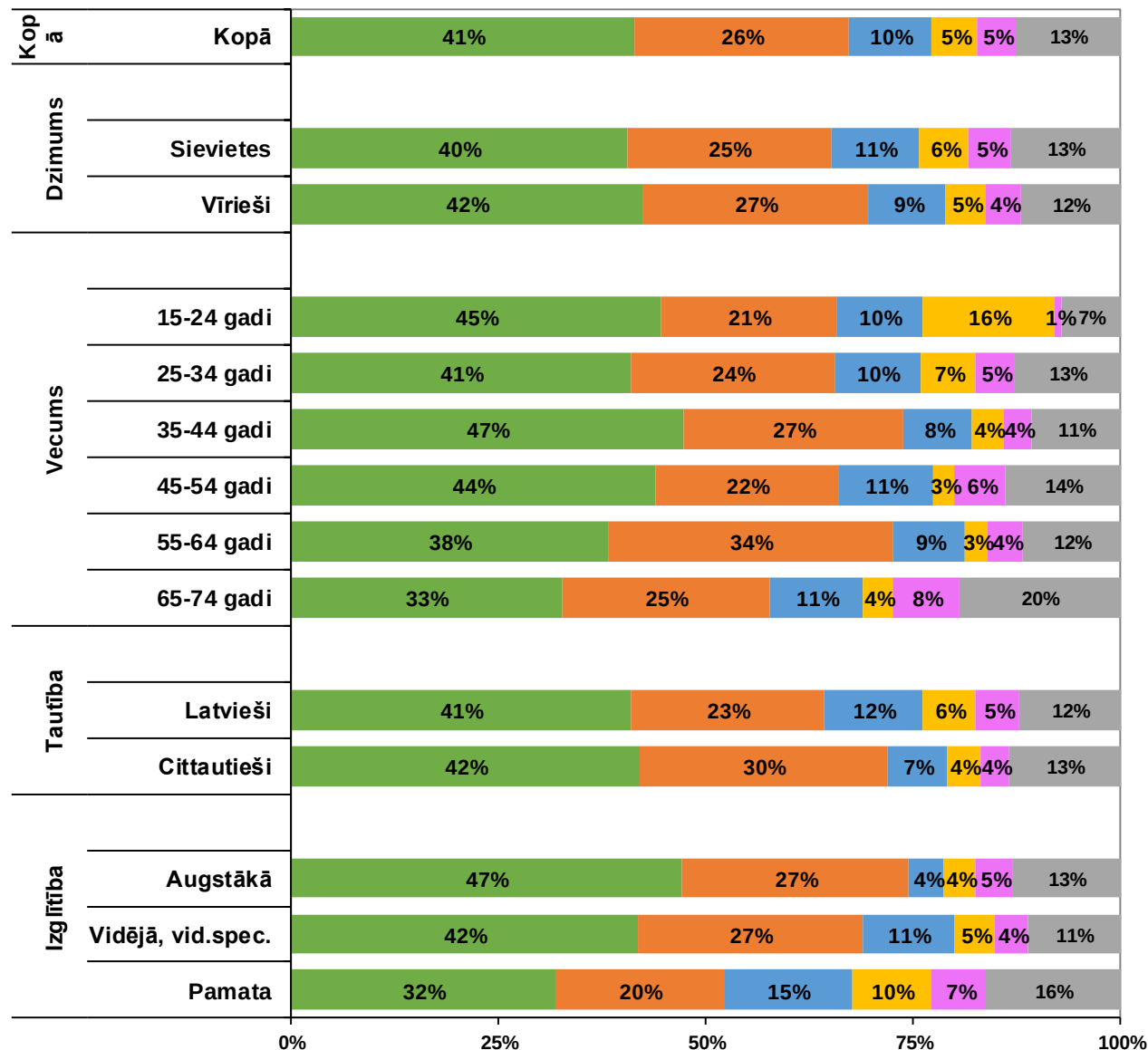

Kā «cita atbilde» (grafikā) tika minēts:

- ✓ Ražošanas/ tautsaimniecības attīstība;
- ✓ Jāsamazina nodokļi, lai veicinātu uzņēmēju attīstību un cilvēki saņemtu lielāku atalgojumu;
- ✓ Darba vietu radīšana;
- ✓ Samazināt deputātu algas/ iekasēt augstākus nodokļus no deputātiem un valsts amatpersonām;
- ✓ Lietderīgāku budžeta izmantošanu;
- ✓ Nedrīkst izpārdot cittautiešiem resursus, zemi un tml.

Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

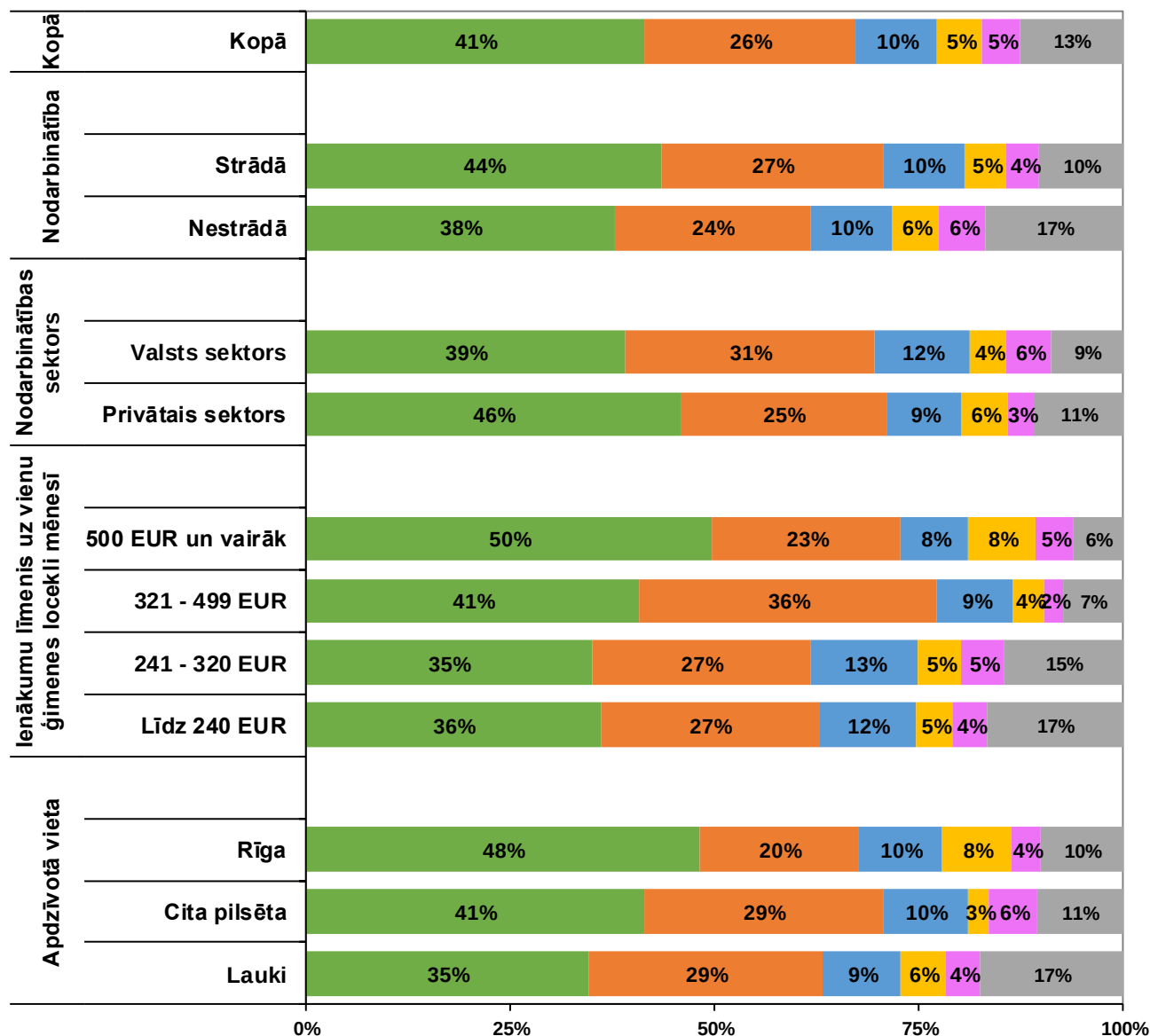
Q5. Par ko valstij, Jūsaprāt, būtu jā rūpējas primāri, lai tā kopā ar iedzīvotājiem kļūtu turīgāka? (II)

- - Jārūpējas, lai iedzīvotāji strādātu gudrāk un radītu vērtīgākas preces/pakalpojumus, īpaši eksportam
- - Jācenšas palielināt iedzīvotāju skaitu, lai būtu pēc iespējas vairāk iedzīvotāju, kas maksā nodokļus
- - Jāiekasē no uzņēmumiem lielāki nodokļi un jāmaksā lielākas algas
- - Jācenšas pārdot valsts resursus (piem., kokmateriālus u.c.) ārzemēs pēc iespējas vairāk un dārgāk
- - Cita atbilde
- - Nezina/grūti atbildēt

Bāze: visi respondenti, 2017. XI: n=1023

Q5. Par ko valstij, Jūsaprāt, būtu jā rūpējas primāri, lai tā kopā ar iedzīvotājiem kļūtu turīgāka? (III)

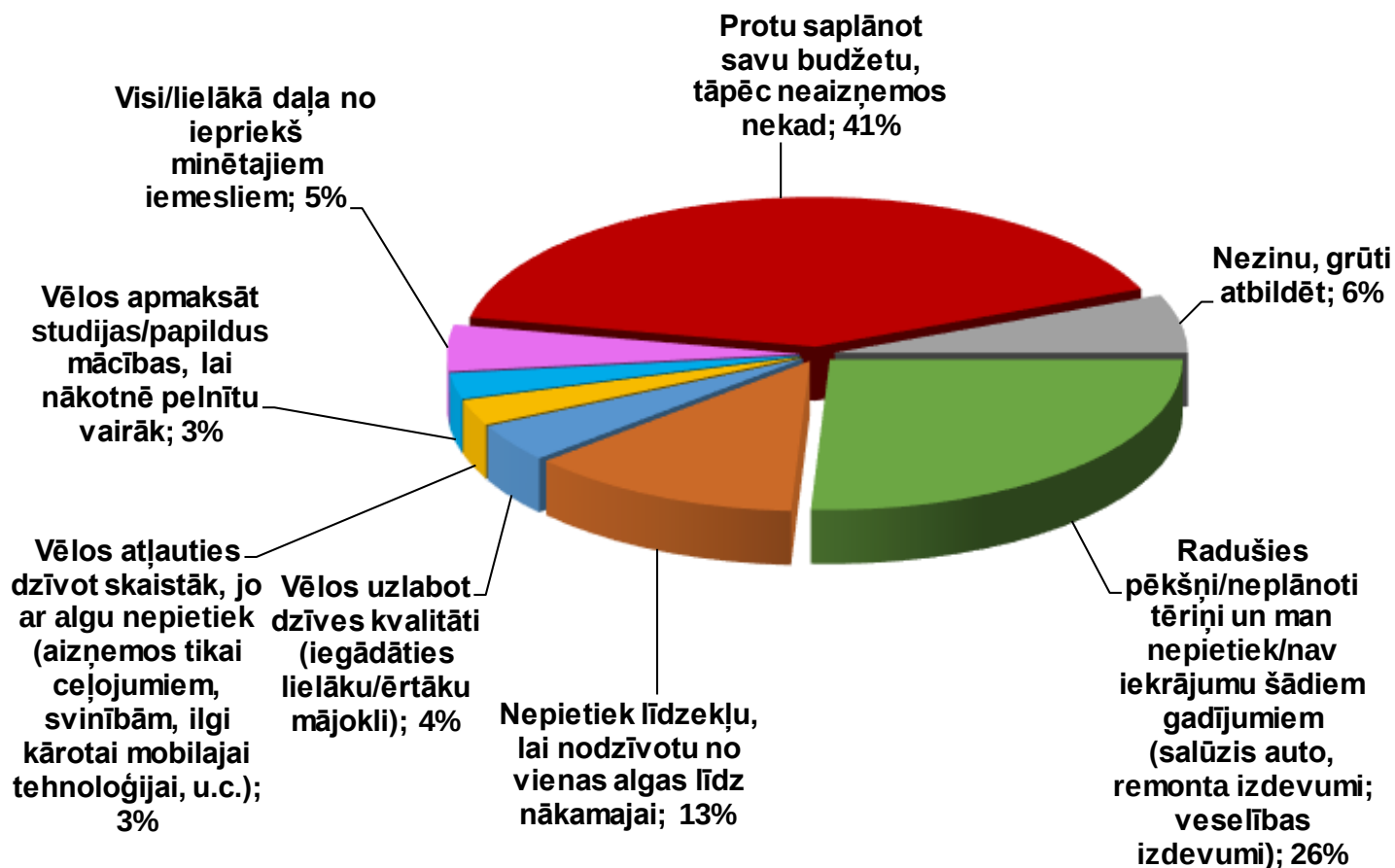
- - Jārūpējas, lai iedzīvotāji strādātu gudrāk un radītu vērtīgākas preces/pakalpojumus, īpaši eksportam
- - Jācenšas palielināt iedzīvotāju skaitu, lai būtu pēc iespējas vairāk iedzīvotāju, kas maksā nodokļus
- - Jāiekasē no uzņēmumiem lielāki nodokļi un jāmaksā lielākas algas
- - Jācenšas pārdot valsts resursus (piem., kokmateriālus u.c.) ārzemēs pēc iespējas vairāk un dārgāk
- - Cita atbilde
- - Nezina/grūti atbildēt

Bāze: visi respondenti, 2017. XI: n=1023

3. Princips “Aizņemoties jāvērtē spēja atdot, gan aizņēmumu, gan procentus”

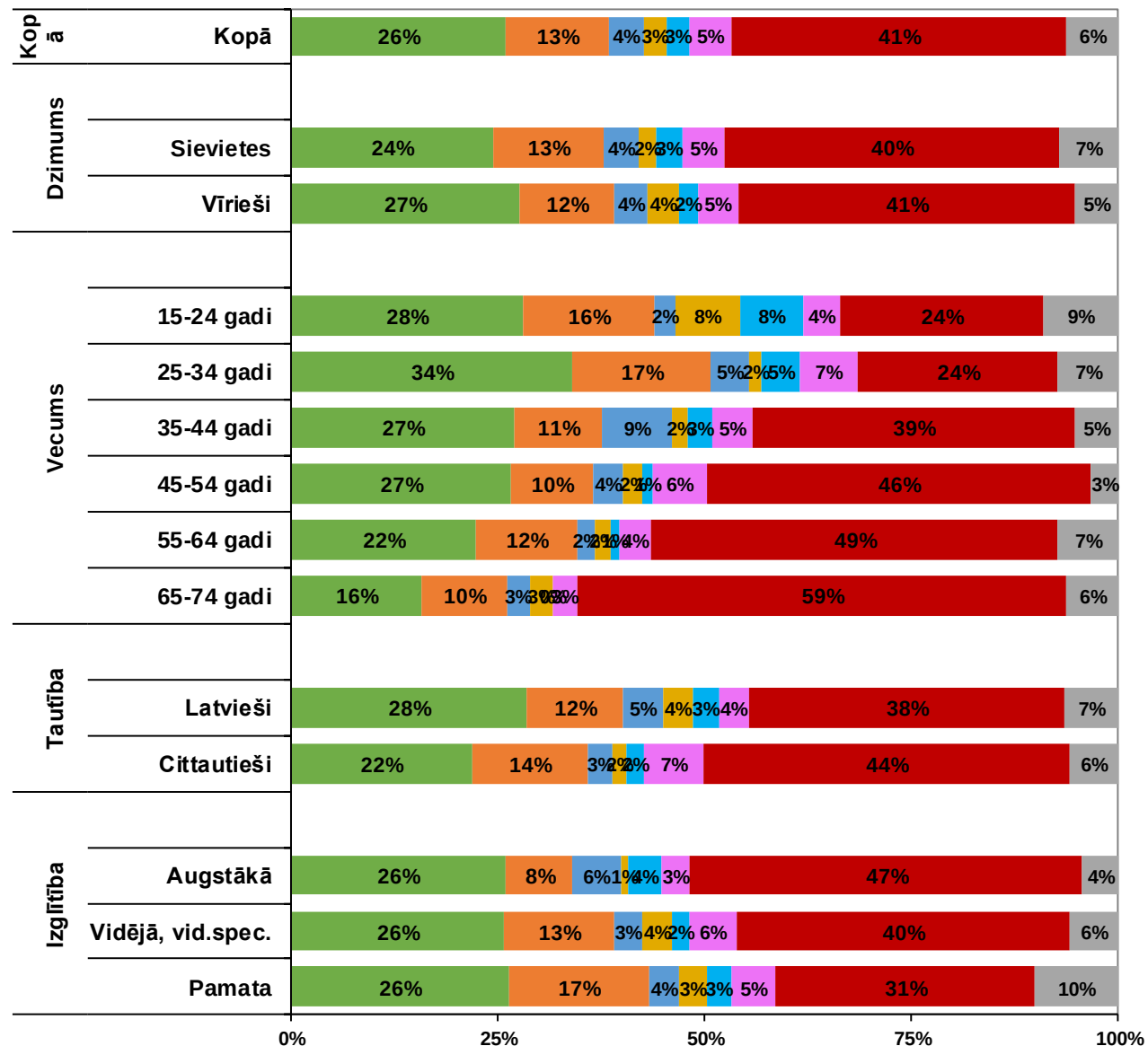

Q6. Kāds ir jūsu biežākais motīvs, aizņemoties naudu? (I)

Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

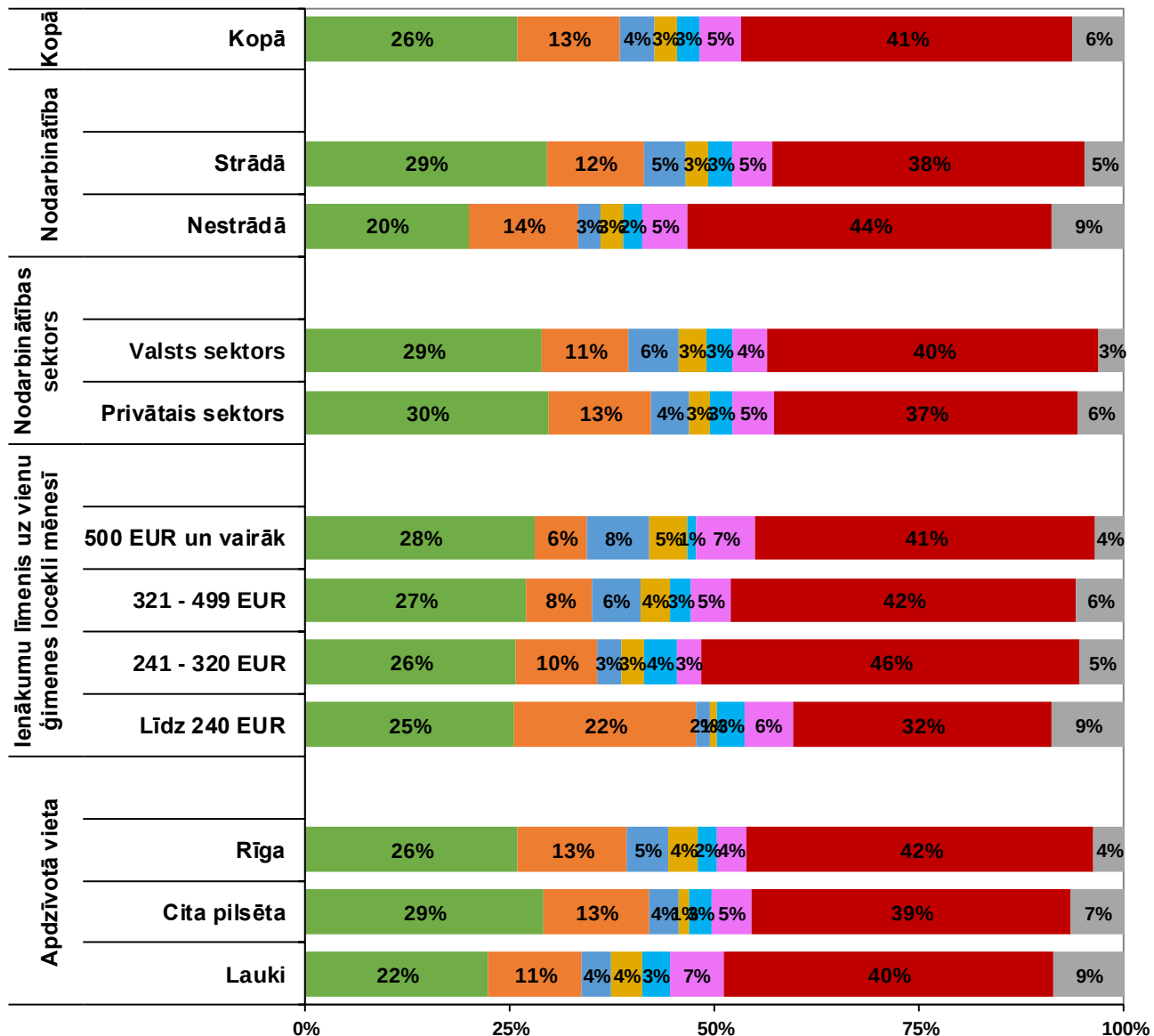
Q6. Kāds ir jūsu biežākais motīvs, aizņemoties naudu? (II)

- Radušies pēkšņi/neplānoti tēriņi un man nepietiek/nav iekrājumu šādiem gadījumiem (salūzis auto, remonta izdevumi; veselības izdevumi)
- Nepietiek līdzekļu, lai nodzīvotu no vienas algas līdz nākamajai
- Vēlos uzlabot dzīves kvalitāti (iegādāties lielāku/ērtāku mājokli)
- Vēlos atļauties dzīvot skaistāk, jo ar algu nepietiek (aizņemtos tikai ceļojumiem, svinībām, ilgi kārotai mobilajai tehnoloģijai, u.c.)
- Vēlos apmaksāt studijas/papildus mācības, lai nākotnē pelnītu vairāk
- Visi/lielākā daļa no iepriekš minētajiem iemesliem
- Protu saplānot savu budžetu, tāpēc neaizņemos nekad
- Nezina/grūti atbildēt

Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

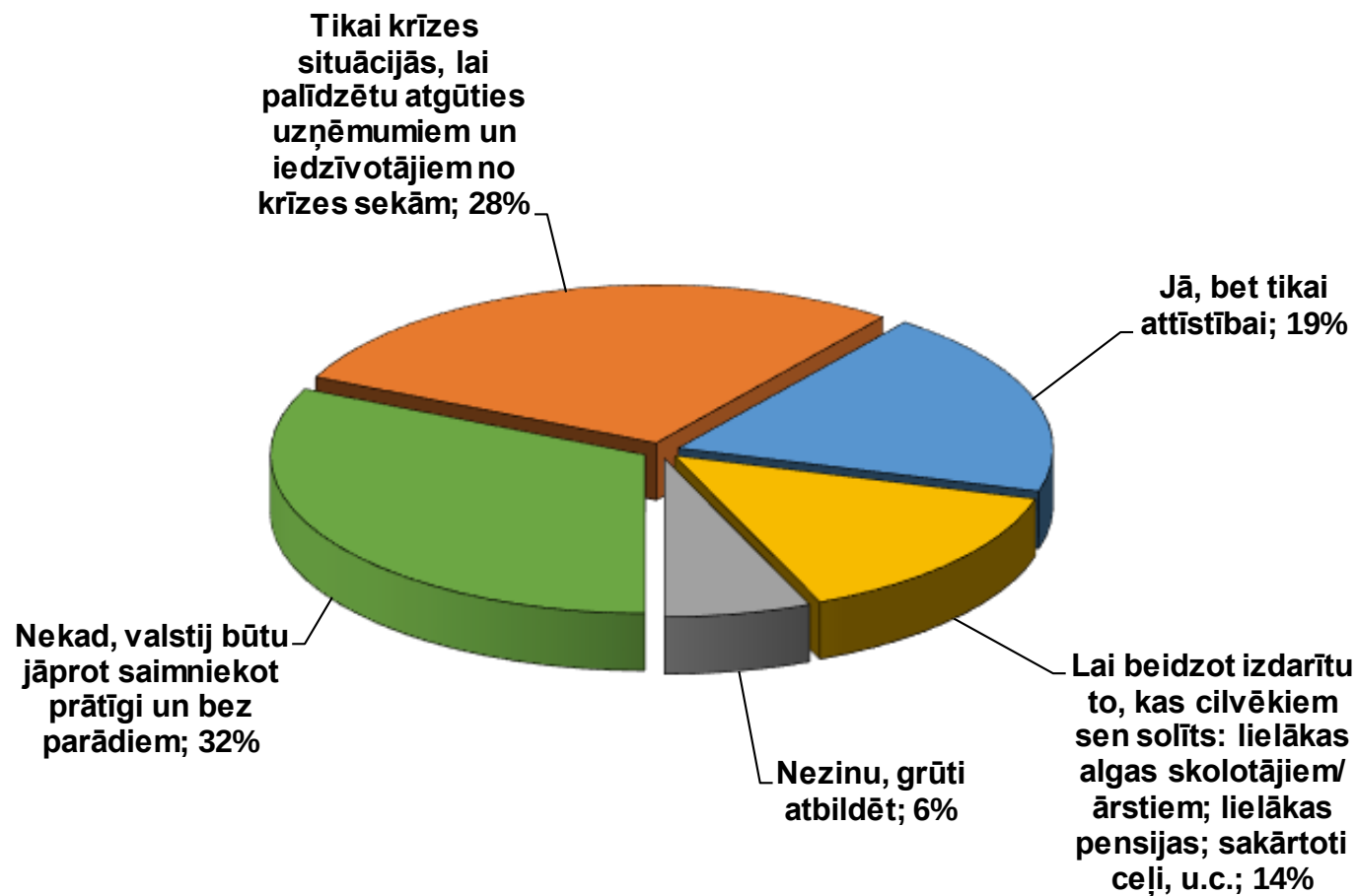
Q6. Kāds ir jūsu biežākais motīvs, aizņemoties naudu? (III)

- Radušies pēkšņi/neplānoti tēriņi un man nepietiek/nav iekrājumu šādiem gadījumiem (salūzis auto, remonta izdevumi; veselības izdevumi)
- Nepietiek līdzekļu, lai nodzīvotu no vienas algas līdz nākamajai
- Vēlos uzlabot dzīves kvalitāti (iegādāties lielāku/ērtāku mājokli)
- Vēlos atļauties dzīvot skaistāk, jo ar algu nepietiek (aizņemtos tikai ceļojumiem, svinībām, ilgi kārotai mobilajai tehnoloģijai, u.c.)
- Vēlos apmaksāt studijas/papildus mācības, lai nākotnē pelnītu vairāk
- Visi/lielākā daļa no iepriekš minētajiem iemesliem
- Protu saplānot savu budžetu, tāpēc neaizņemos nekad
- Nezina/grūti atbildēt

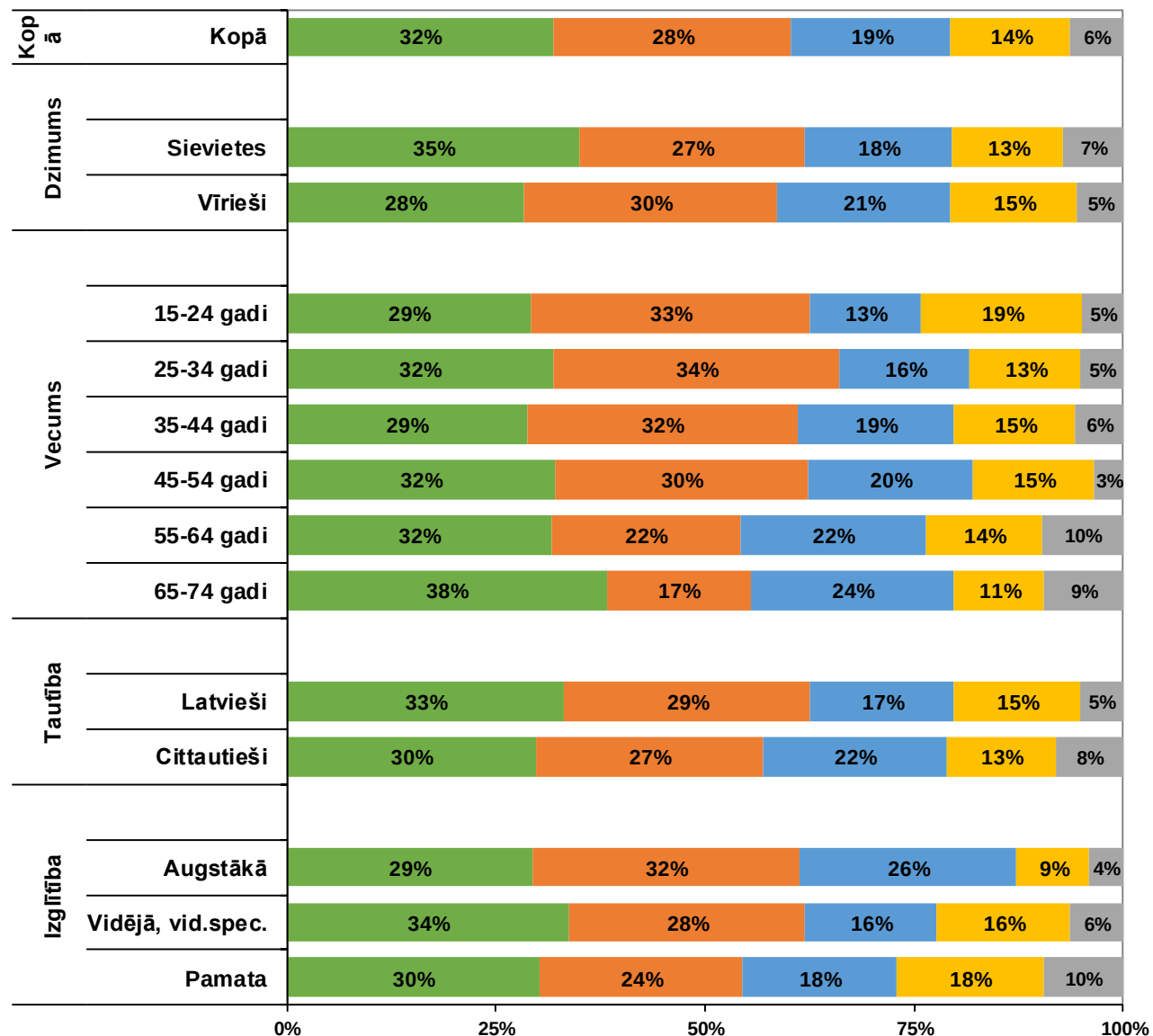
Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

Q7. Visam naudas nepietiek. Kādos gadījumos, Jūsaprāt, valstij būtu vērts aizņemties naudu (t.i., ar budžeta deficītu)? (I)

Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

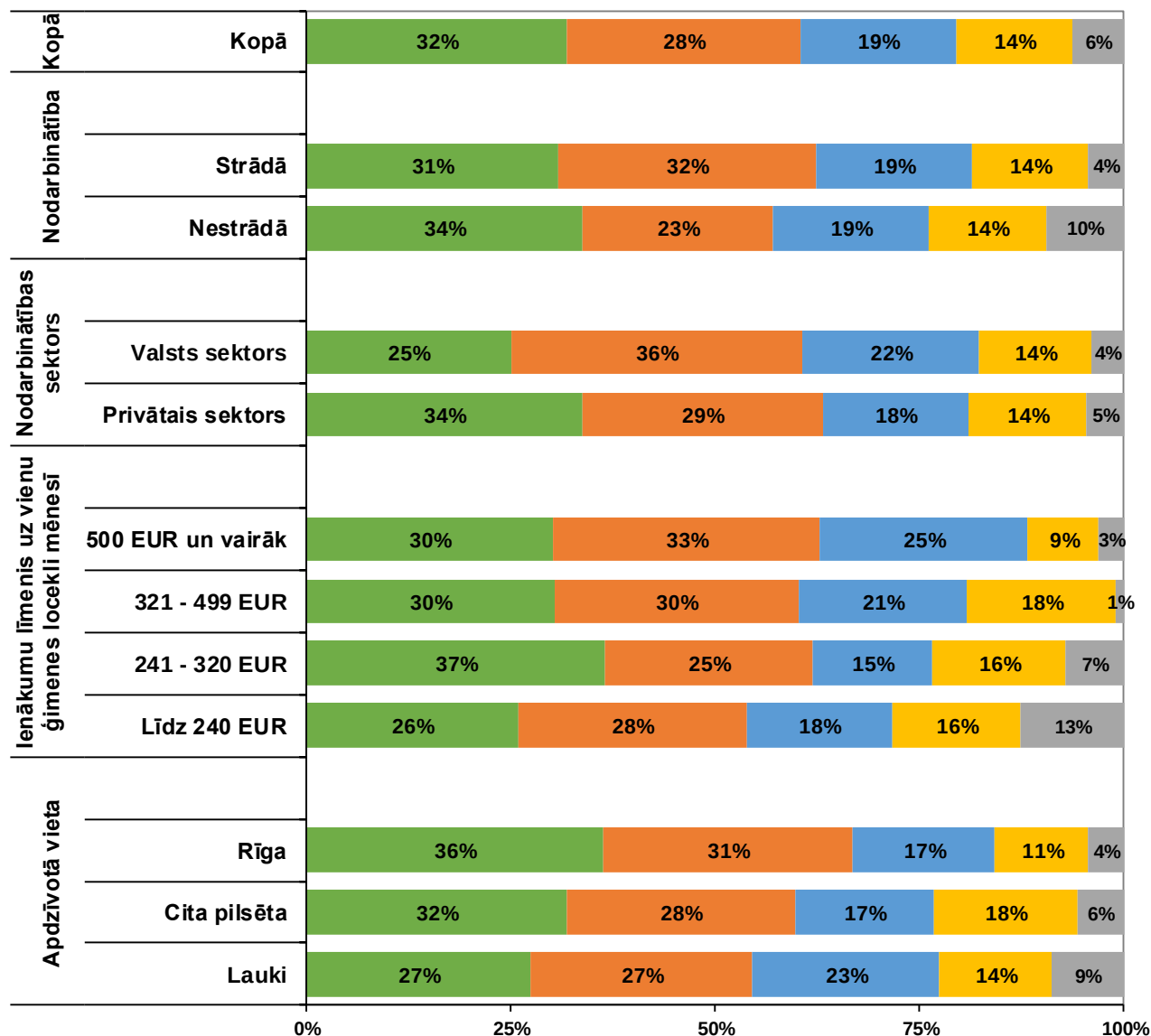
Q7. Visam naudas nepietiek. Kādos gadījumos, Jūsprāt, valstij būtu vērts aizņemties naudu (t.i., ar budžeta deficītu)? (II)

- Nekad, valstij būtu jāprot saimniekot prātīgi un bez parādiem
- Tikai krīzes situācijās, lai palīdzētu atgūties uzņēmumiem un iedzīvotājiem no krīzes sekām
- Jā, bet tikai attīstībai
- Lai beidzot izdarītu to, kas cilvēkiem sen solīts: lielākas algas skolotājiem/ ārstiem; lielākas pensijas; sakārtoti ceļi, u.c.
- Nezina/grūti atbildēt

Bāze: visi respondenti, 2017. XI: n=1023

Q7. Visam naudas nepietiek. Kādos gadījumos, Jūsprāt, valstij būtu vērts aizņemties naudu (t.i., ar budžeta deficītu)? (III)

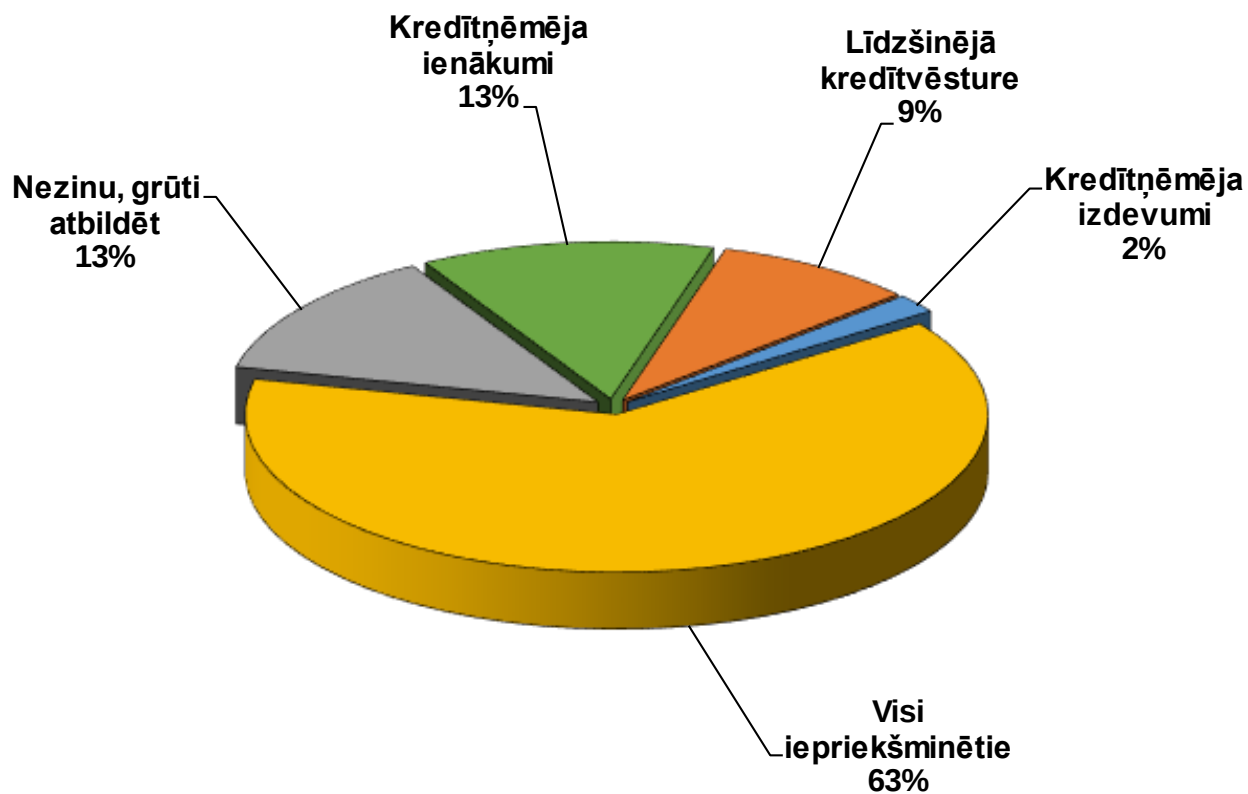
- - Nekad, valstij būtu jāprot saimniekot prātīgi un bez parādiem
- - Tikai krīzes situācijās, lai palīdzētu atgūties uzņēmumiem un iedzīvotājiem no krīzes sekām
- - Jā, bet tikai attīstībai
- - Lai beidzot izdarītu to, kas cilvēkiem sen solīts: lielākas algas skolotājiem/ ārstiem; lielākas pensijas; sakārtoti ceļi, u.c.
- - Nezina/grūti atbildēt

Bāze: visi respondenti, 2017. XI: n=1023

4. Princips “Naudas cenu nosaka risks, bet riska mēraukla – aizņēmēja atbildīgums”

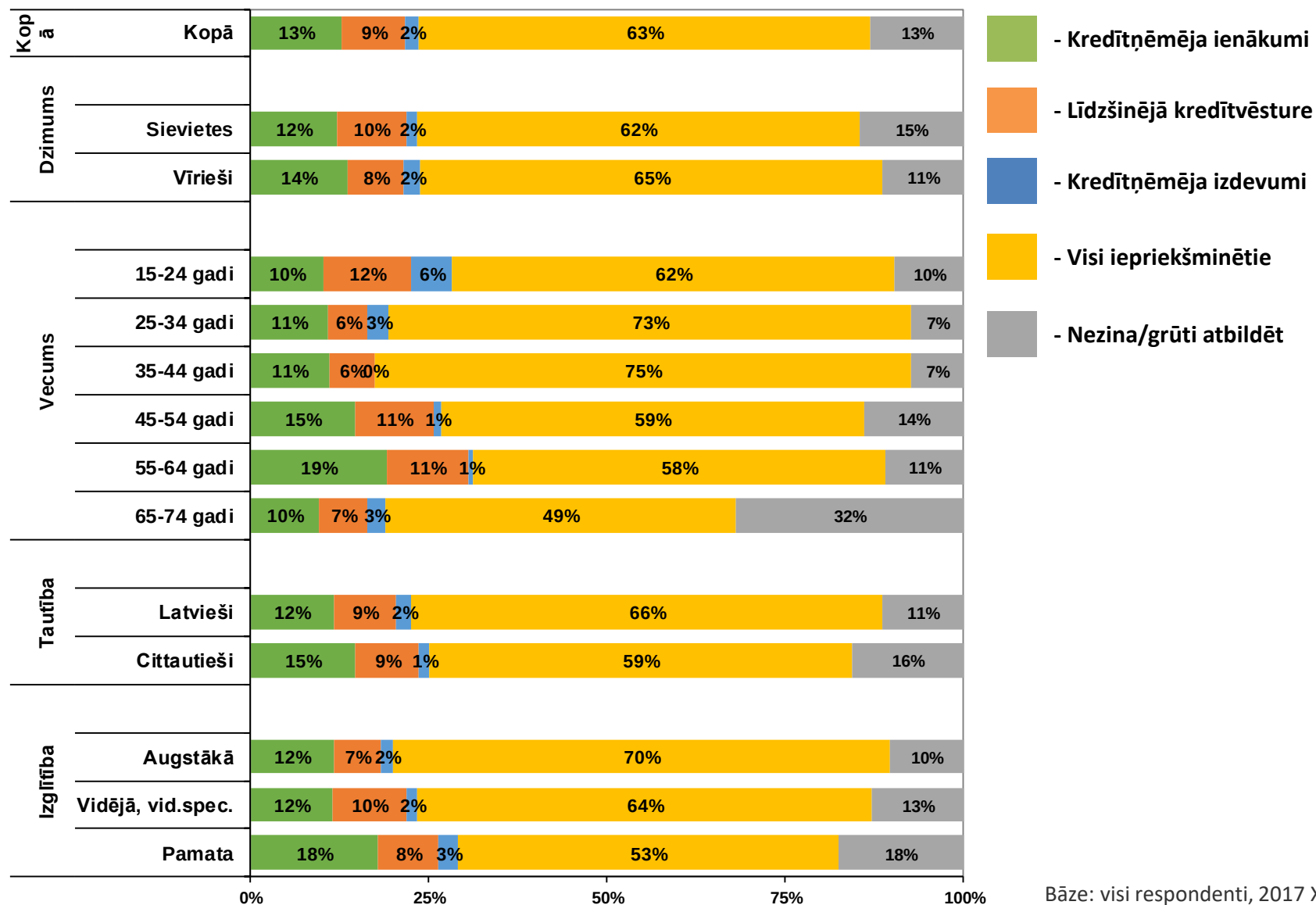

Q8. Kā Jums šķiet, kurš no šiem kritērijiem tiek ņemts vērā, piešķirot hipotekāro kredītu? (I)

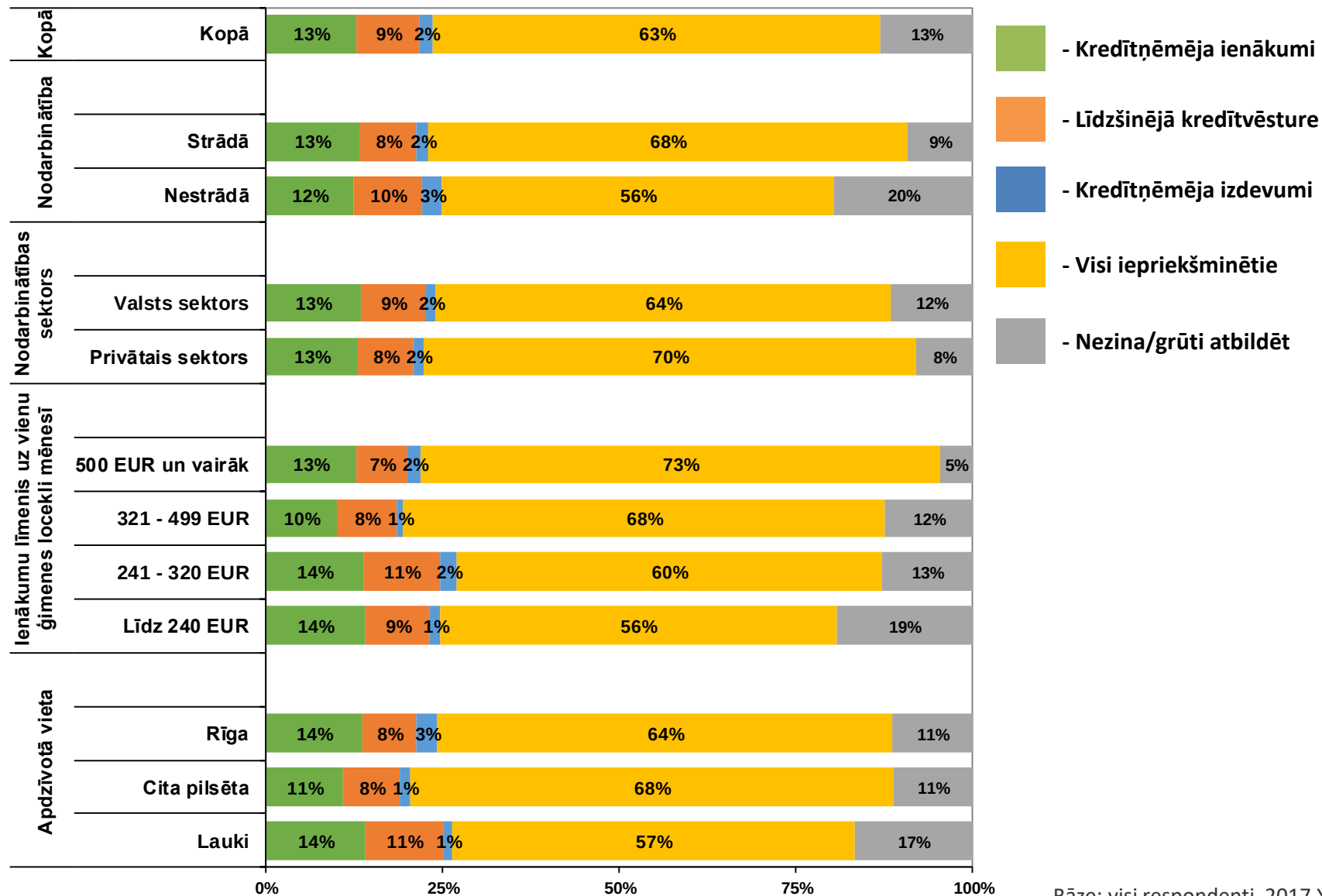

Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

Q8. Kā Jums šķiet, kurš no šiem kritērijiem tiek ņemts vērā, piešķirot hipotekāro kredītu? (II)

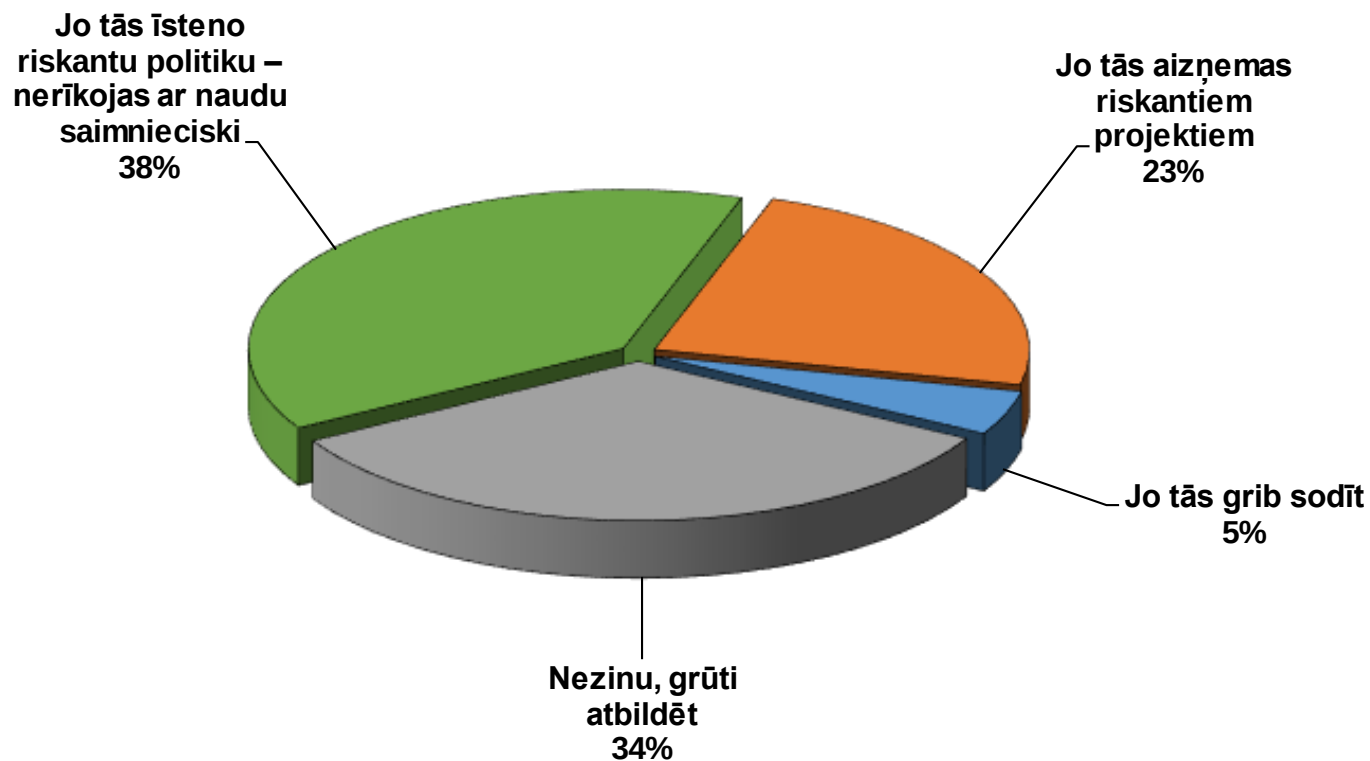

Q8. Kā Jums šķiet, kurš no šiem kritērijiem tiek ņemts vērā, piešķirot hipotekāro kredītu? (III)

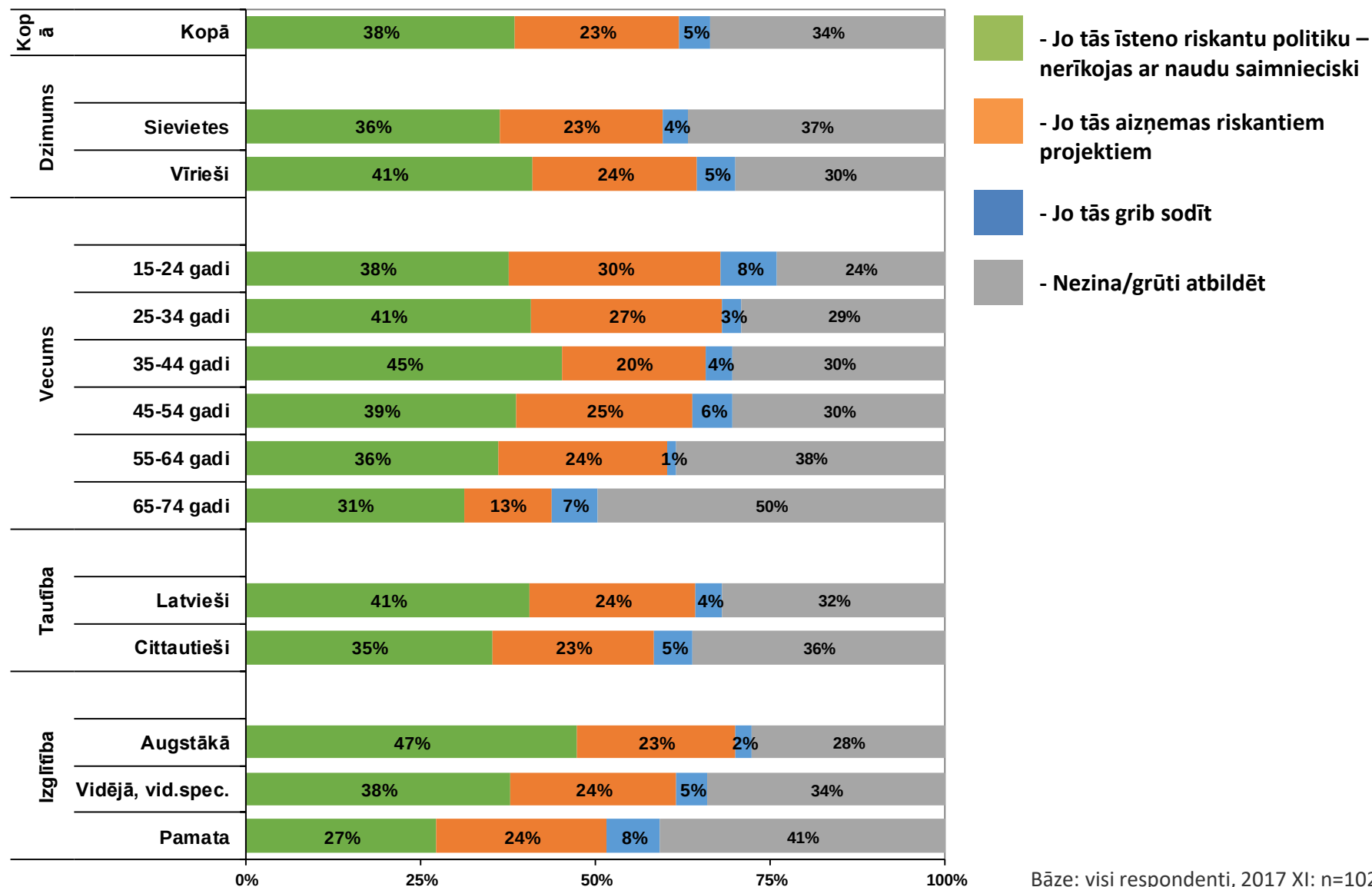
Bāze: visi respondenti, 2017. gada XI mēnesis; n=1023

Q9. Kā Jūs domājat, kādēļ dažām valstīm procentos jāmaksā par saviem aizņēmumiem ievērojami vairāk nekā citām? (I)

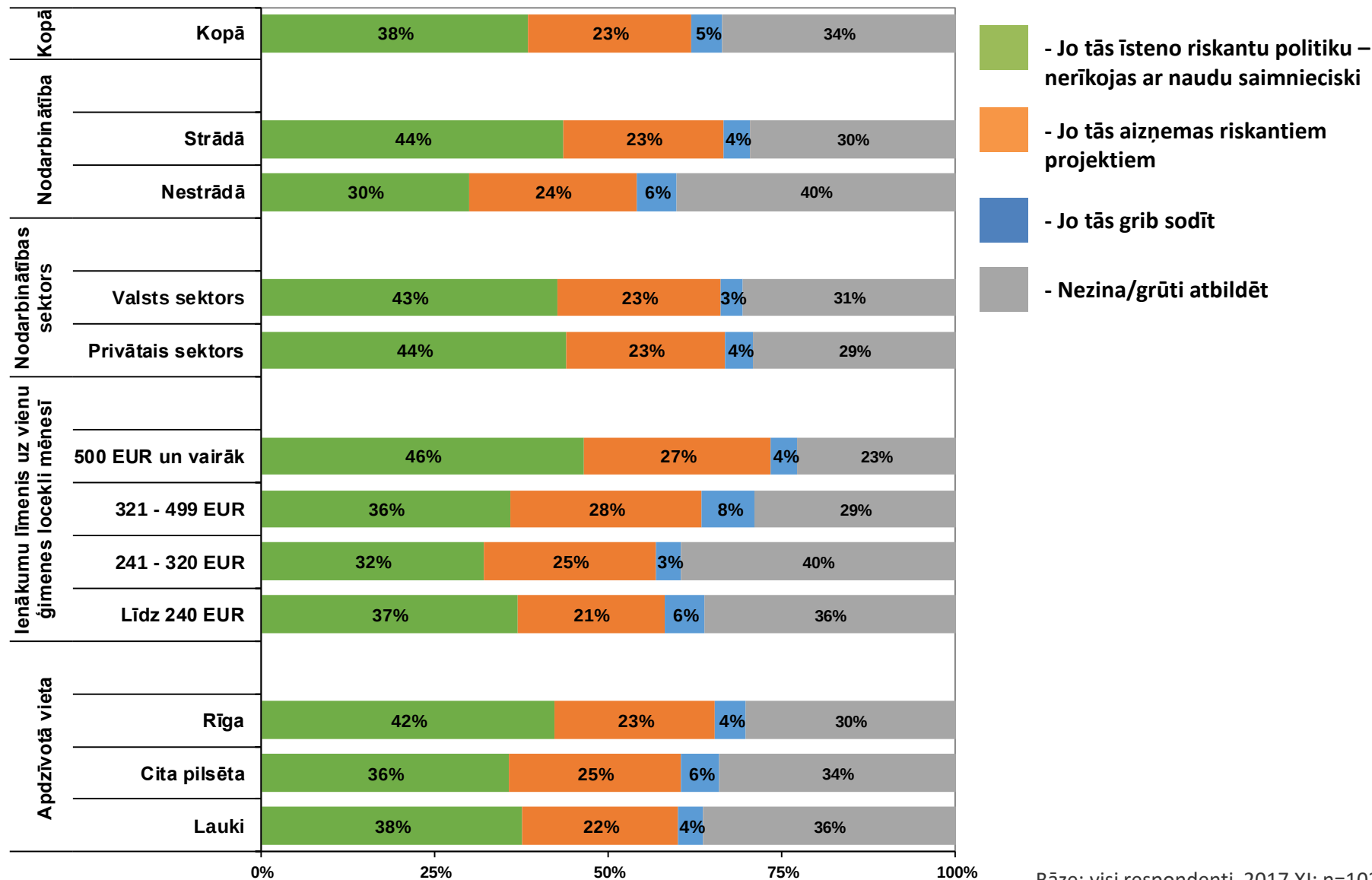
Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

Q9. Kā Jūs domājat, kādēļ dažām valstīm procentos jāmaksā par saviem aizņēmumiem ievērojami vairāk nekā citām? (II)

Bāze: visi respondenti, 2017. gada I kvartāls: n=1023

Q9. Kā Jūs domājat, kādēļ dažām valstīm procentos jāmaksā par saviem aizņēmumiem ievērojami vairāk nekā citām? (III)

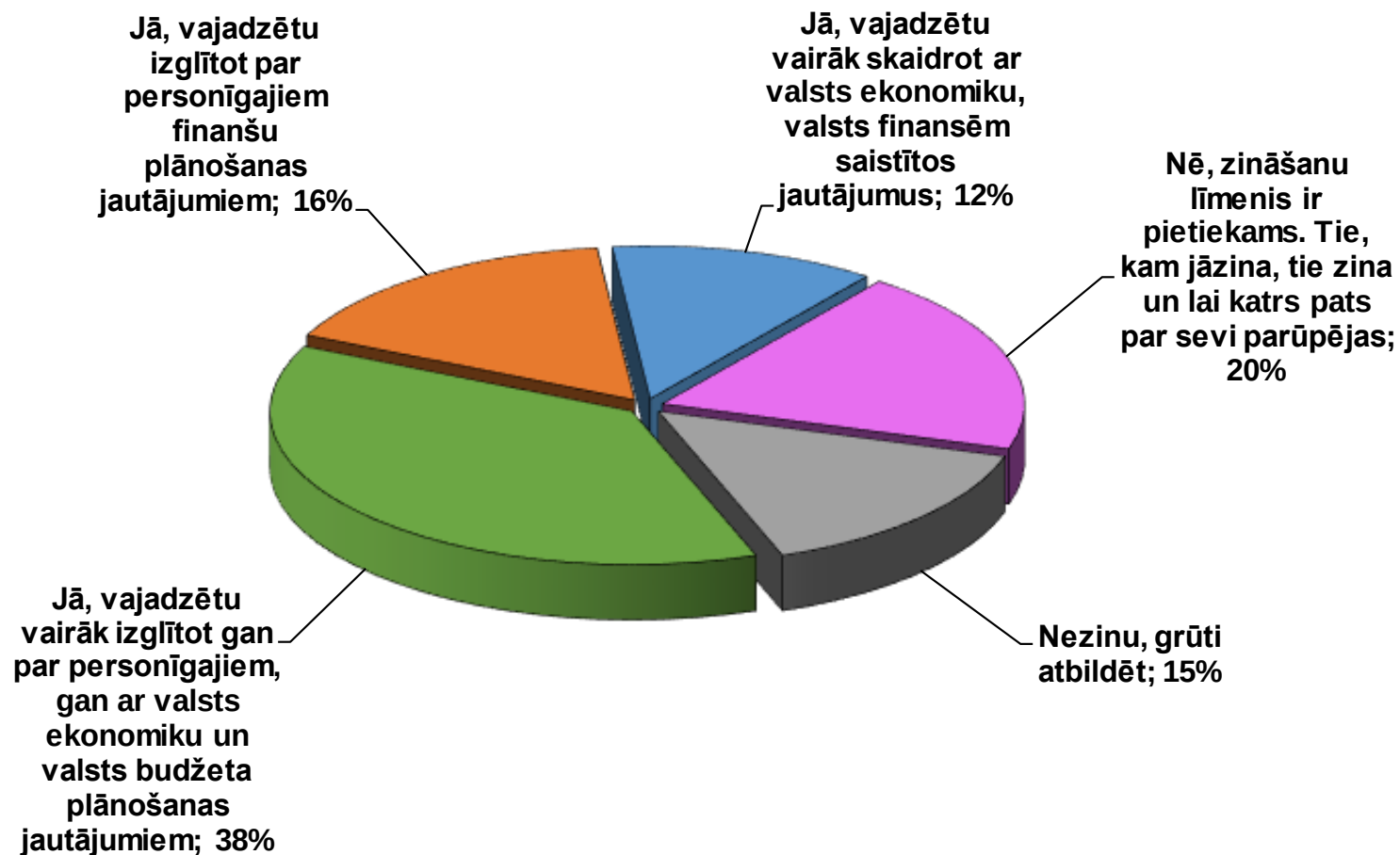

Bāze: visi respondenti, 2017. gada XI: n=1023

5. Princips “Pirms rīkoties ar naudu, jāuzklausā padomi un kritiski tie jāizvērtē”

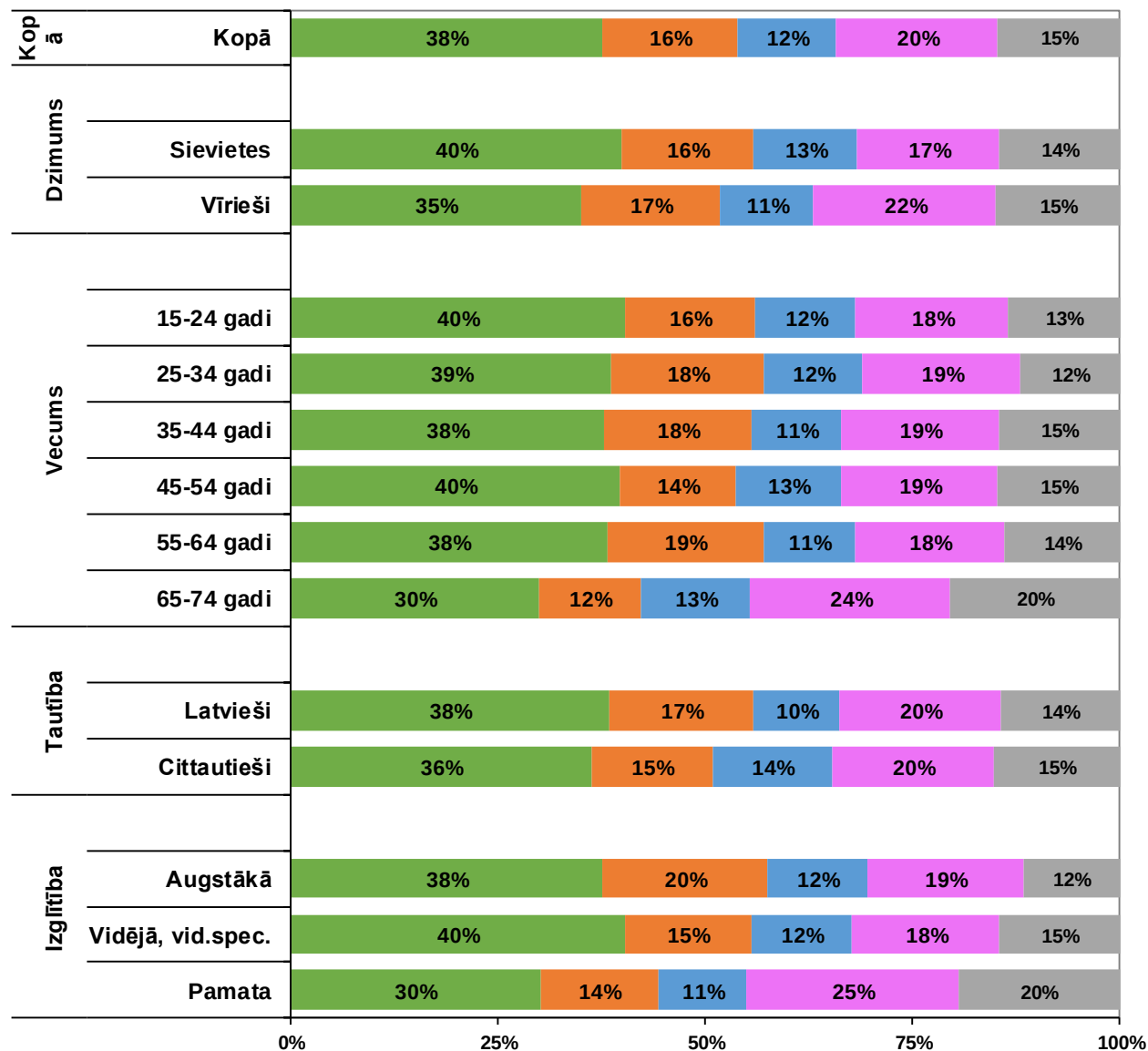

Q10. Vai, Jūsaprāt, Latvijas iedzīvotāji būtu jāizglīto vairāk par finanšu jautājumiem? (I)

Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

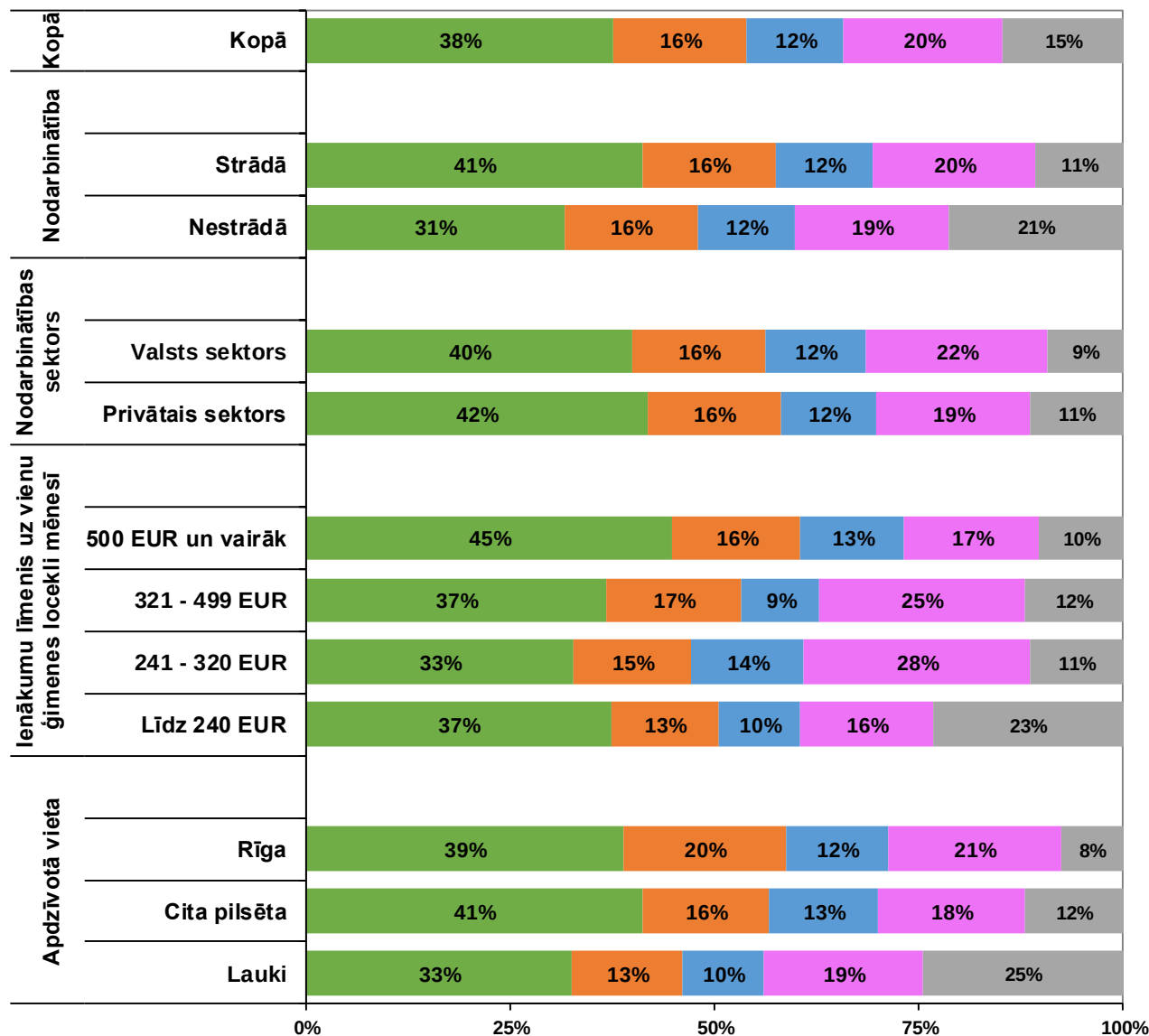
Q10. Vai, Jūsaprāt, Latvijas iedzīvotāji būtu jāizglīto vairāk par finanšu jautājumiem? (II)

- Jā, vajadzētu vairāk izglītot gan par personīgajiem, gan ar valsts ekonomiku un valsts budžeta plānošanas jautājumiem
- Jā, vajadzētu izglītot par personīgajiem finanšu plānošanas jautājumiem
- Jā, vajadzētu vairāk skaidrot ar valsts ekonomiku, valsts finansēm saistītos jautājumus
- Nē, zināšanu līmenis ir pietiekams. Tie, kam jāzina, tie zina un lai katrs pats par sevi parūpējas
- Nezina/grūti atbildēt

Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

Q10. Vai, Jūsaprāt, Latvijas iedzīvotāji būtu jāizglīto vairāk par finanšu jautājumiem? (III)

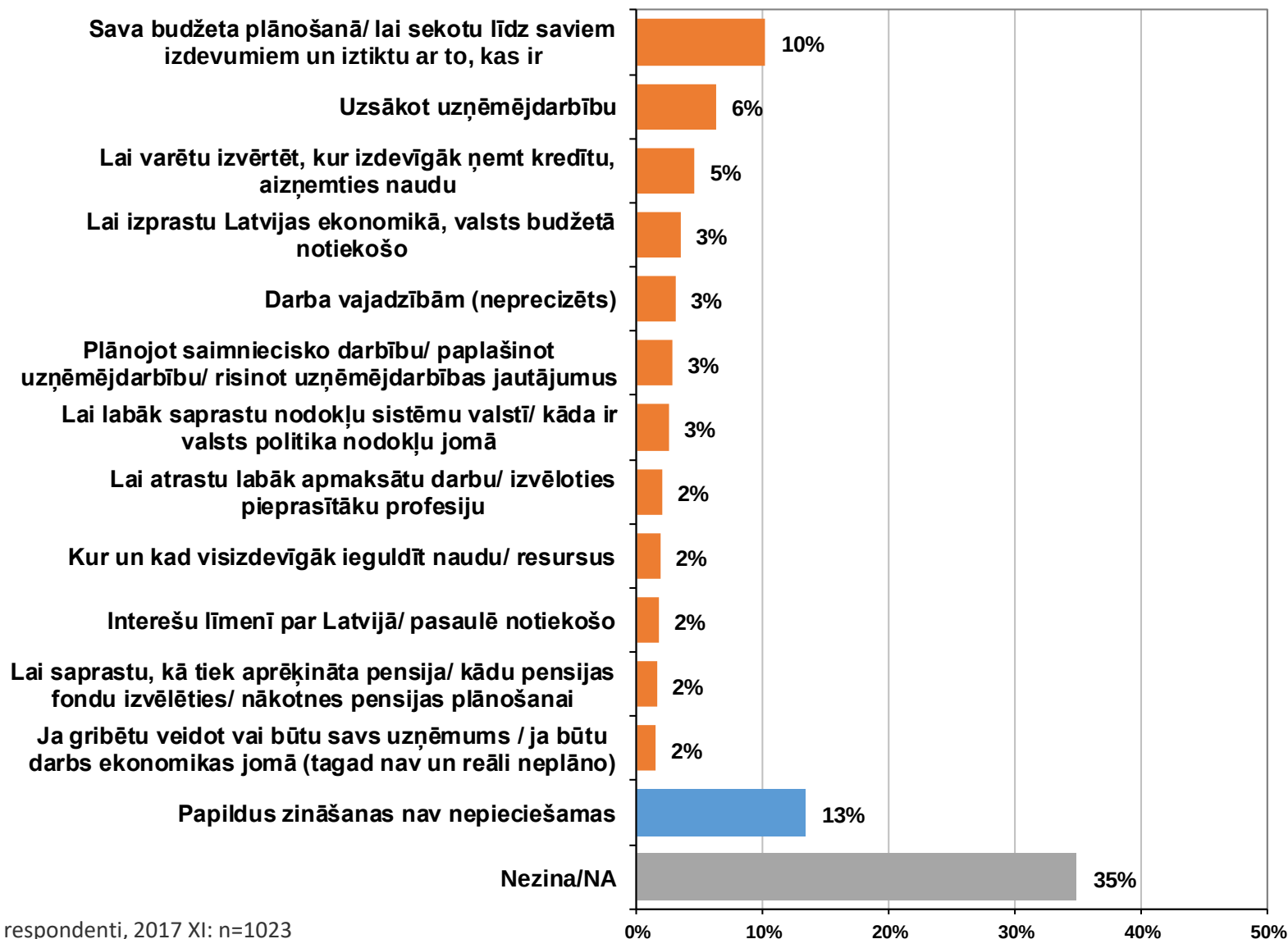

- Jā, vajadzētu vairāk izglītēt gan par personīgajiem, gan ar valsts ekonomiku un valsts budžeta plānošanas jautājumiem
- Jā, vajadzētu izglītēt par personīgajiem finanšu plānošanas jautājumiem
- Jā, vajadzētu vairāk skaidrot ar valsts ekonomiku, valsts finansēm saistītos jautājumus
- Nē, zināšanu līmenis ir pietiekams. Tie, kam jāzina, tie zina un lai katrs pats par sevi parūpējas
- Nezina/grūti atbildēt

Bāze: visi respondenti, 2017. gada XI: n=1023

Q11. Kur, kādās situācijās Jums noderētu vairāk zināšanu par ekonomiku? (I)

BIEŽĀK MINĒTĀS ATBILDES

Bāze: visi respondenti, 2017. gada I kvartāls: n=1023

Q11. Kur, kādās situācijās Jums noderētu vairāk zināšanu par ekonomiku? (II)

Retāk minētās atbildes:

- ✓ *Sadzīvē (neprecizēts);*
- ✓ *Nekustamā īpašuma iegādē/ ceļot māju;*
- ✓ *Lai uzlabotu sekmes mācību iestādes nodarbībās;*
- ✓ *Formējot/ slēdzot līgumus/ juridisko jautājumu risināšanā;*
- ✓ *Iegādājoties lielus pirkumus;*
- ✓ *Ikdienas vajadzībām – iepērkoties;*
- ✓ *Plānojot savu nākotni;*
- ✓ *ES fondu apgūšanā/ pieteikumu noformēšanā/ piesakoties ES projektiem;*
- ✓ *Nemot hipotekāro kredītu;*
- ✓ *Lai varētu veidot uzkrājumus/ zinātu, kā nopelnīt vairāk;*
- ✓ *Izvēloties finanšu iestādi, kur glabāt savus uzkrājumus;*
- ✓ *Uzlabot finanšu pratības līmeni/ zināšanas noder vienmēr;*
- ✓ *Lai radītu nopietnu iesaisti par sevi/ debatēs par ekonomikas jautājumiem;*
- ✓ *Lai saprastu, kāpēc aug cenas/ kā veidojas inflācija;*
- ✓ *Izvērtējot banku piedāvājumu (kredīti, noguldījumi u.c. pakalpojumi)/ darījumos ar bankām;*
- ✓ *Lai varētu aizpildīt gada deklarāciju/ formējot dokumentus EDS;*
- ✓ *Lai saprastu sistēmu par pārmaksāto nodokļu atgūšanu;*
- ✓ *Ikdienas dzīvē/ darbā sazinoties ar dažādiem cilvēkiem;*
- ✓ *Tirdzniecībā (izvērtēt pieprasījumu-piedāvājumu);*
- ✓ *Lai būtu izpratne par vērtspapīru tirgu;*
- ✓ *Pašnodarbinātības jomā/ ja strādā privāti;*
- ✓ *Kā izdevīgāk iznomāt nekustamo īpašumu/ izprastu zemes cenas;*
- ✓ *Lai vienkāršā valodā varētu atbildēt uz bērna jautājumiem par ekonomiskajiem procesiem/ mācot bērnus;*
- ✓ *Lai varētu izvērtēt, kā labāk atbalstīt bērna studijas/ bērna nākotnes iespējas;*

Q11. Kur, kādās situācijās Jums noderētu vairāk zināšanu par ekonomiku? (III)

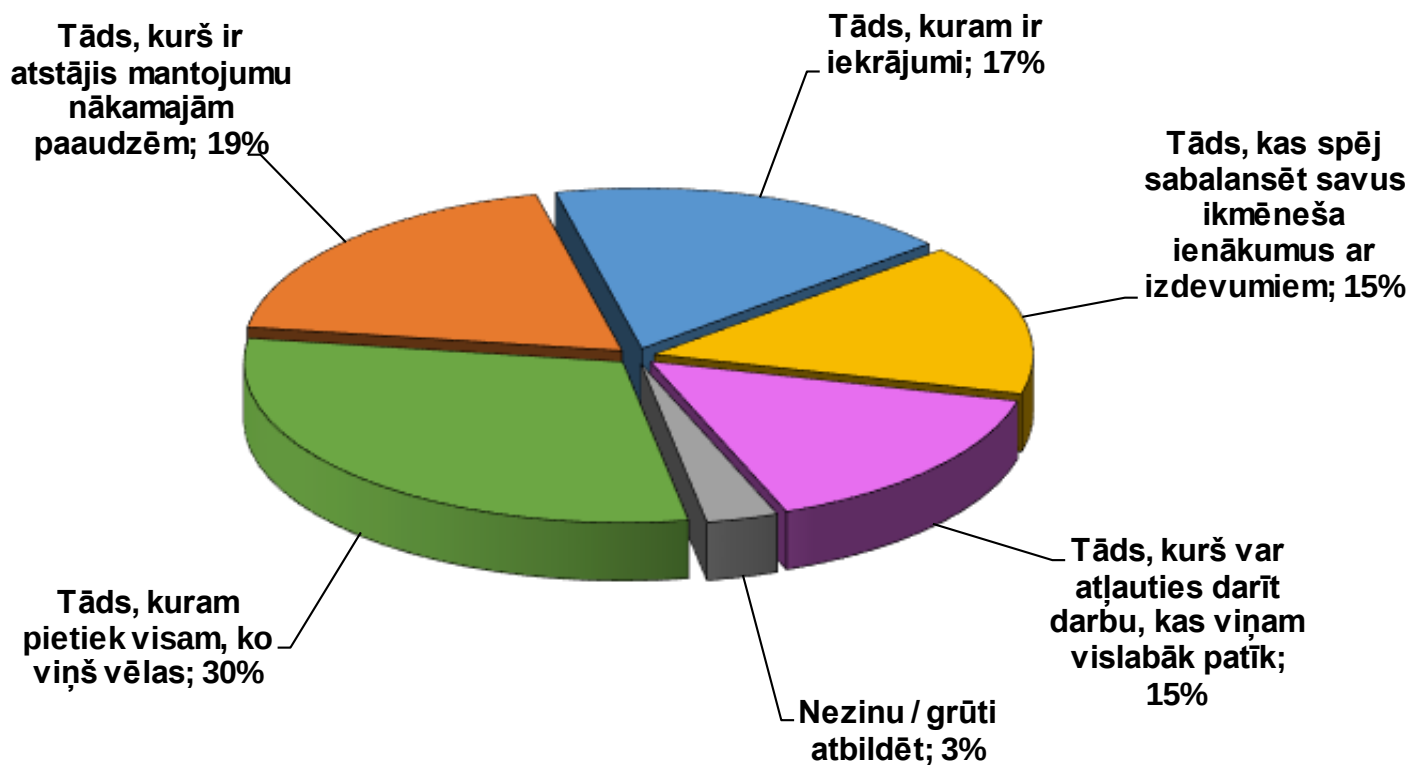
Retāk minētās atbildes:

- ✓ *Kā efektīvi izmantot laukos pieejamos resursus;*
- ✓ *Lai pareizi izmantotu sertifikātus;*
- ✓ *Kā grāmatvedei jābūt informētai;*
- ✓ *Lai sakārtotu ekonomiskās/ finansu lietas mednieku klubā;*
- ✓ *Klientu piesaistīšanā;*
- ✓ *Veicot darījumus fondu biržā;*
- ✓ *Saskarsmē ar valsts iestādēm;*
- ✓ *Mainot uzņēmuma darbības sfēru, ja mainās situācija valstī;*
- ✓ *Lai valsts mani neapkrāptu;*
- ✓ *Kārtojot ar mantojumu saistītas lietas;*
- ✓ *Ņemot studiju kredītu.*

6. Princips “Saimnieciska domāšana ir īstermiņa vēlmju samērošana ar ilgtermiņa iespējām”

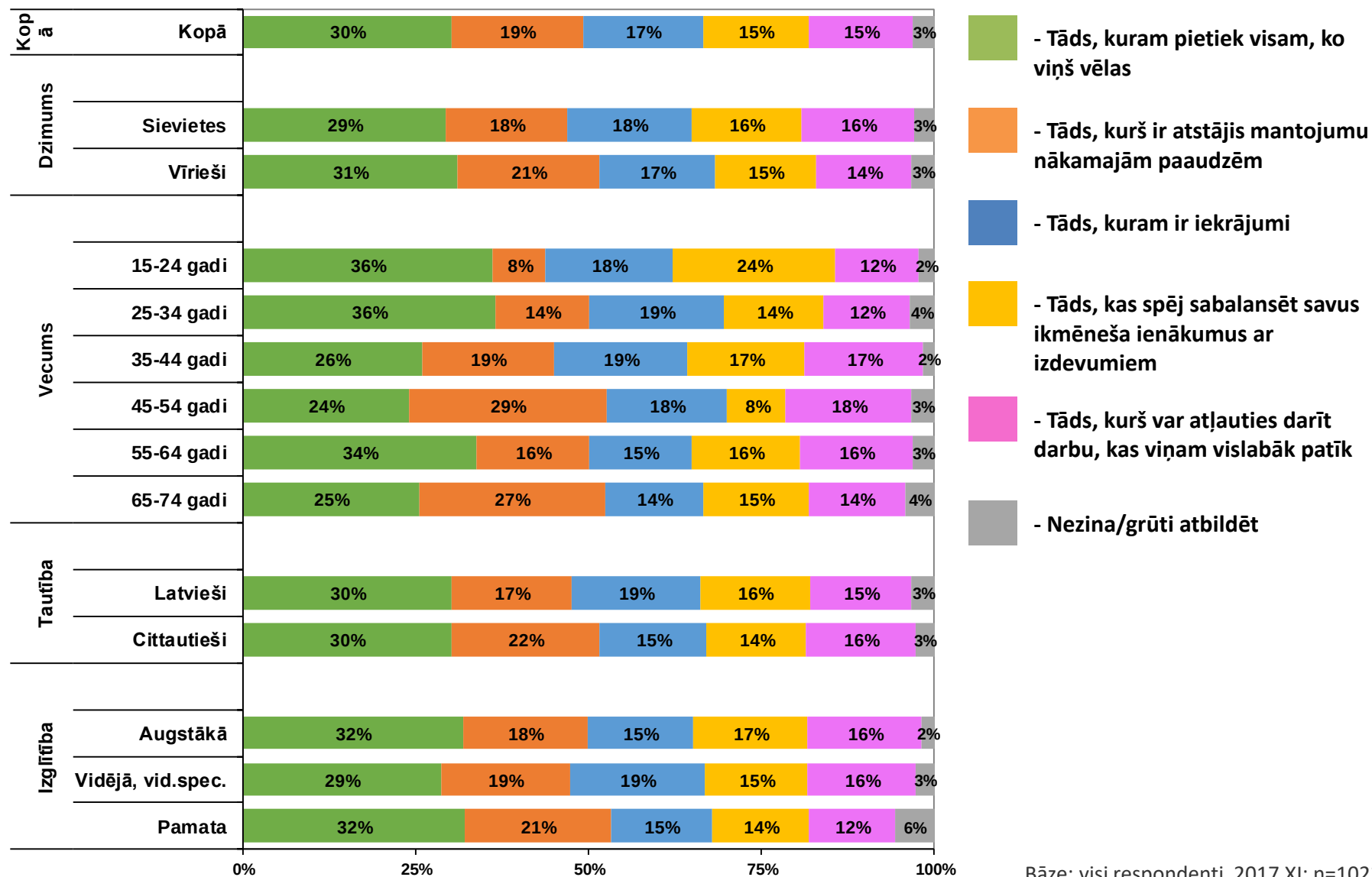

Q12. Kurš no šiem raksturojumiem vislabāk atbilst Jūsu izpratnei par to, kas ir turīgs cilvēks? (I)

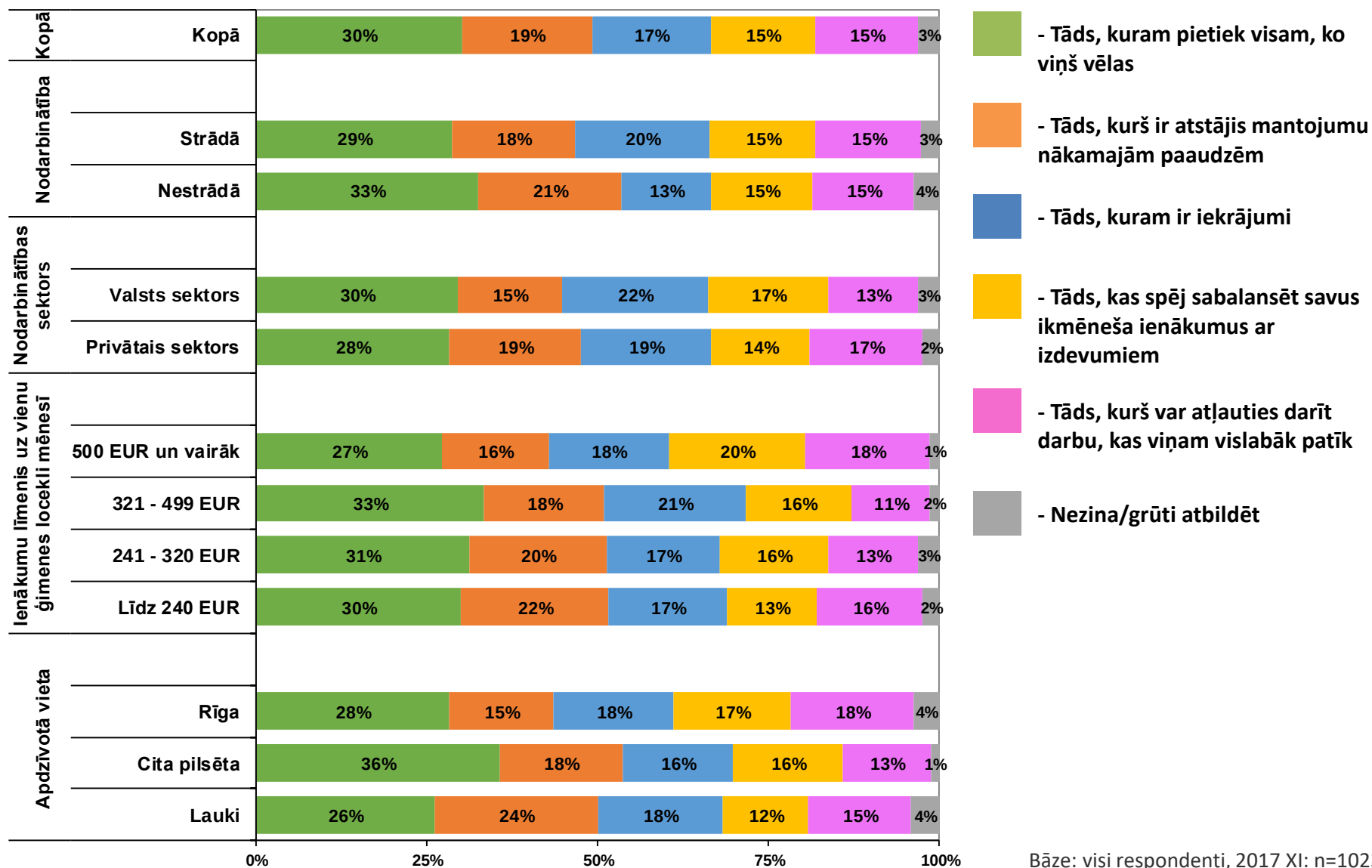
Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

Q12. Kurš no šiem raksturojumiem vislabāk atbilst Jūsu izpratnei par to, kas ir turīgs cilvēks? (II)

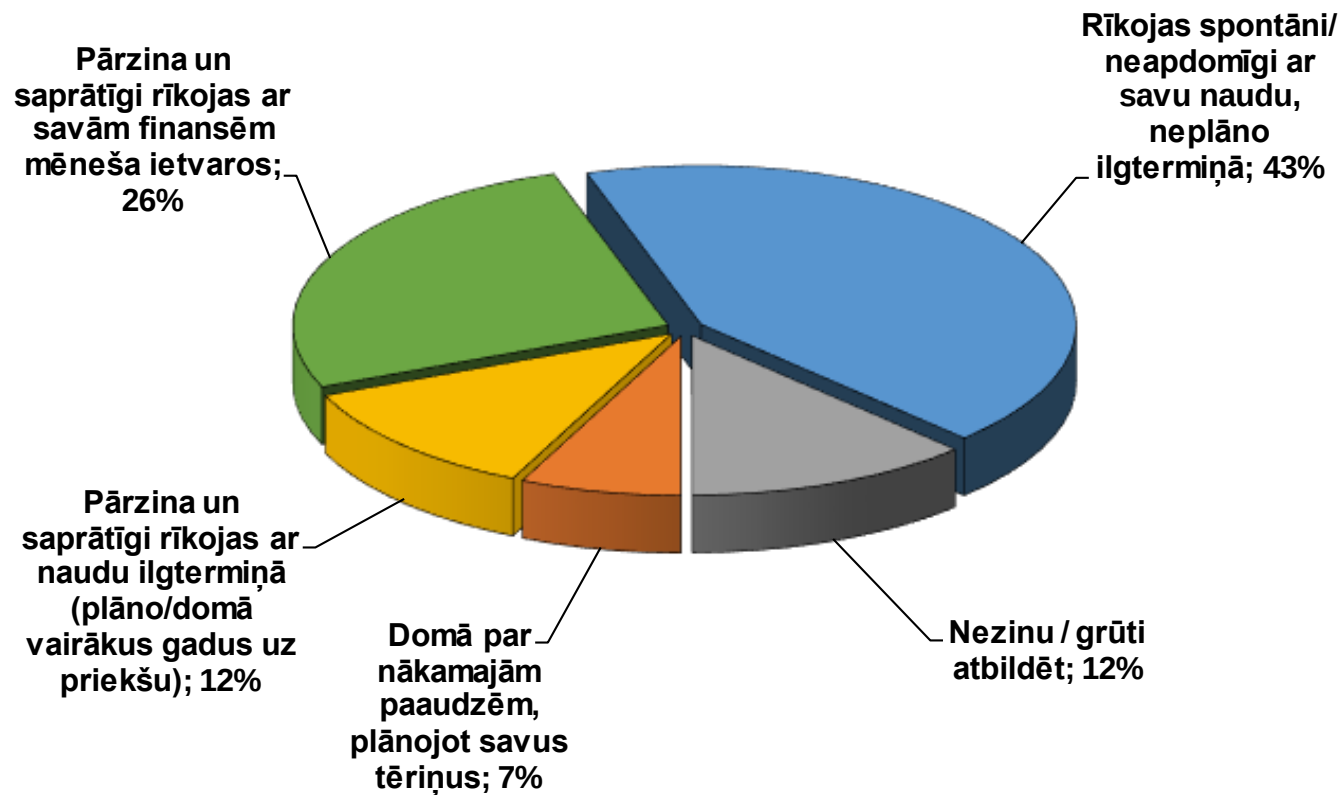
Bāze: visi respondenti, 2017. XI: n=1023

Q12. Kurš no šiem raksturojumiem vislabāk atbilst Jūsu izpratnei par to, kas ir turīgs cilvēks? (III)

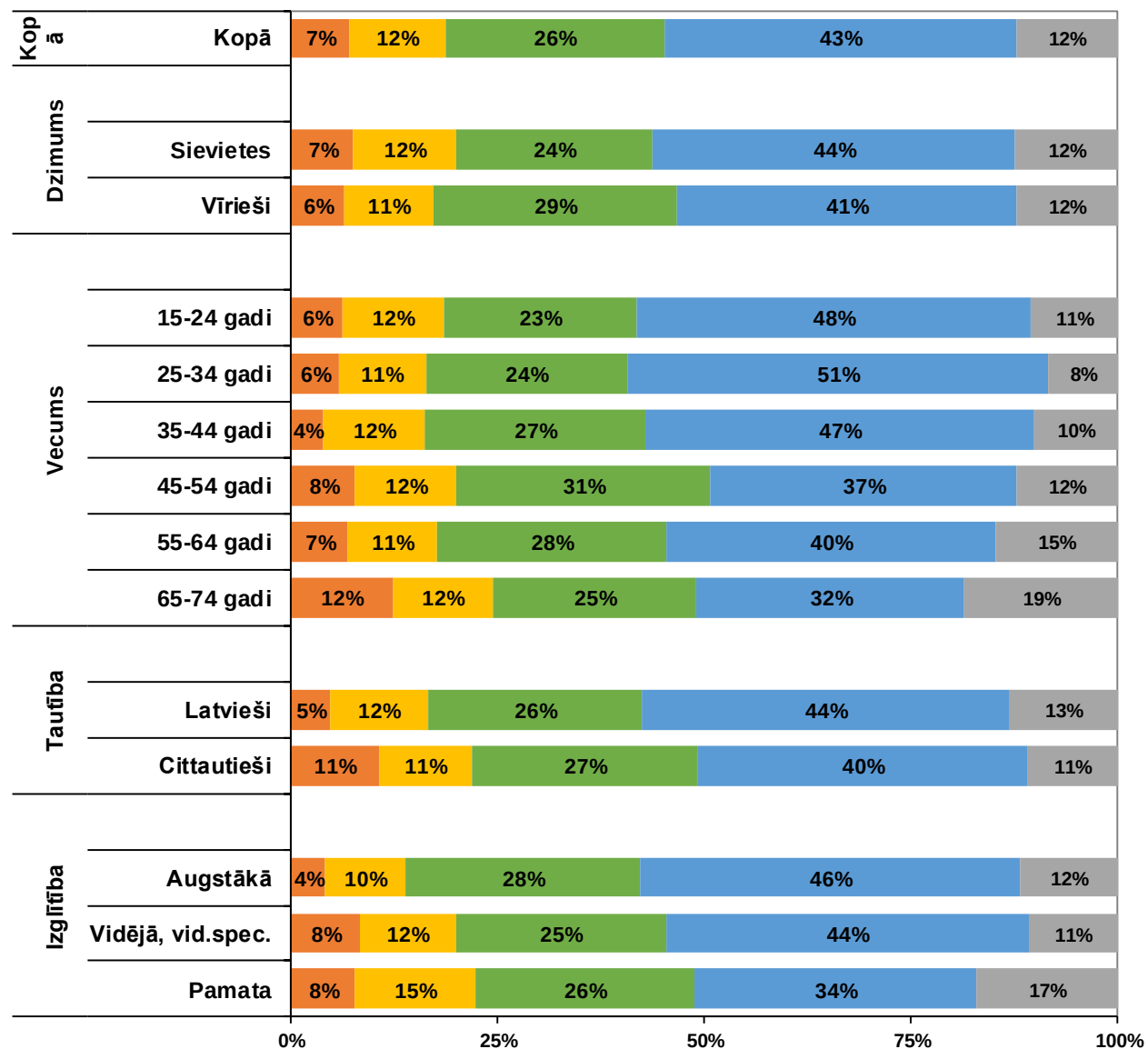
Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

Q13. Kā Jūs vērtētu: lielākā daļa Latvijas iedzīvotāju ... ? (I)

Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

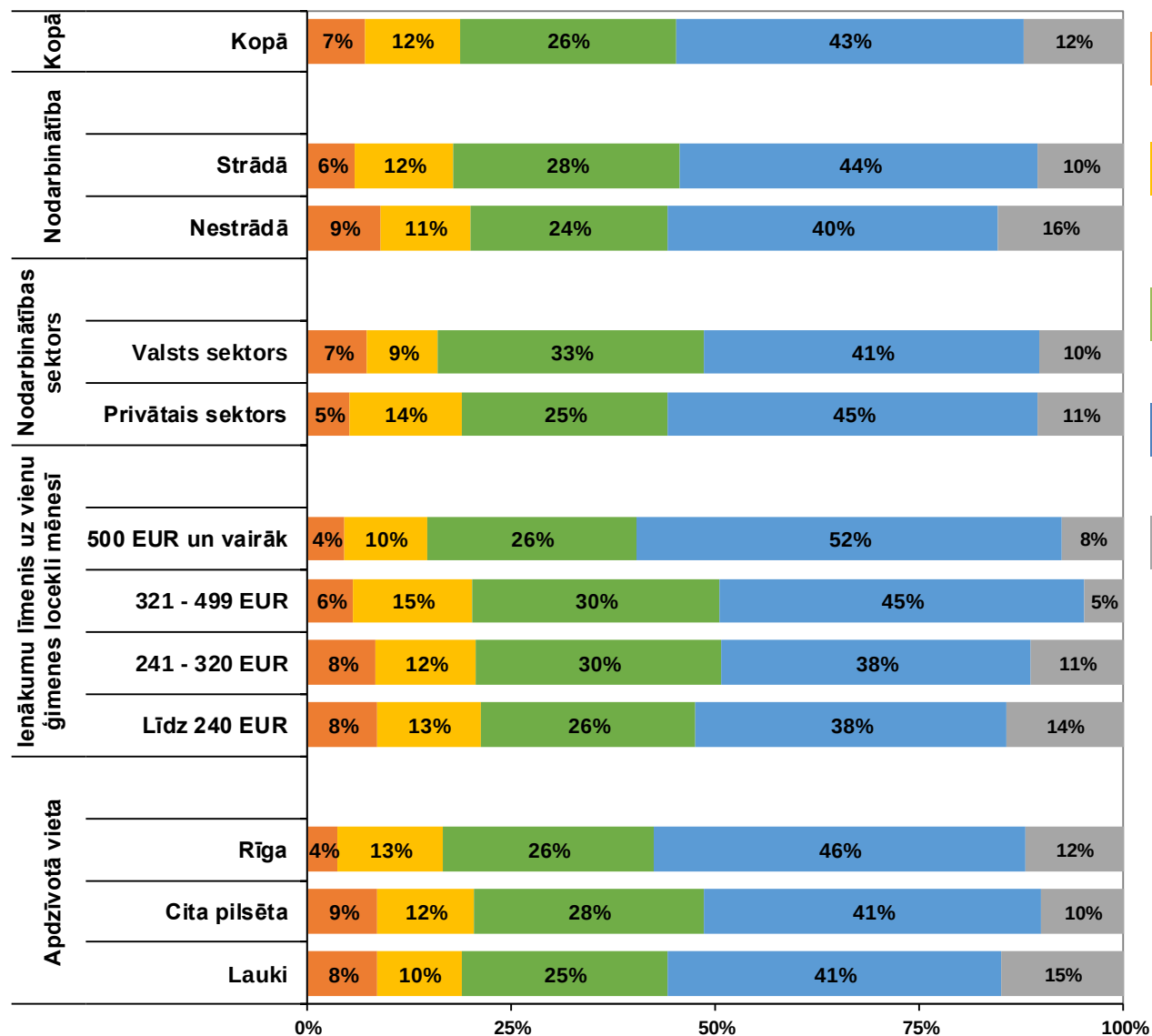
Q13. Kā Jūs vērtētu: lielākā daļa Latvijas iedzīvotāju ...? (II)

- Domā par nākamajām paaudzēm, plānojot savus tēriņus
- Pārzina un saprātīgi rīkojas ar naudu ilgtermiņā (plāno/domā vairākus gadus uz priekšu)
- Pārzina un saprātīgi rīkojas ar savām finansēm mēneša ietvaros
- Rīkojas spontāni/ neapdomīgi ar savu naudu, neplāno ilgtermiņā
- Nezina/grūti atbildēt

Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

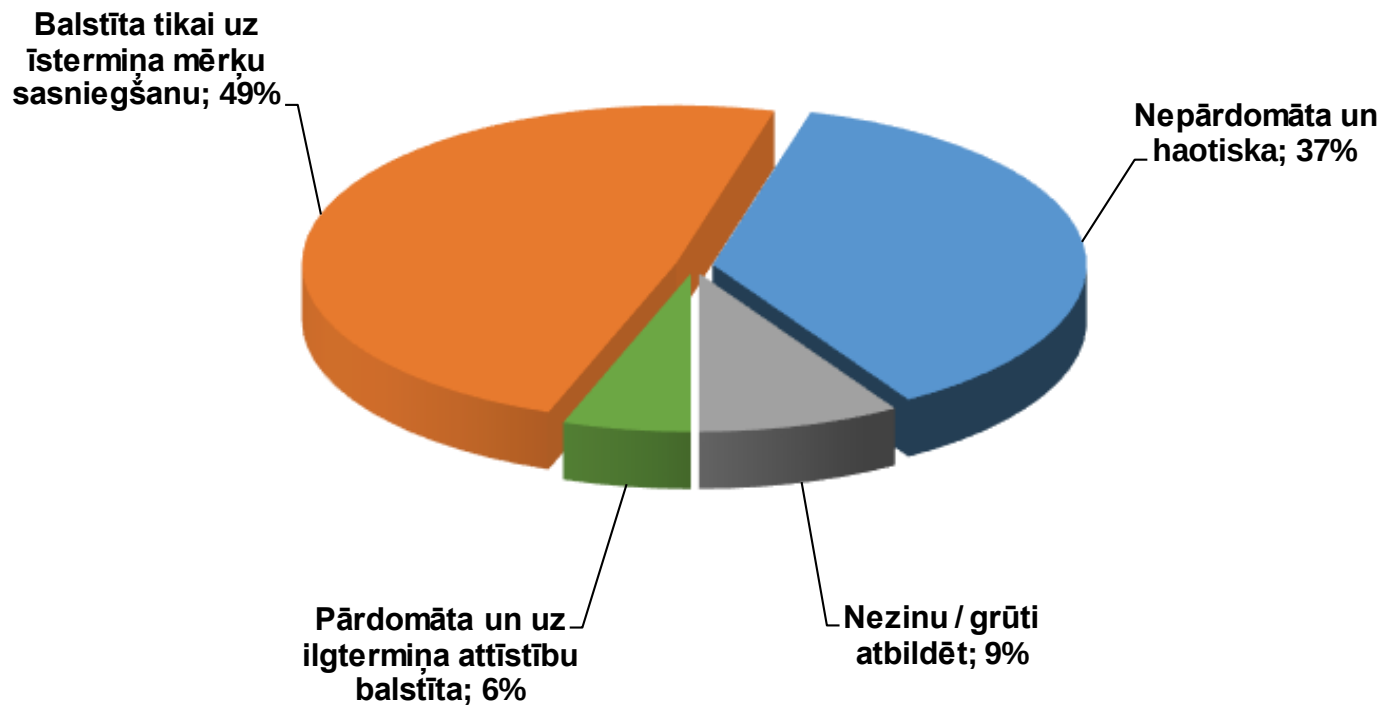
Q13. Kā Jūs vērtētu: lielākā daļa Latvijas iedzīvotāju ...? (III)

- Domā par nākamajām paaudzēm, plānojot savus tēriņus
- Pārzina un saprātīgi rīkojas ar naudu ilgtermiņā (plāno/domā vairākus gadus uz priekšu)
- Pārzina un saprātīgi rīkojas ar savām finansēm mēneša ietvaros
- Rīkojas spontāni/ neapdomīgi ar savu naudu, neplāno ilgtermiņā
- Nezina/grūti atbildēt

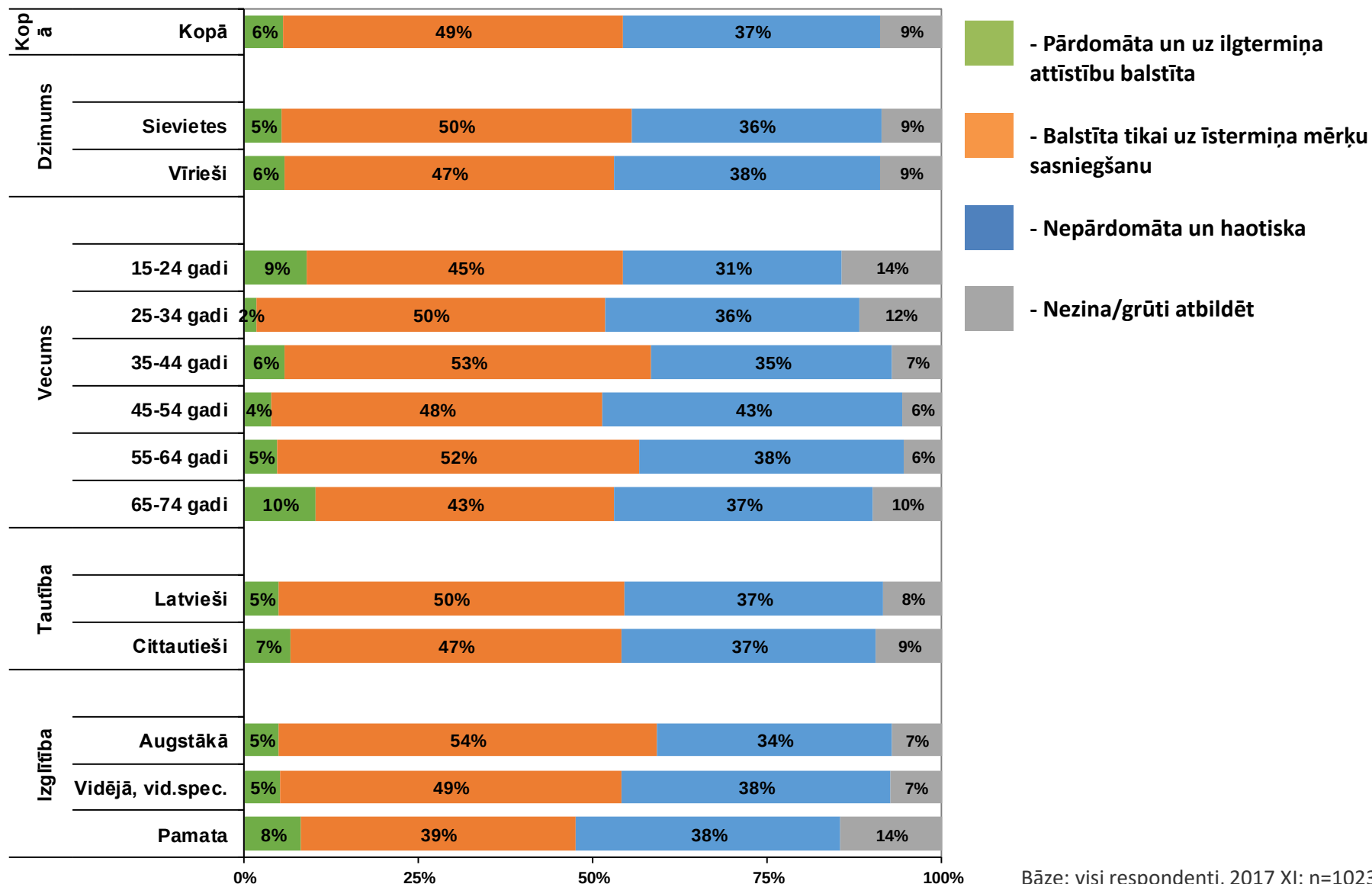
Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

Q14. Jūsaprāt, Latvijas valsts rīcība pēdējos 10 gadus, plānojot valsts budžetu, ir bijusi ... ? (I)

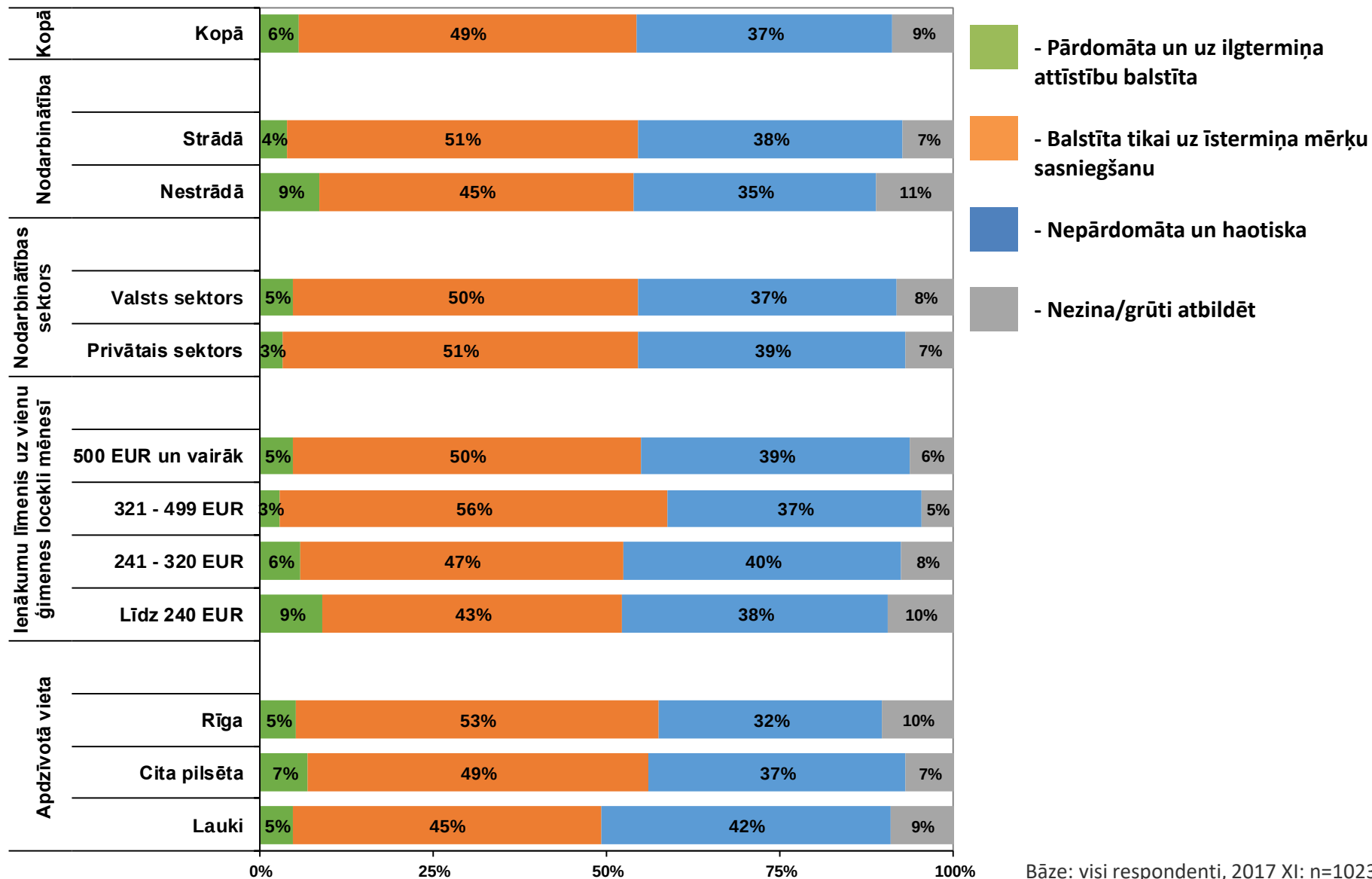

Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

Q14. Jūsaprāt, Latvijas valsts rīcība pēdējos 10 gadus, plānojot valsts budžetu, ir bijusi ...? (II)

Q14. Jūsprāt, Latvijas valsts rīcība pēdējos 10 gadus, plānojot valsts budžetu, ir bijusi ...? (III)

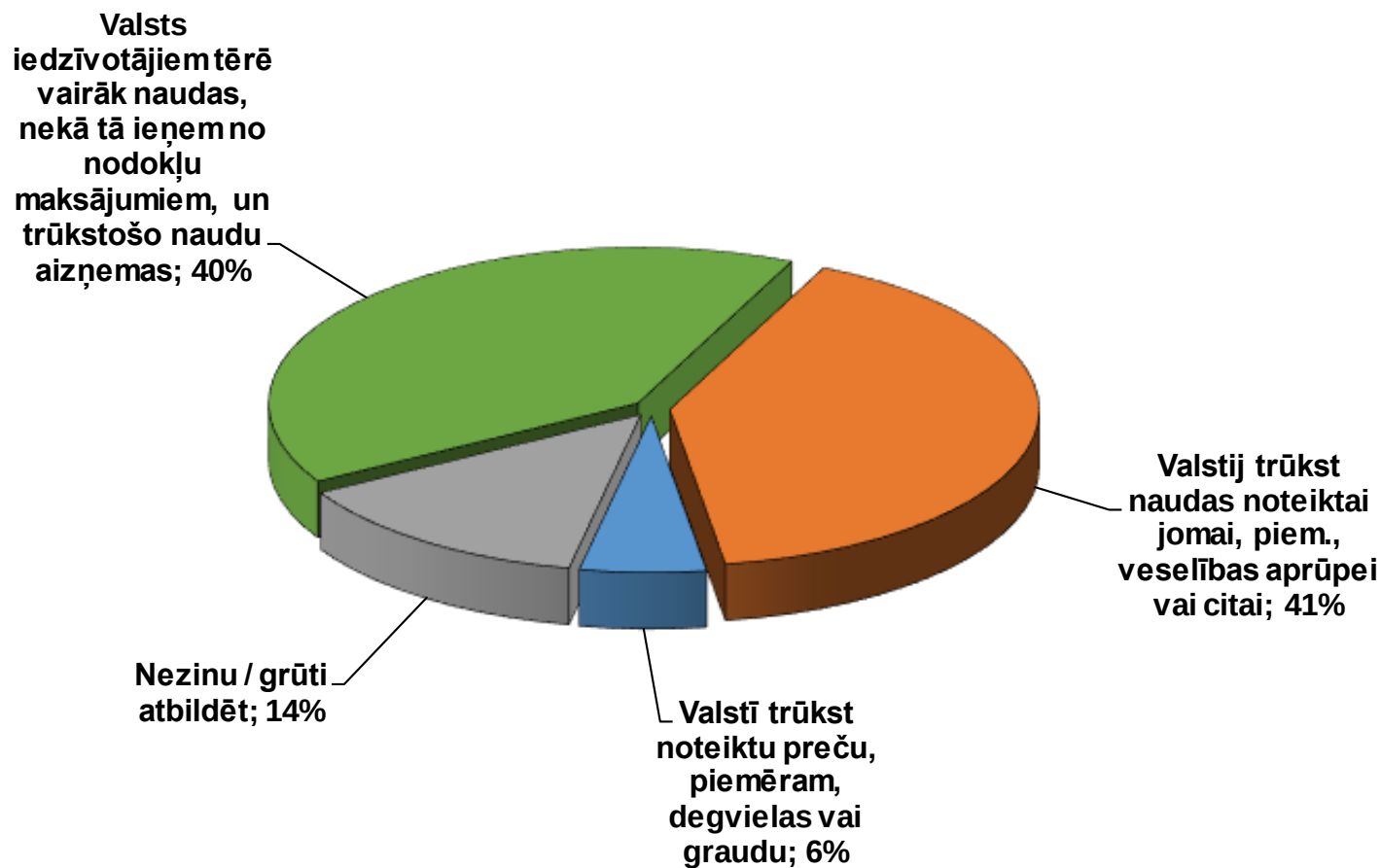

Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

7. Princips “Tautsaimniecība ir cikliska, sliktajiem laikiem jāgatavojas iepriekš”

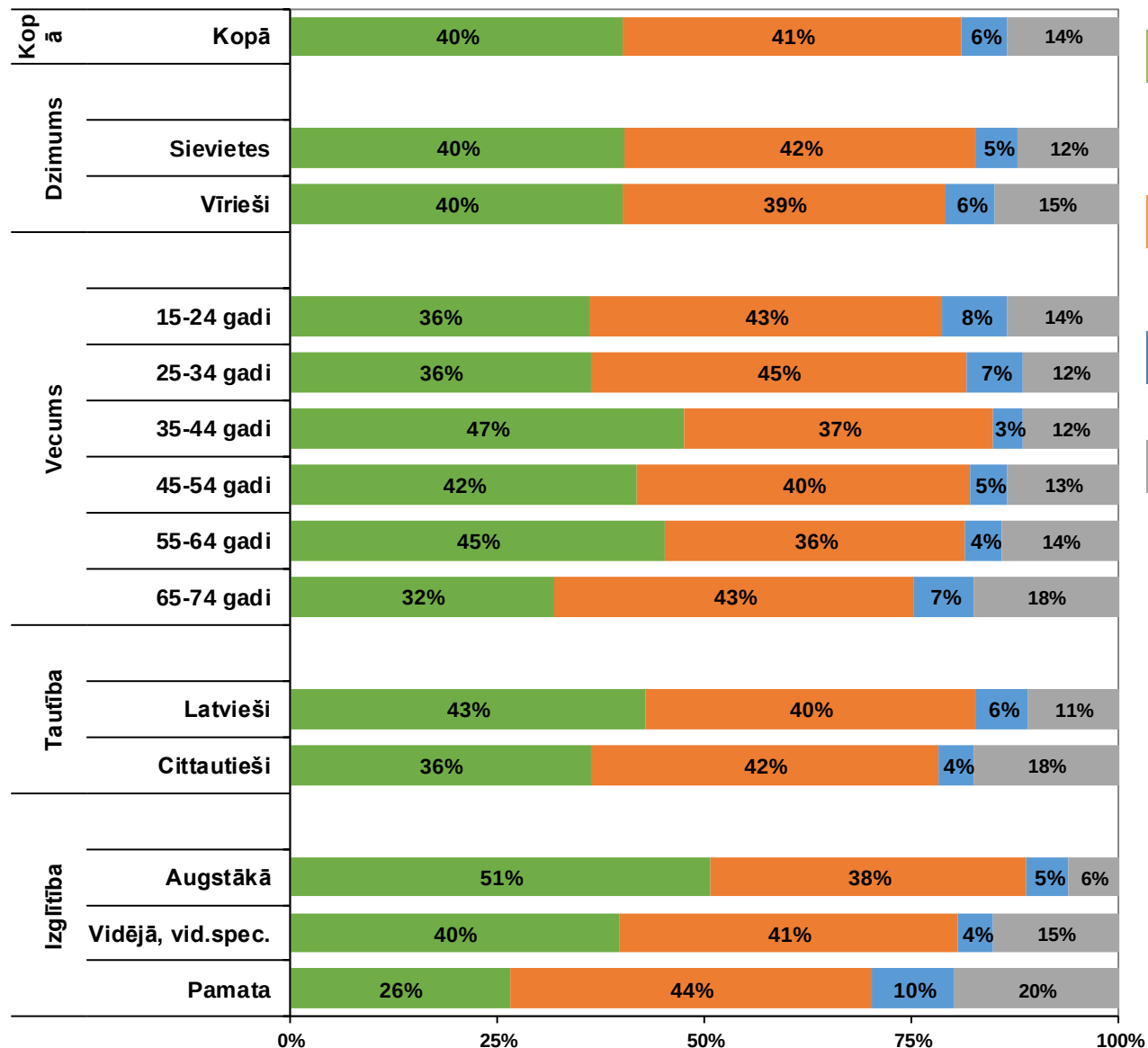

Q15. Ko, Jūsaprāt, nozīmē budžets ar deficītu? (I)

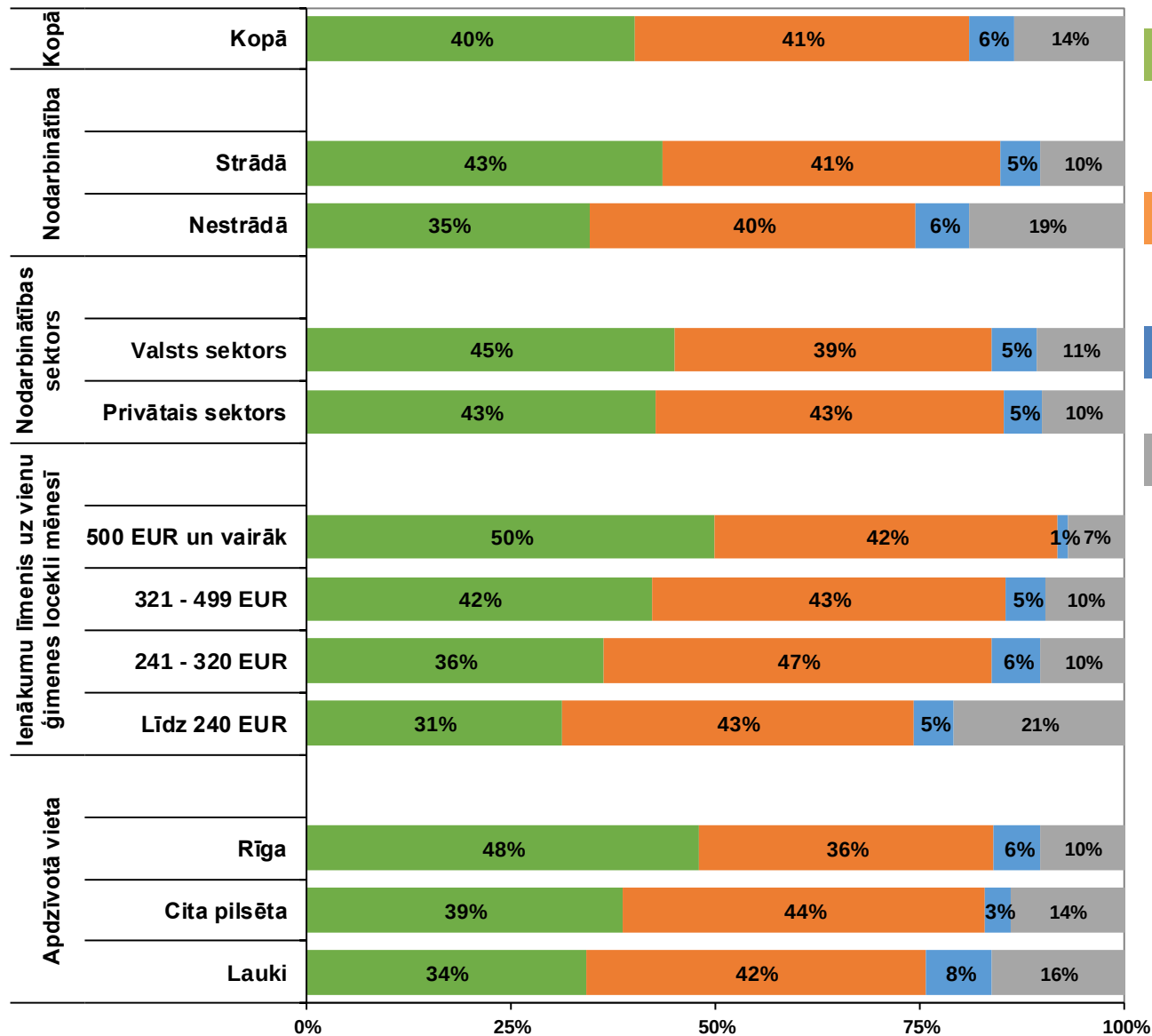
Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

Q15. Ko, Jūsaprāt, nozīmē budžets ar deficītu? (II)

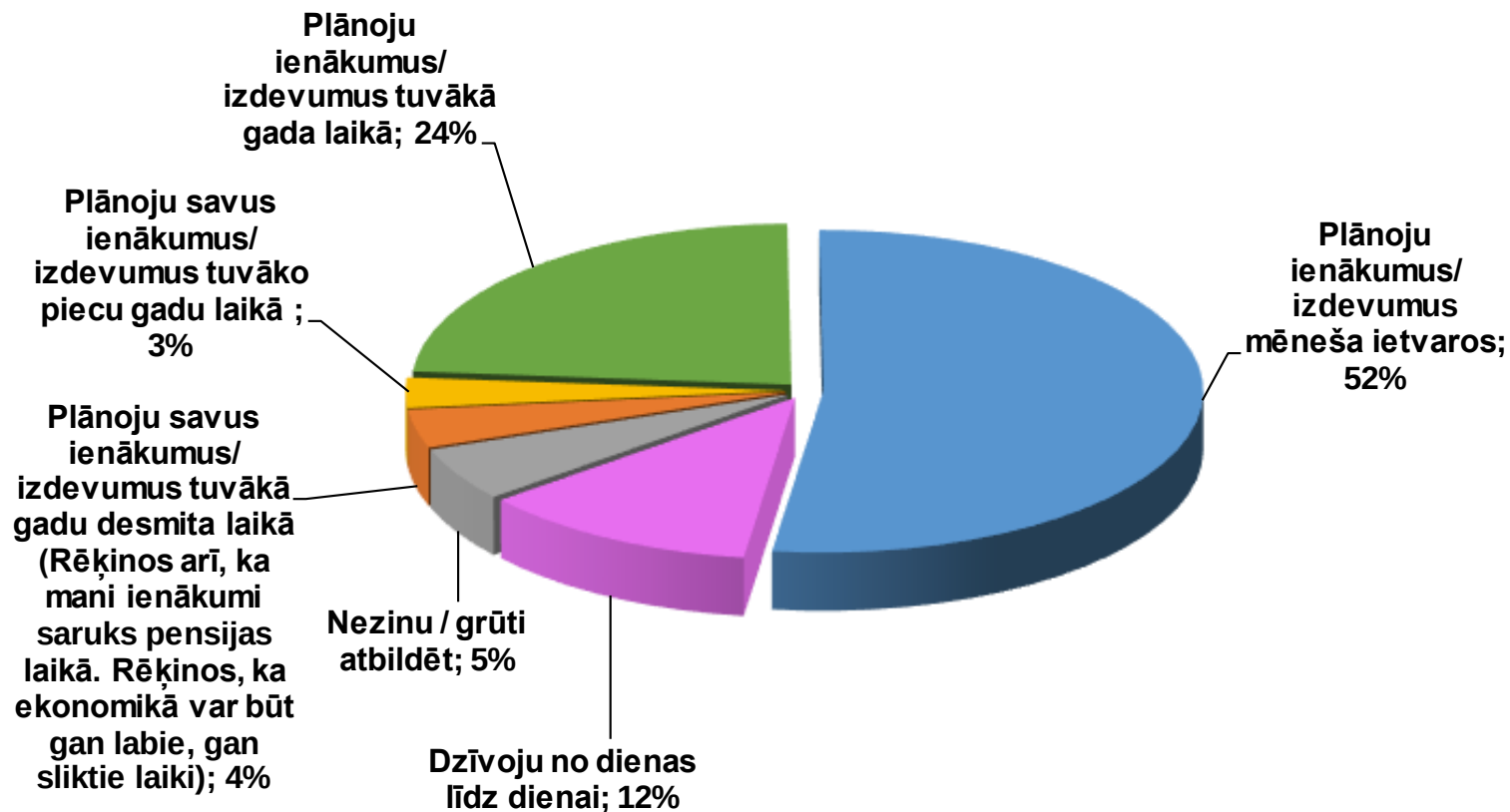
Bāze: visi respondenti, 2017. gada XI: n=1023

Q15. Ko, Jūsaprāt, nozīmē budžets ar deficītu? (III)

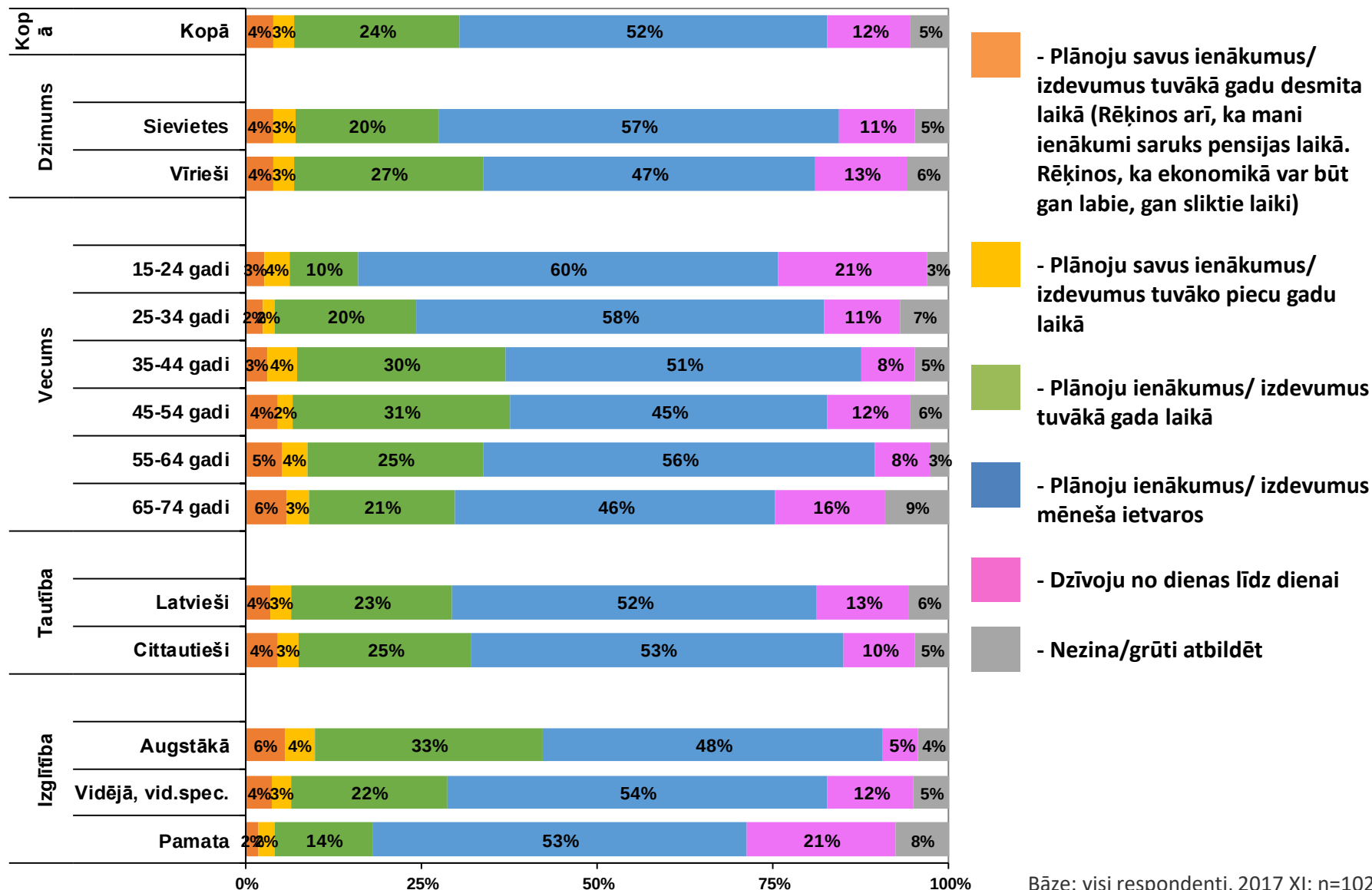
Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

Q16. Kurš no zemāk minētajiem apgalvojumiem vislabāk raksturo Jūsu attieksmi un rīcību attiecībā pret Jūsu privātā budžeta plānošanu? (I)

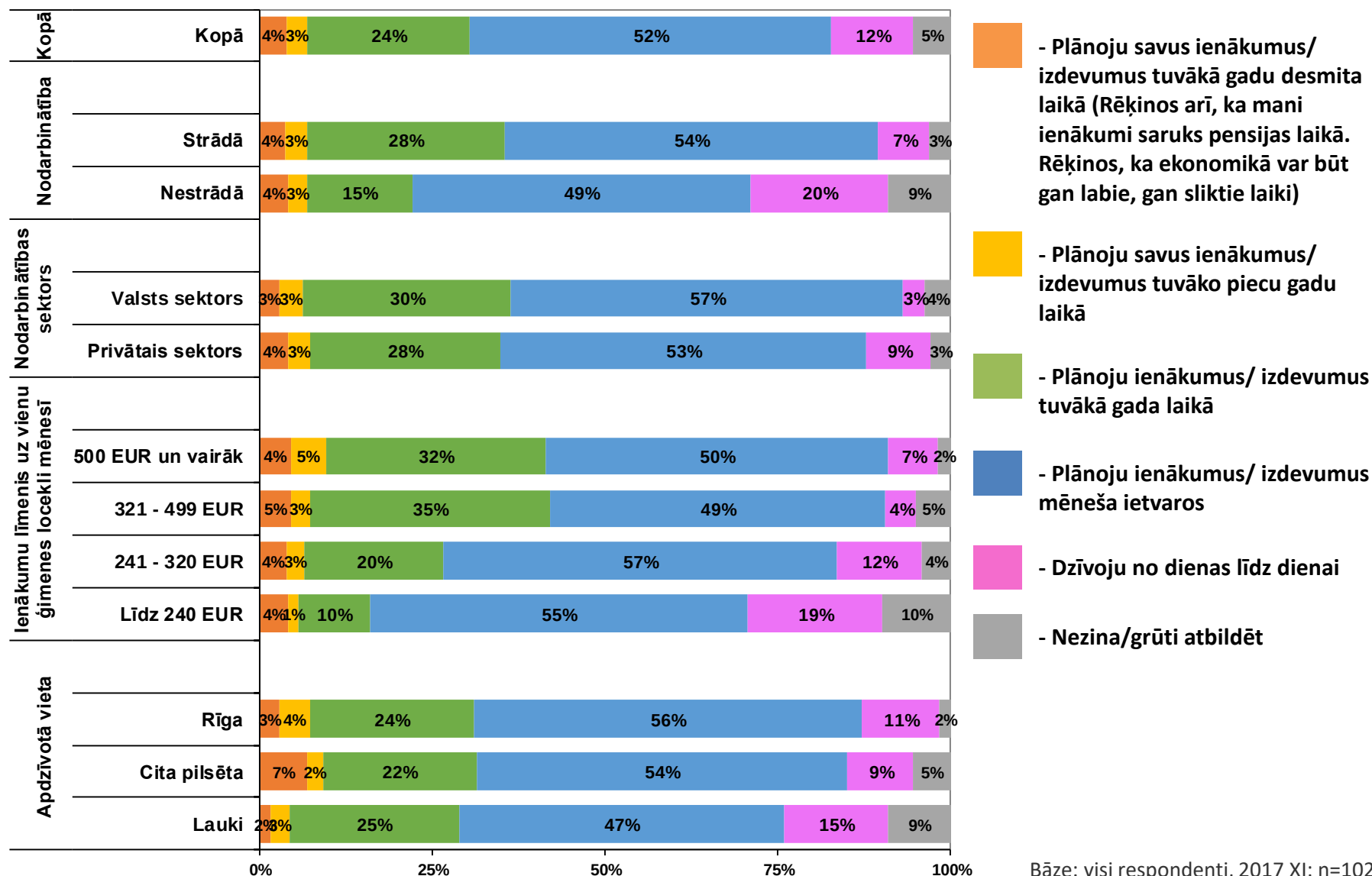
Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

Q16. Kurš no zemāk minētajiem apgalvojumiem vislabāk raksturo Jūsu attieksmi un rīcību attiecībā pret Jūsu privātā budžeta plānošanu? (II)

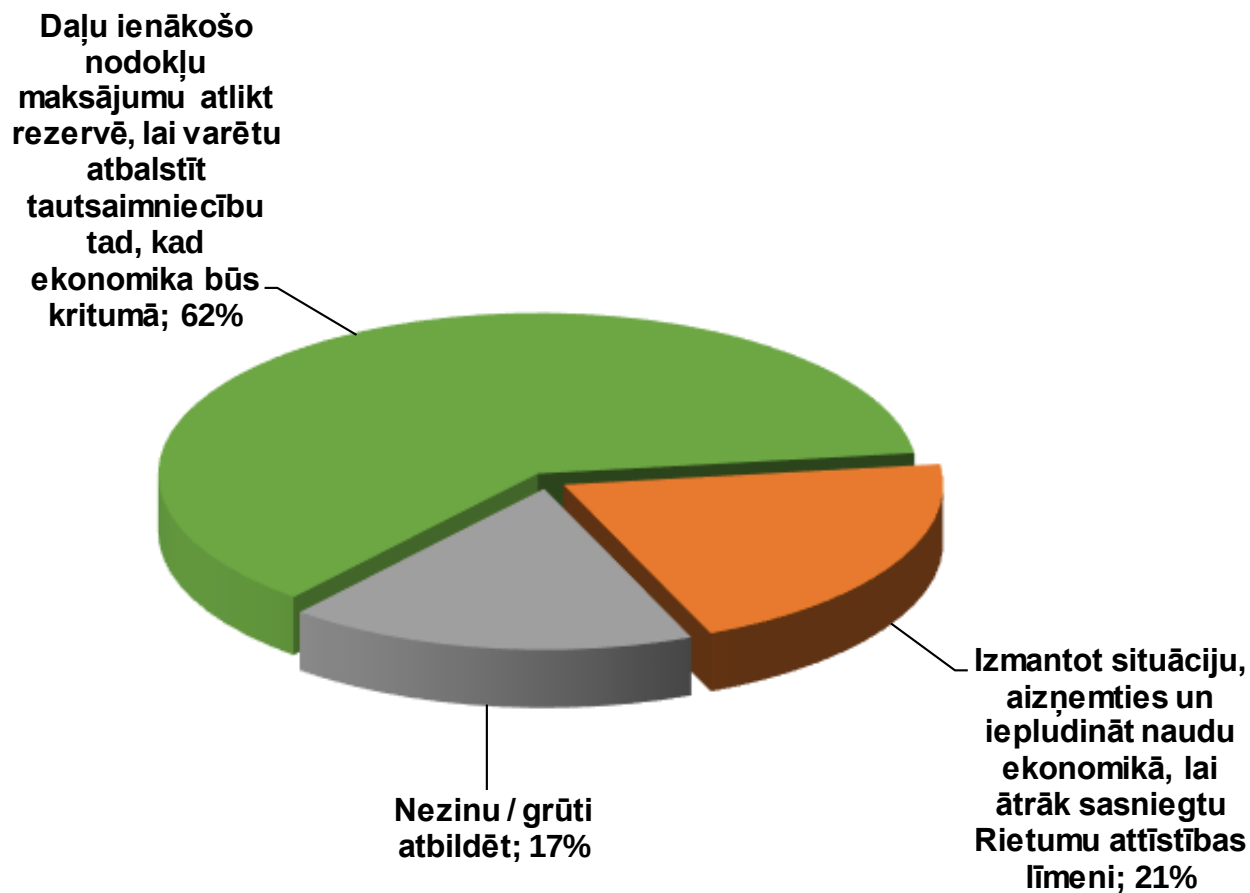
Bāze: visi respondenti, 2017. XI: n=1023

Q16. Kurš no zemāk minētajiem apgalvojumiem vislabāk raksturo Jūsu attieksmi un rīcību attiecībā pret Jūsu privātā budžeta plānošanu? (III)

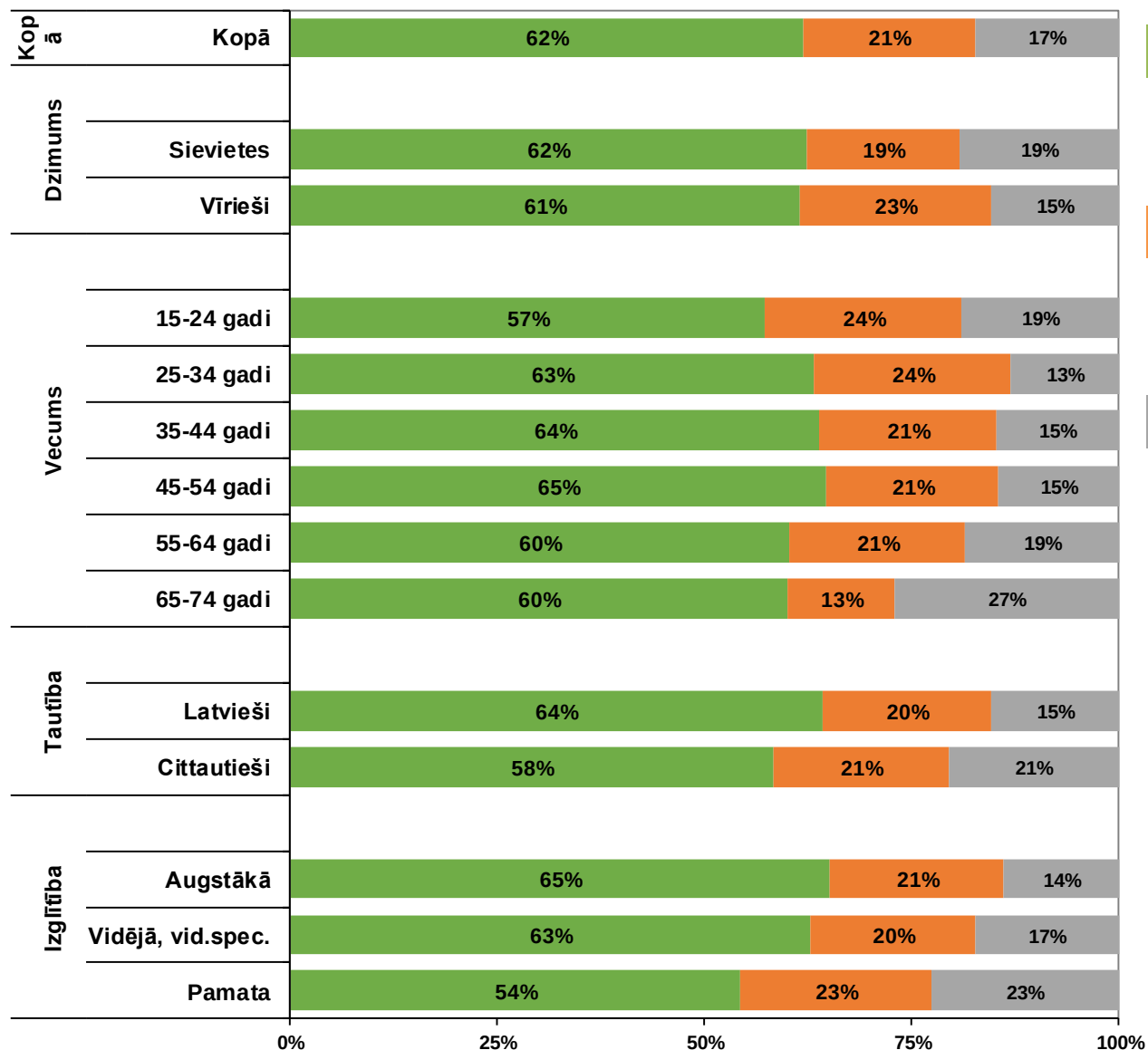
Bāze: visi respondenti, 2017. XI: n=1023

Q17. Kāda, Jūsaprāt, ir pareiza valdības rīcība laikā, kad ekonomika aug un budžets, nodokļi pildās labi? (I)

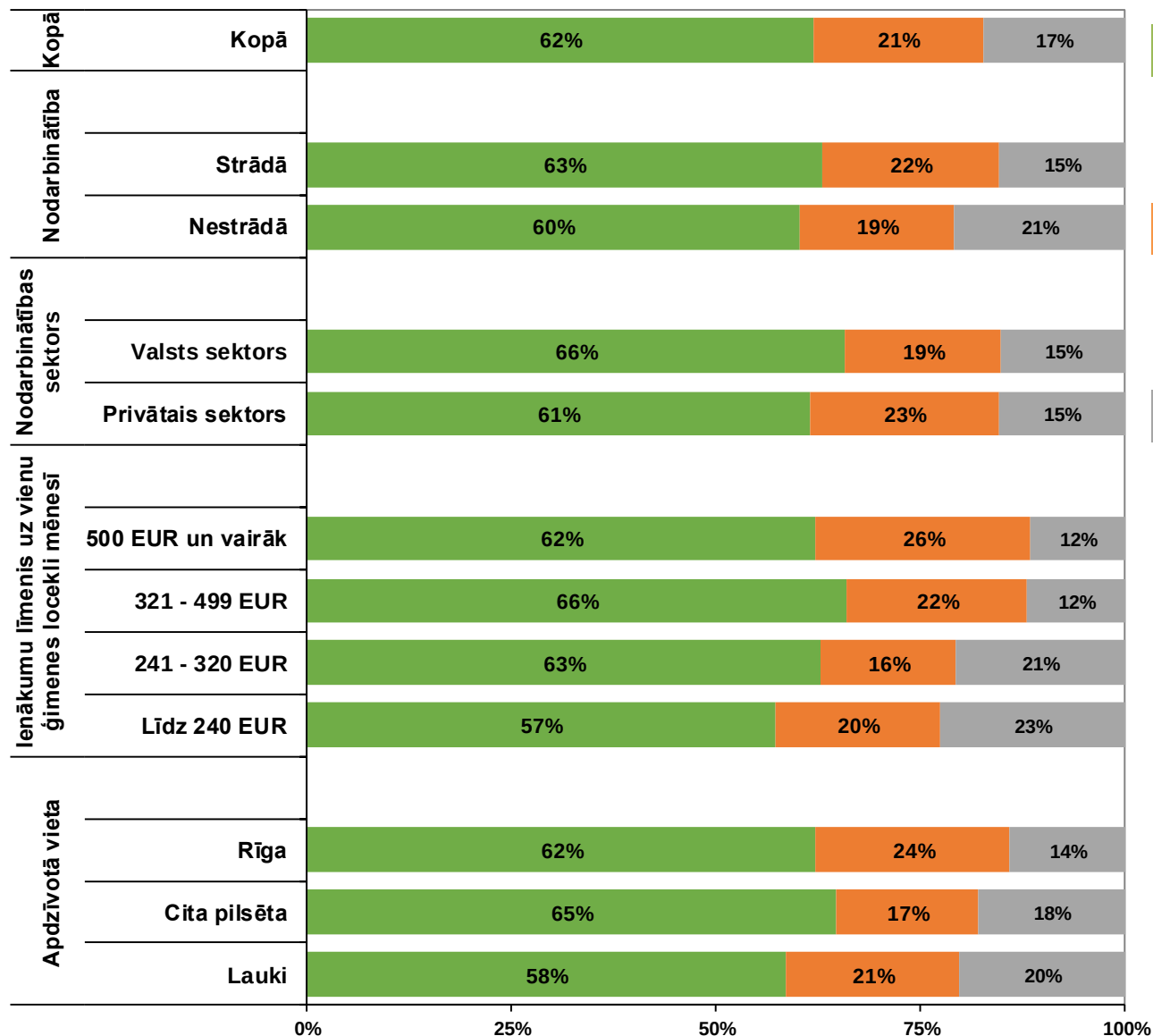
Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

Q17. Kāda, Jūsaprāt, ir pareiza valdības rīcība laikā, kad ekonomika aug un budžets, nodokļi pildās labi? (II)

Bāze: visi respondenti, 2017. XI: n=1023

Q17. Kāda, Jūsaprāt, ir pareiza valdības rīcība laikā, kad ekonomika aug un budžets, nodokļi pildās labi? (III)

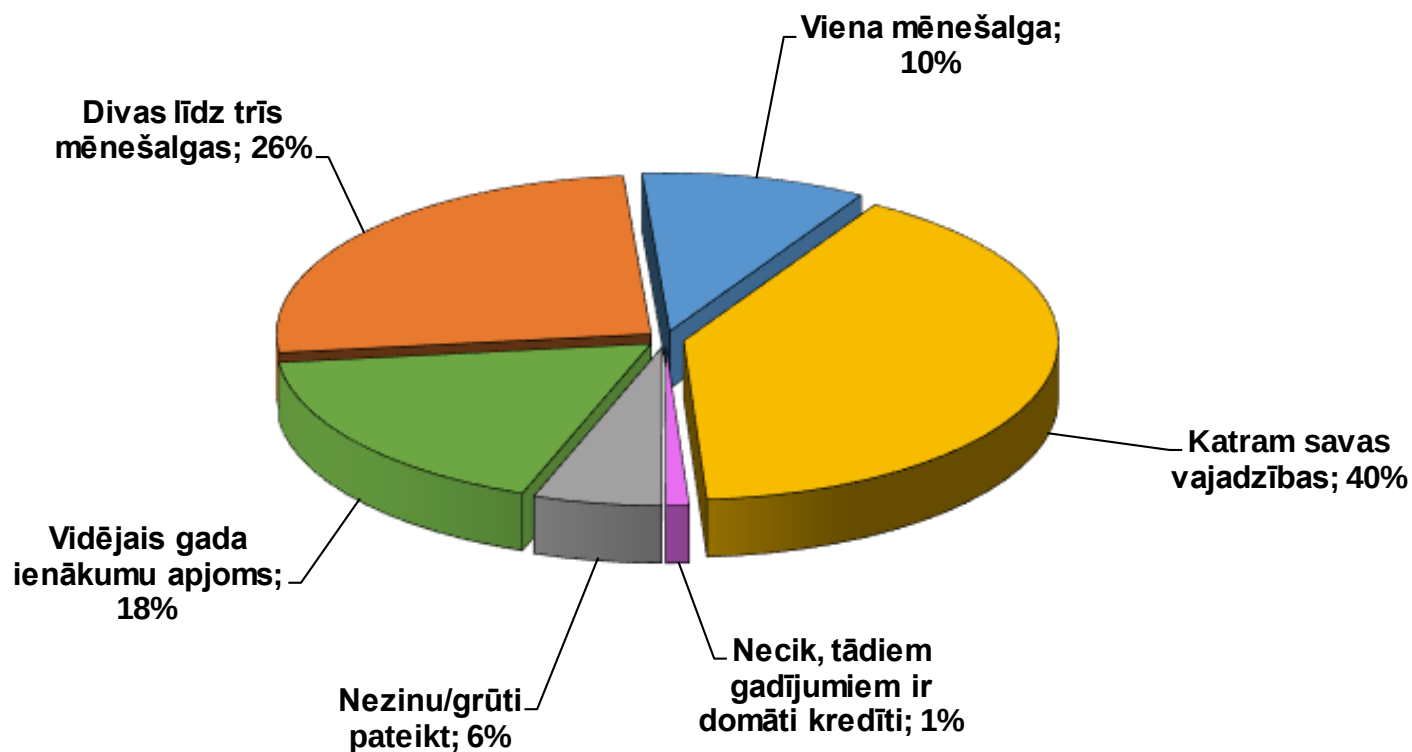
- Daļu ienākošo nodokļu maksājumu atlikt rezervē, lai varētu atbalstīt tautsaimniecību tad, kad ekonomika būs kritumā
- Izmantot situāciju, aizņemties un iepludināt naudu ekonomikā, lai ātrāk sasniegtu Rietumu attīstības līmeni
- Nezina/grūti atbildēt

Bāze: visi respondenti, 2017. gada XI mēnesī; n=1023

8. Princips “Katrā budžetā jāatvēr drošības riņķis neparedzētām situācijām”

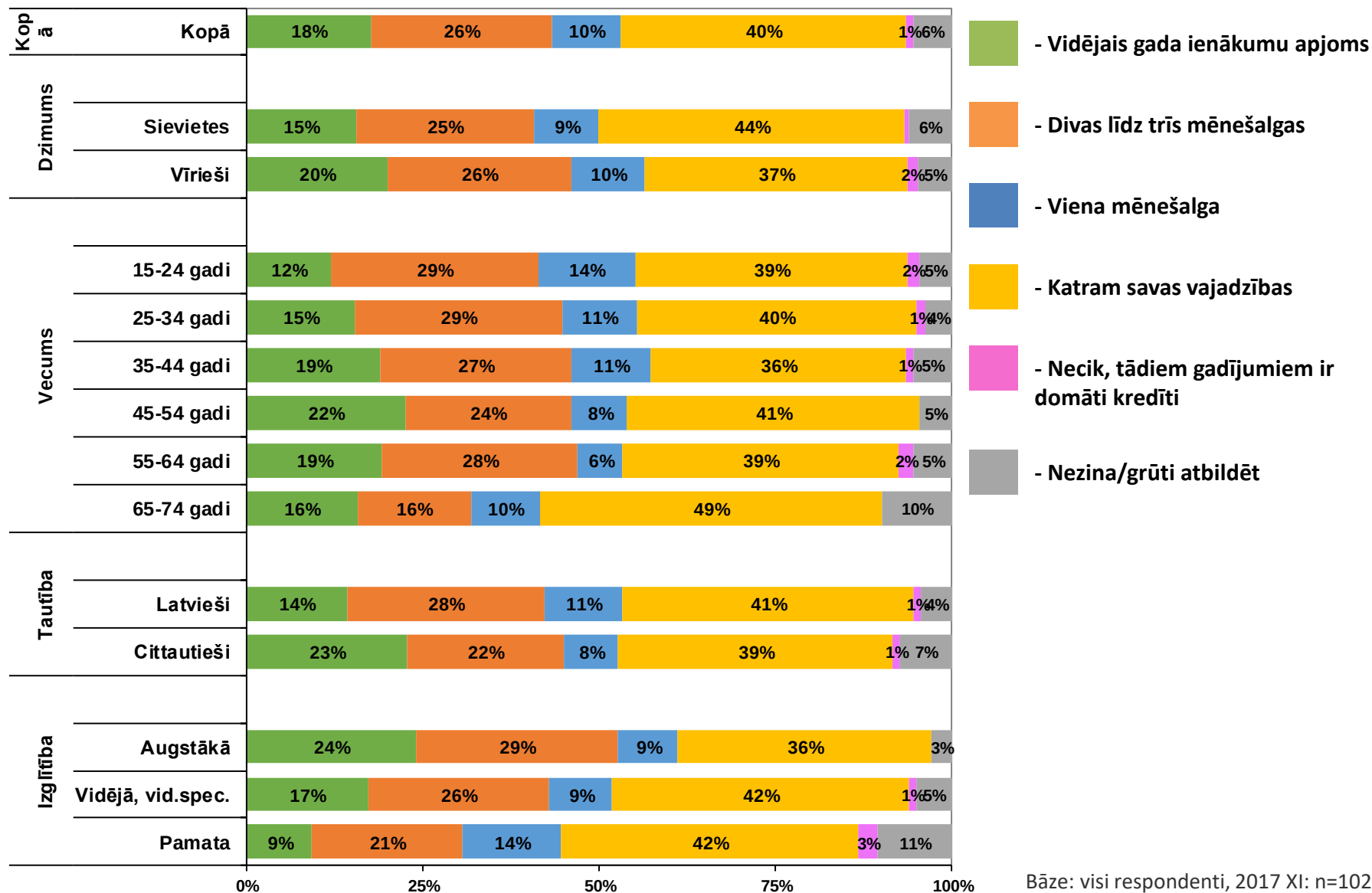

Q18. Cik daudz, Jūsaprāt, cilvēkam būtu jāuzkrāj negaidītiem/neplānotiem tēriņiem (pēkšņiem izdevumiem veselības uzlabošanai, auto/dzīvokļa remontam, u.c.)? (l)

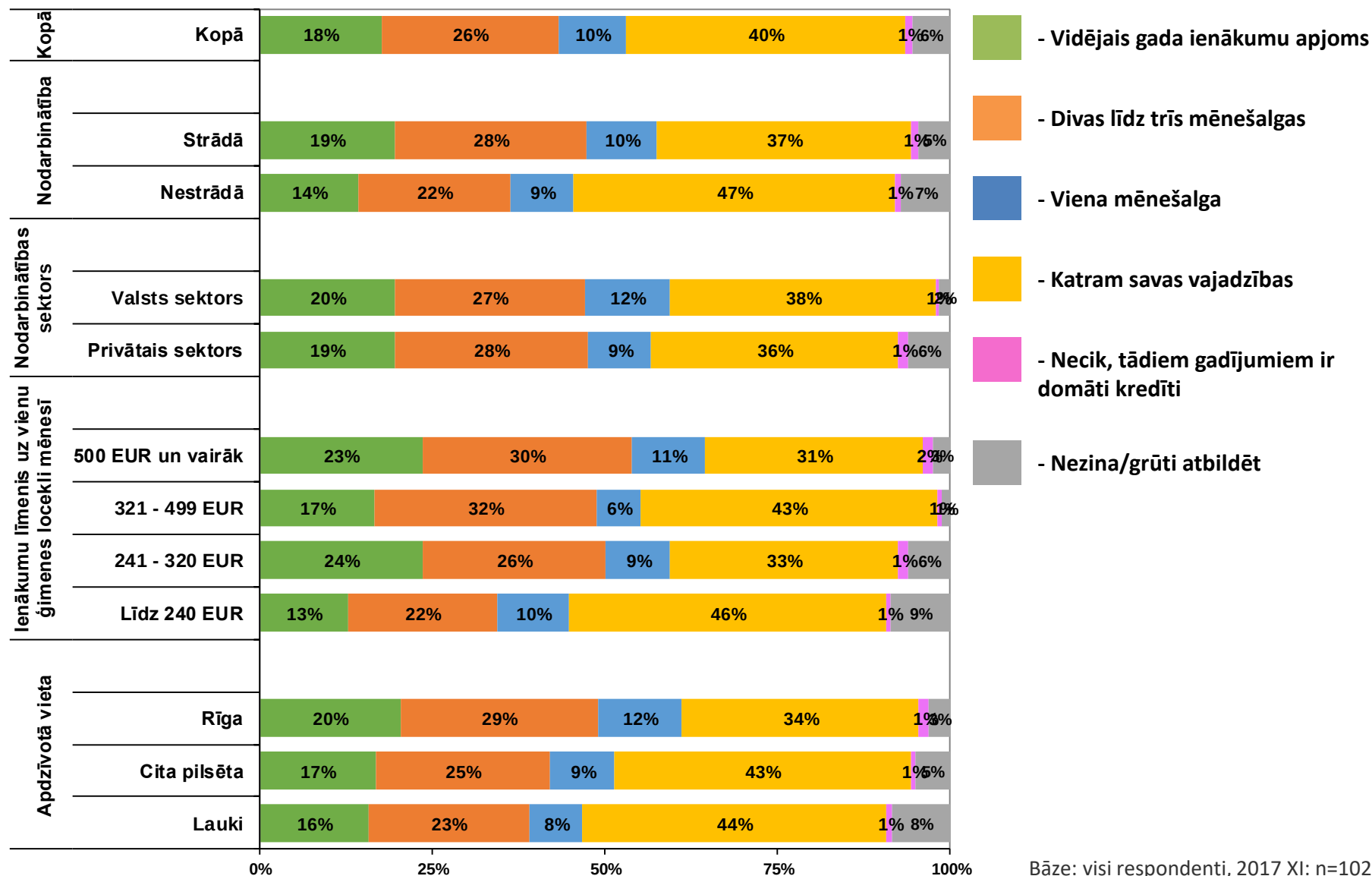

Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

Q18. Cik daudz, Jūsaprāt, cilvēkam būtu jāuzkrāj negaidītiem/neplānotiem tēriņiem (pēkšņiem izdevumiem veselības uzlabošanai, auto/dzīvokļa remontam, u.c.)? (II)

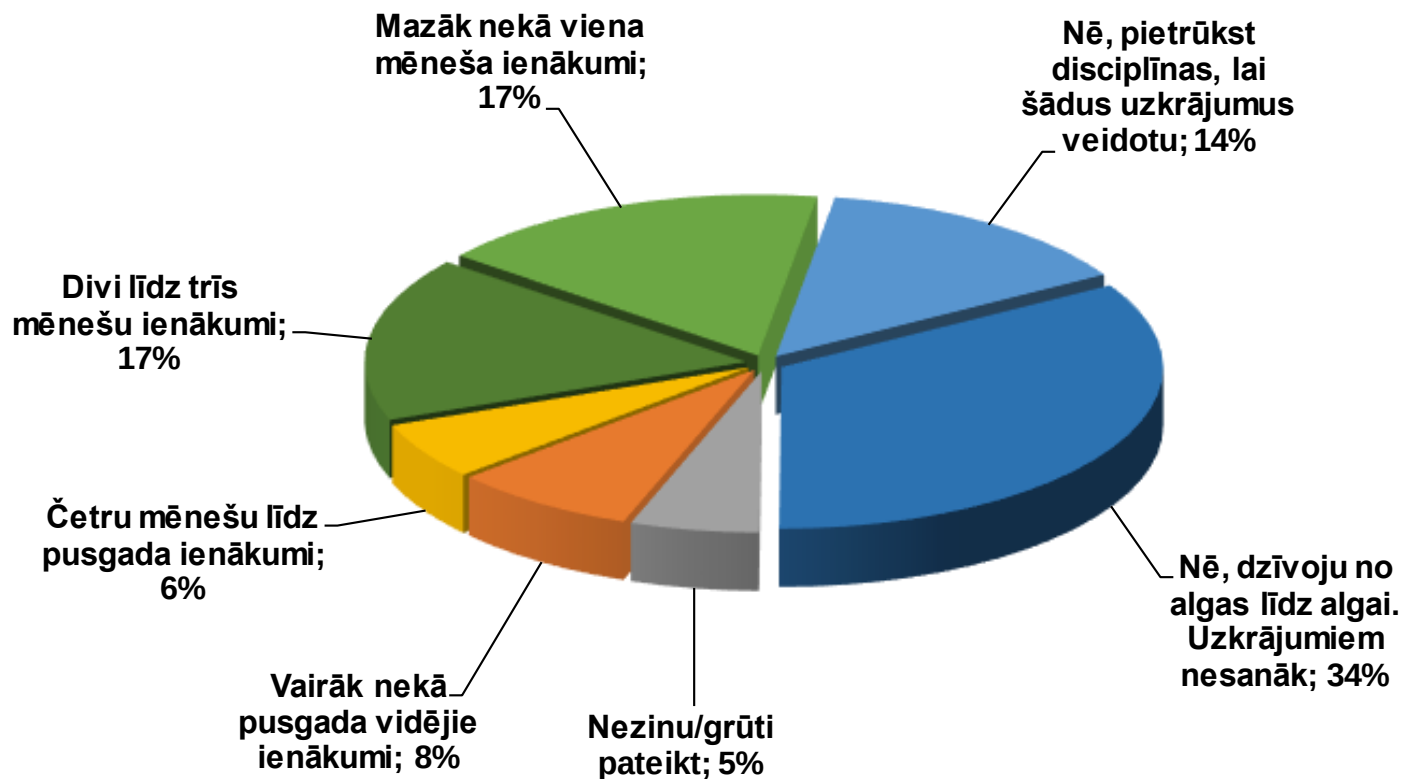

Q18. Cik daudz, Jūsaprāt, cilvēkam būtu jāuzkrāj negaidītiem/neplānotiem tēriņiem (pēkšņiem izdevumiem veselības uzlabošanai, auto/dzīvokļa remontam, u.c.)? (II)

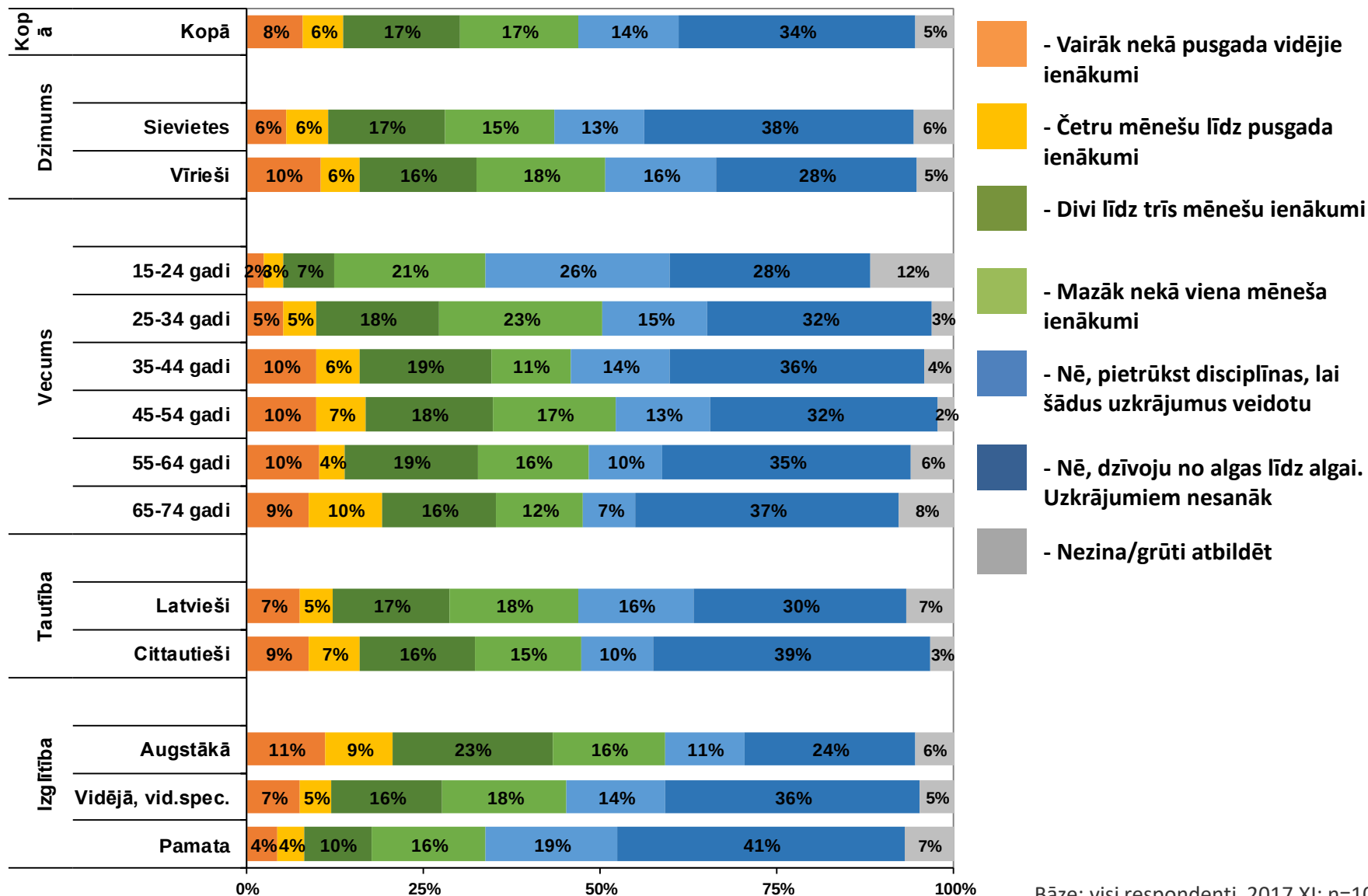
Bāze: visi respondenti, 2017. XI: n=1023

Q19. Vai jūs esat sev izveidojis uzkrājumu negaidītiem/neplānotiem tēriņiem (pēkšņi izdevumi par veselības uzlabošanu, auto/dzīvokļa remonts, u.c.)? (I)

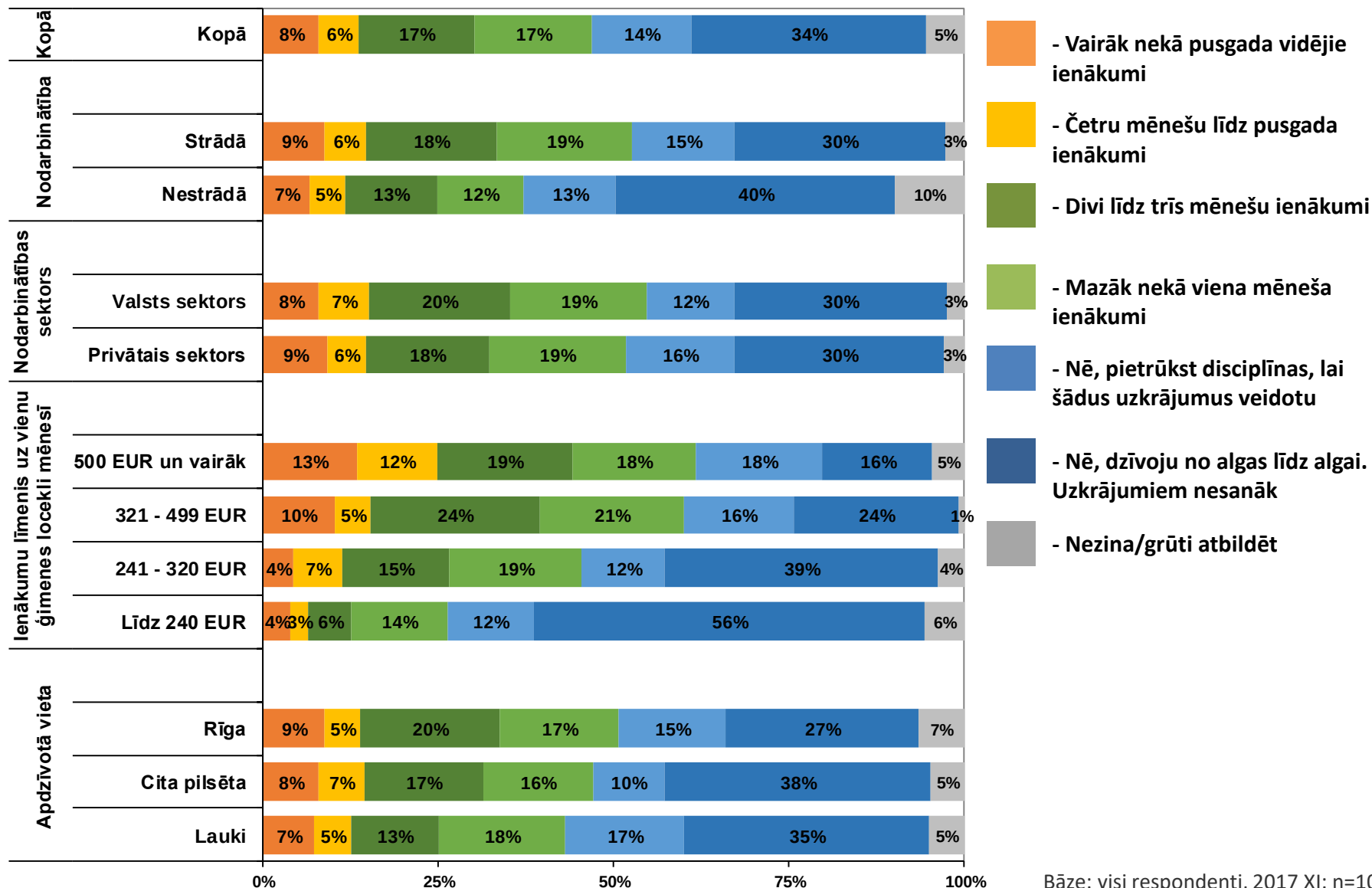
Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

Q19. Vai jūs esat sev izveidojis uzkrājumu negaidītiem/neplānotiem tēriņiem (pēkšņi izdevumi par veselības uzlabošanu, auto/dzīvokļa remonts, u.c.)? (II)

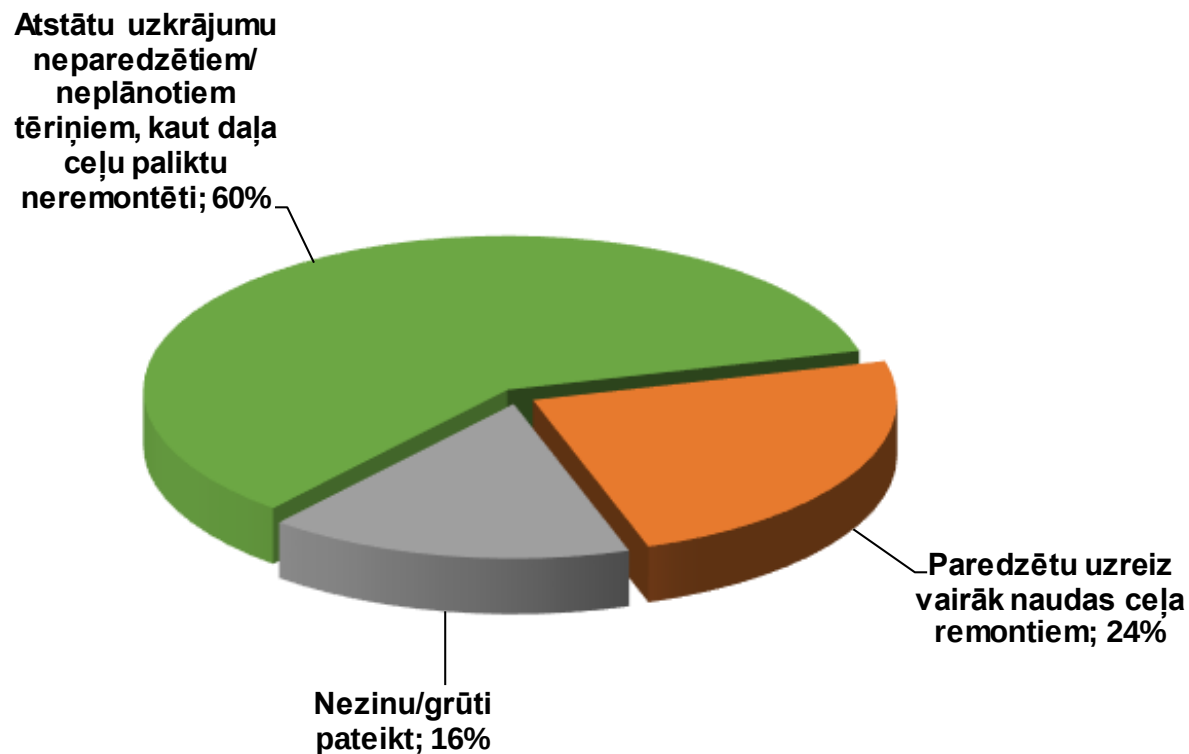
Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

Q19. Vai jūs esat sev izveidojis uzkrājumu negaidītiem/neplānotiem tēriņiem (pēkšņi izdevumi par veselības uzlabošanu, auto/dzīvokļa remonts, u.c.)? (III)

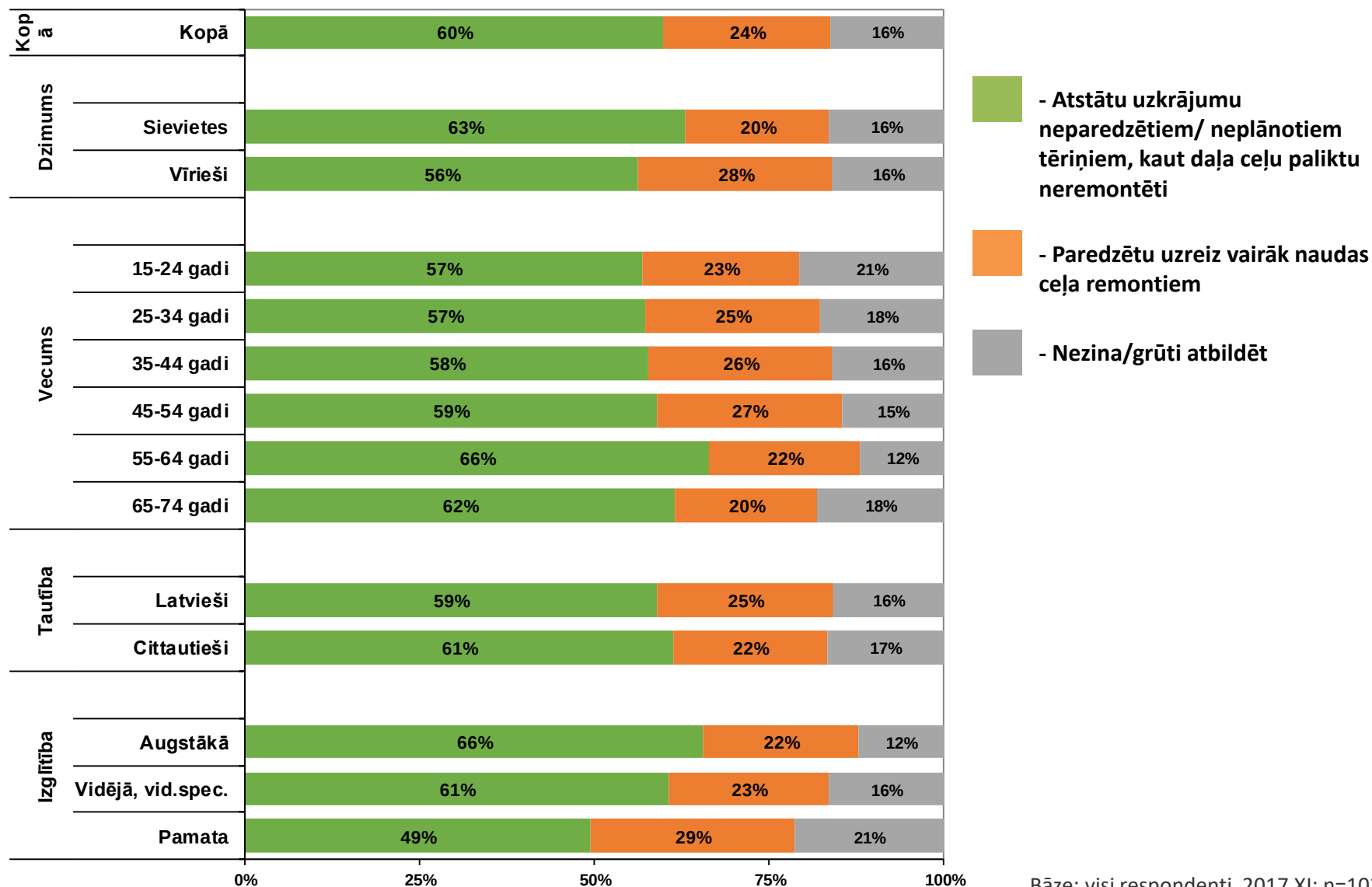
Bāze: visi respondenti, 2017. gada XI mēnesis: n=1023

Q20. Ja jūs būtu valsts vadītājs, vai jūs izvēlētos valsts budžetā atvēlēt “vairāk naudas ceļa remontiem”, neko neatstājot “neparedzētiem, neplānotiem tēriņiem” vai tomēr atstātu drošības rezervi? (I)

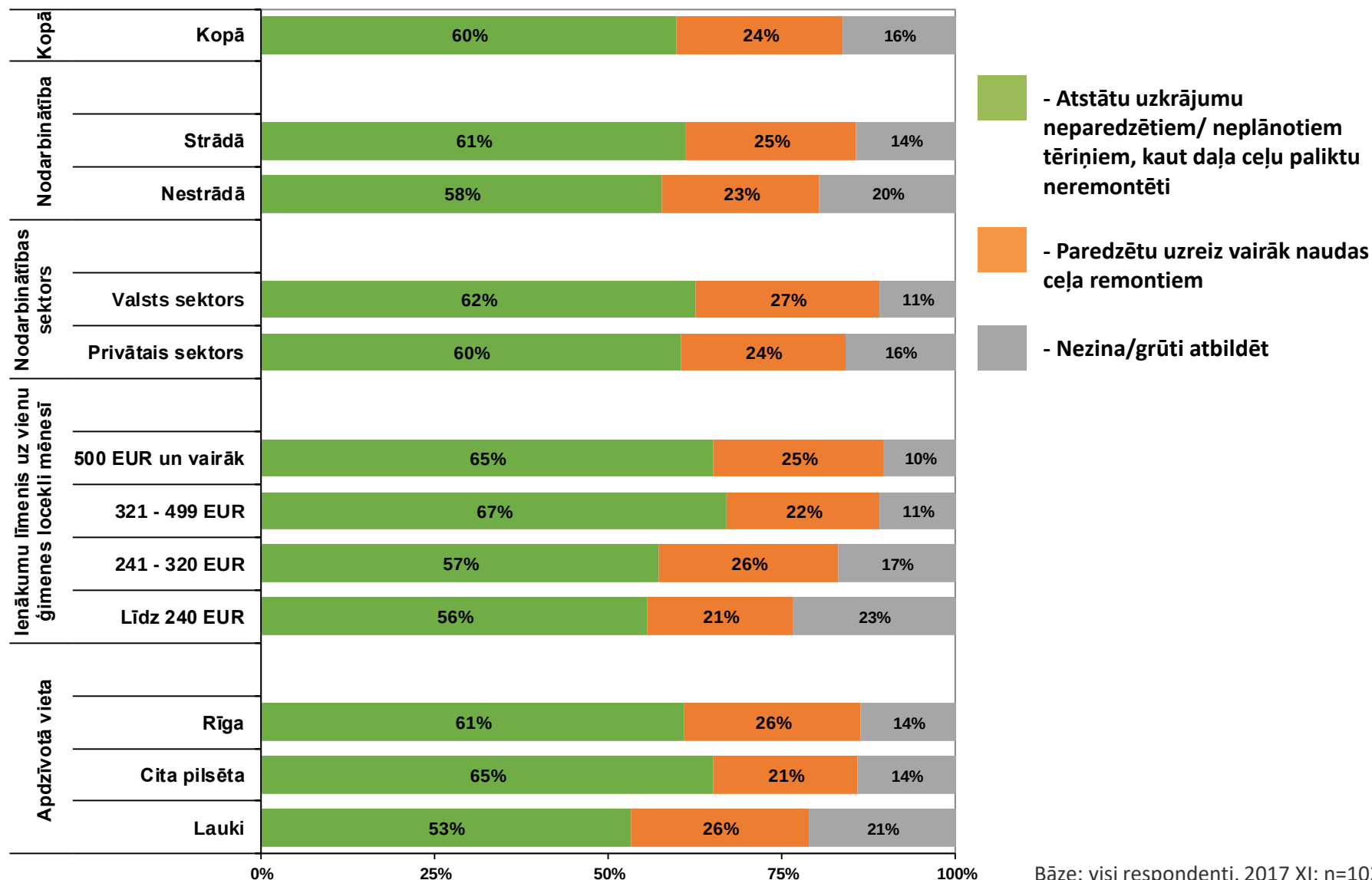
Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

Q20. Ja jūs būtu valsts vadītājs, vai jūs izvēlētos valsts budžetā atvēlēt “vairāk naudas ceļa remontiem”, neko neatstājot “neparedzētiem, neplānotiem tēriņiem” vai tomēr atstātu drošības rezervi? (II)

Bāze: visi respondenti, 2017. XI: n=1023

Q20. Ja jūs būtu valsts vadītājs, vai jūs izvēlētos valsts budžetā atvēlēt “vairāk naudas ceļa remontiem”, neko neatstājot “neparedzētiem, neplānotiem tēriņiem” vai tomēr atstātu drošības rezervi? (III)

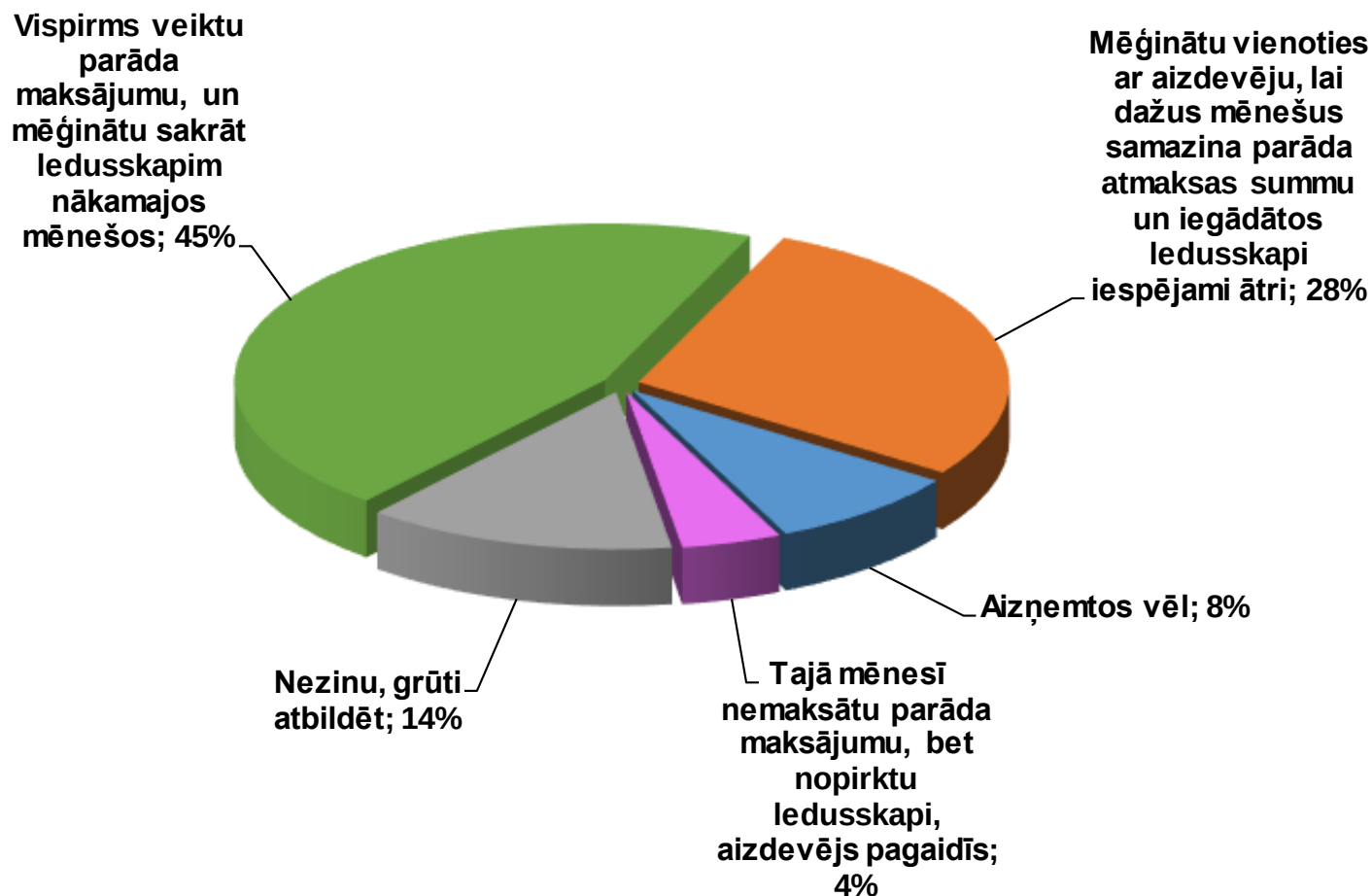

Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

9. Princips “Ekonomikā visi ir savstarpēji saistīti, tāpēc naudas apritē nedrīkst būt pārrāvumi”

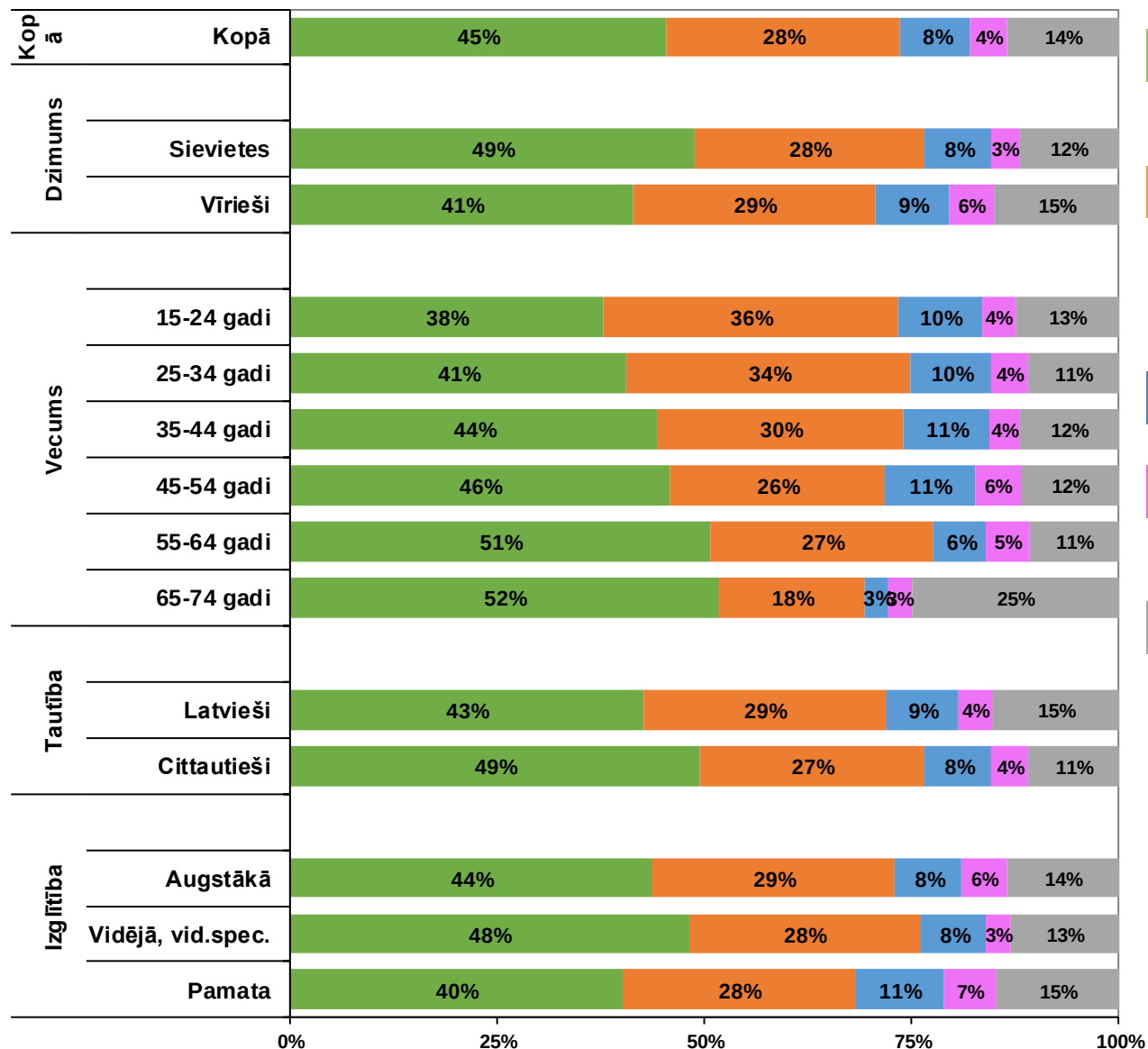

Q21. Kā Jūs rīkotos, ja jums būtu parāds un jāveic ikmēneša maksājumi, bet pēkšņi sabojājies ledusskapis un jāiegādājas jauns? (I)

Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

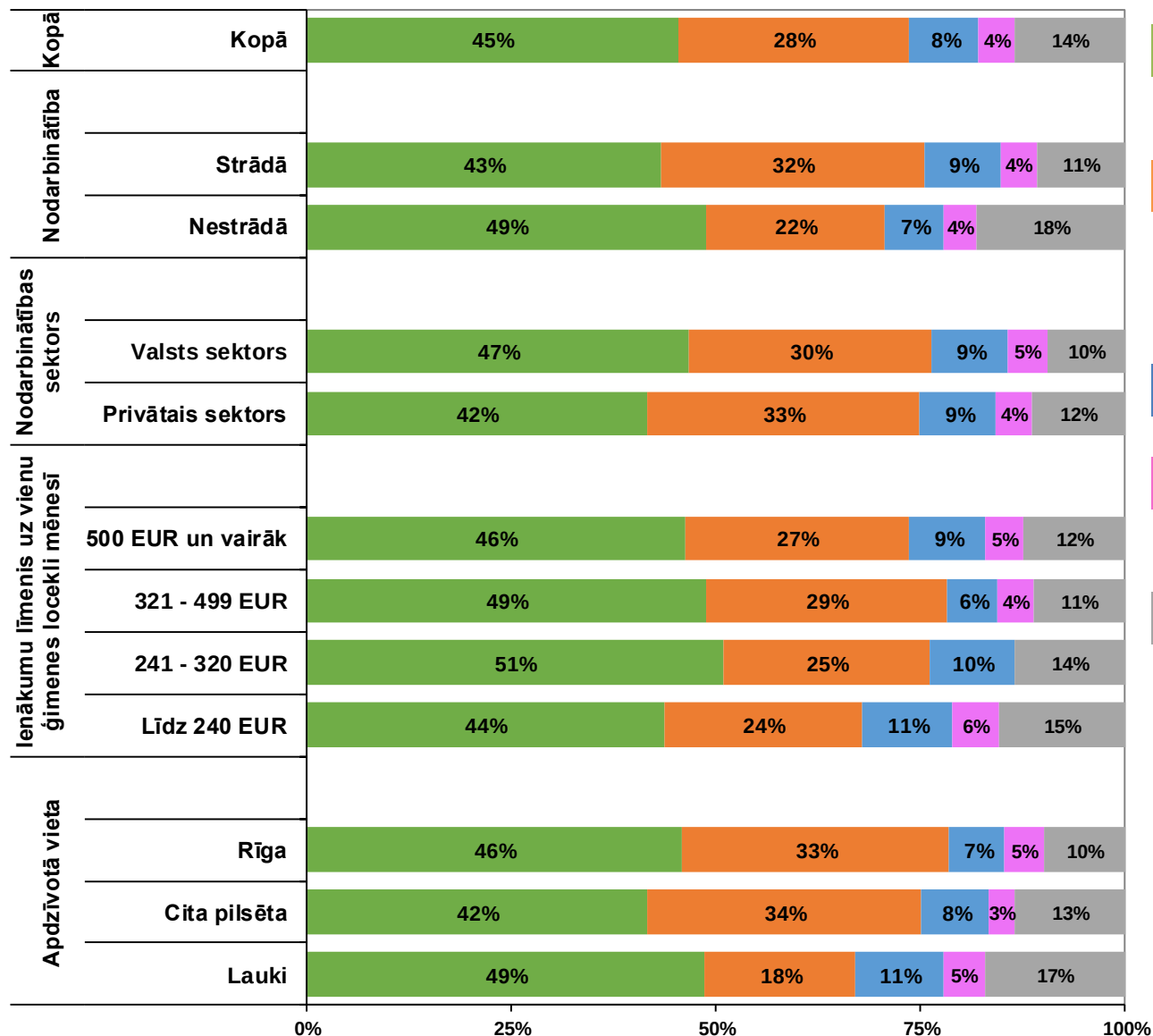
Q21. Kā Jūs rīkotos, ja jums būtu parāds un jāveic ikmēneša maksājumi, bet pēkšņi sabojājies ledusskapis un jāiegādājas jauns? (II)

- Vispirms veiktu parāda maksājumu, un mēģinātu sakrāt ledusskapi nākamajos mēnešos
- Mēģinātu vienoties ar aizdevēju, lai dažus mēnešus samazina parāda atmaksas summu un iegādātos ledusskapi iespējami ātri
- Aizņemtos vēl
- Tajā mēnesī nemaksātu parāda maksājumu, bet nopirktu ledusskapi, aizdevējs pagaidīs
- Nezina/grūti atbildēt

Bāze: visi respondenti, 2017. XI: n=1023

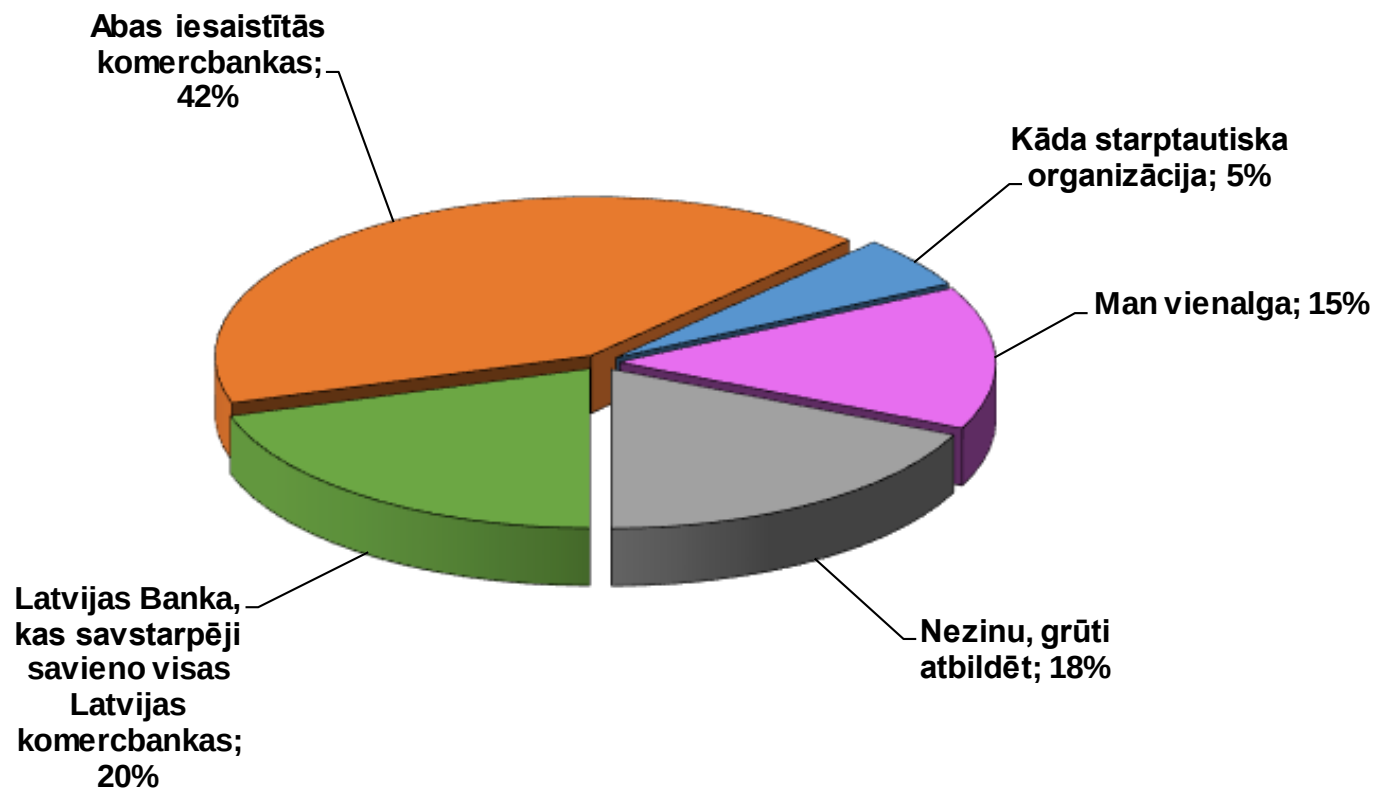
Q21. Kā Jūs rīkotos, ja jums būtu parāds un jāveic ikmēneša maksājumi, bet pēkšņi sabojājies ledusskapis un jāiegādājas jauns? (III)

- Vispirms veiktu parāda maksājumu, un mēģinātu sakrāt ledusskapi nākamajos mēnešos
- Mēģinātu vienoties ar aizdevēju, lai dažus mēnešus samazina parāda atmaksas summu un iegādātos ledusskapi iespējami ātri
- Aizņemtos vēl
- Tajā mēnesī nemaksātu parāda maksājumu, bet nopirktu ledusskapi, aizdevējs pagaidīs
- Nezina/grūti atbildēt

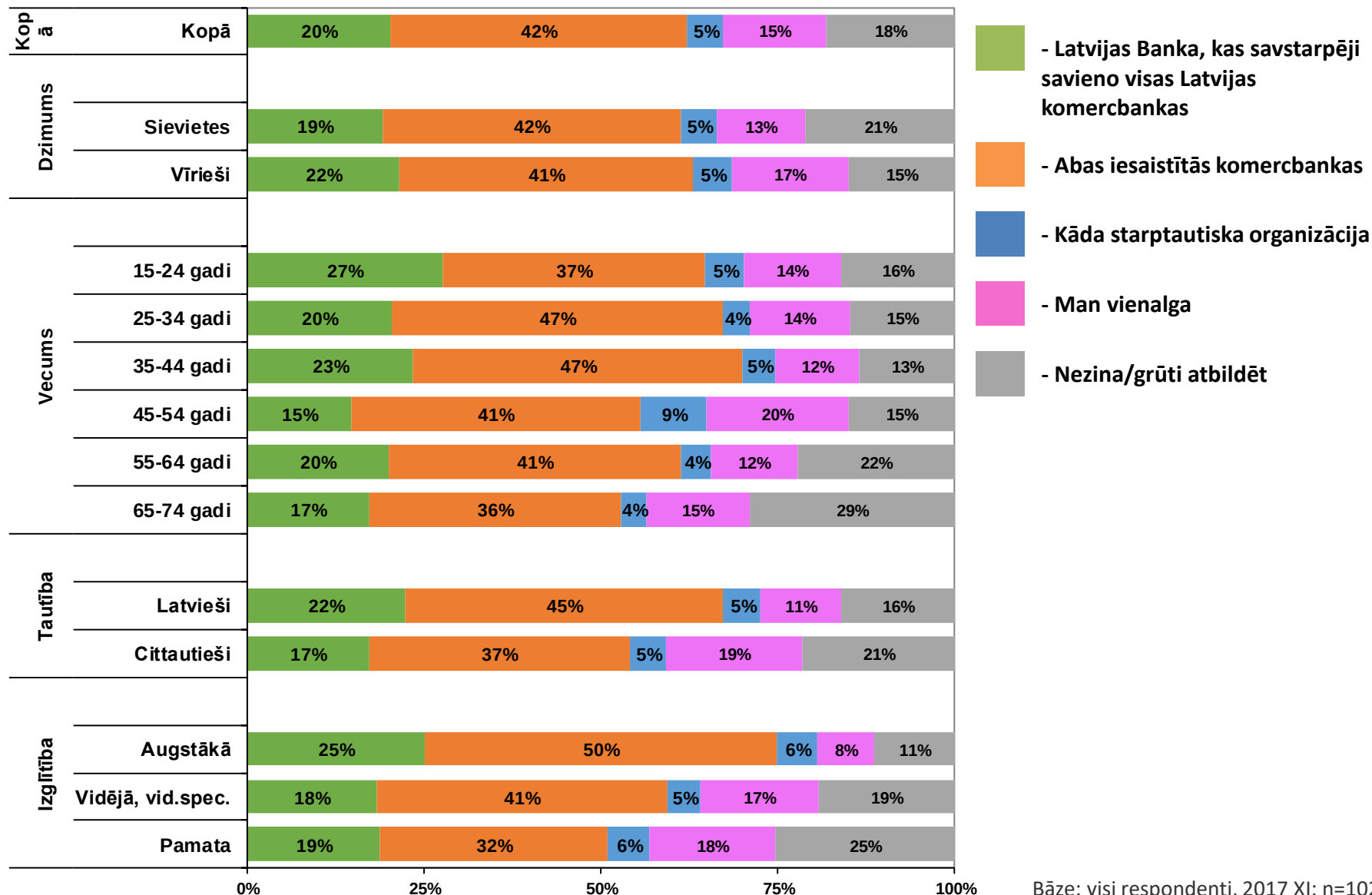
Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

Q22. Kas, Jūsaprāt, nodrošina to, ka notiek maksājums no konta vienā bankā uz kontu citā bankā, turklāt paredzētajā laikā un droši? (I)

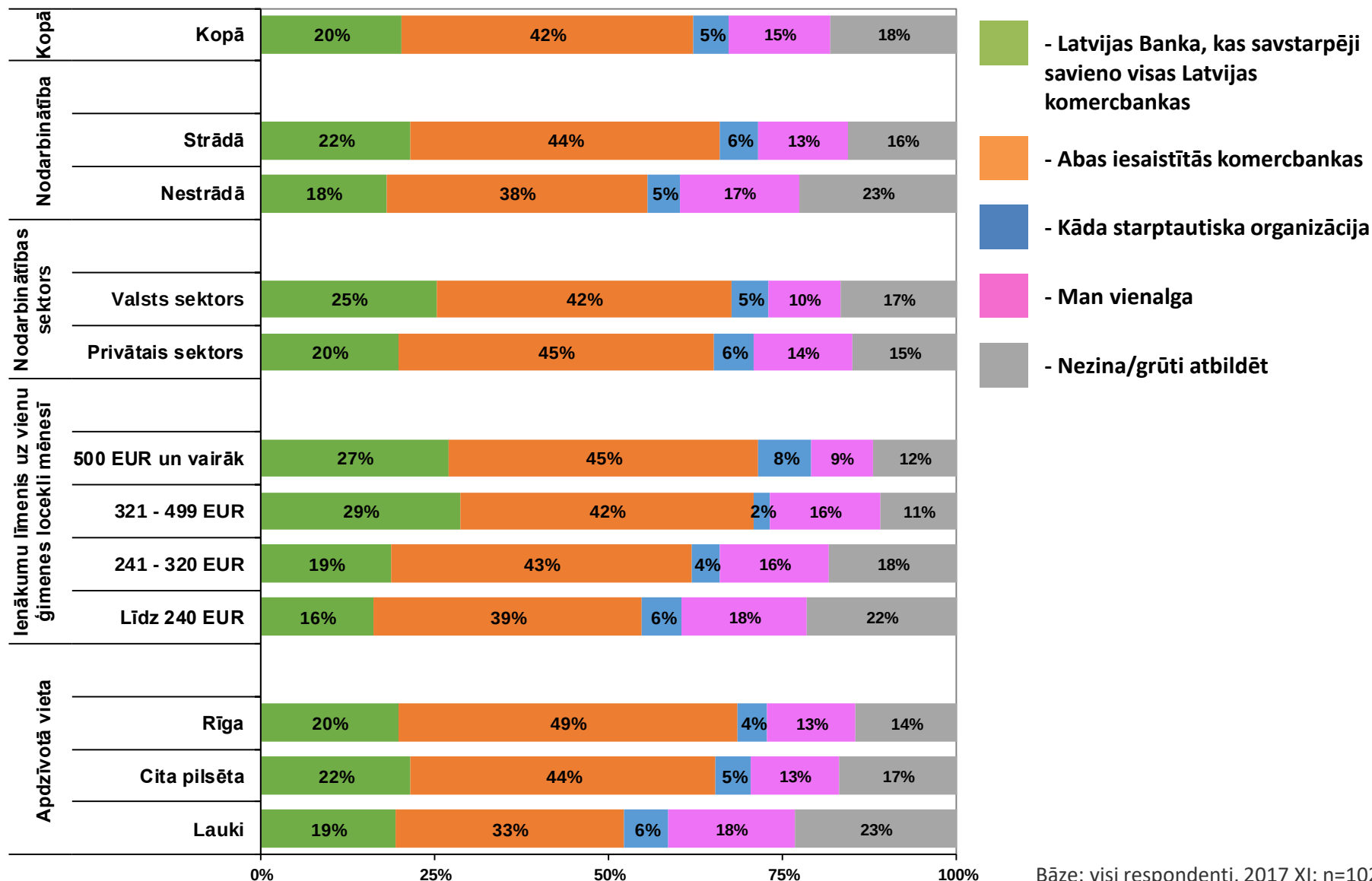
Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

Q22. Kas, Jūsaprāt, nodrošina to, ka notiek maksājums no konta vienā bankā uz kontu citā bankā, turklāt paredzētajā laikā un droši? (II)

Bāze: visi respondenti, 2017. XI: n=1023

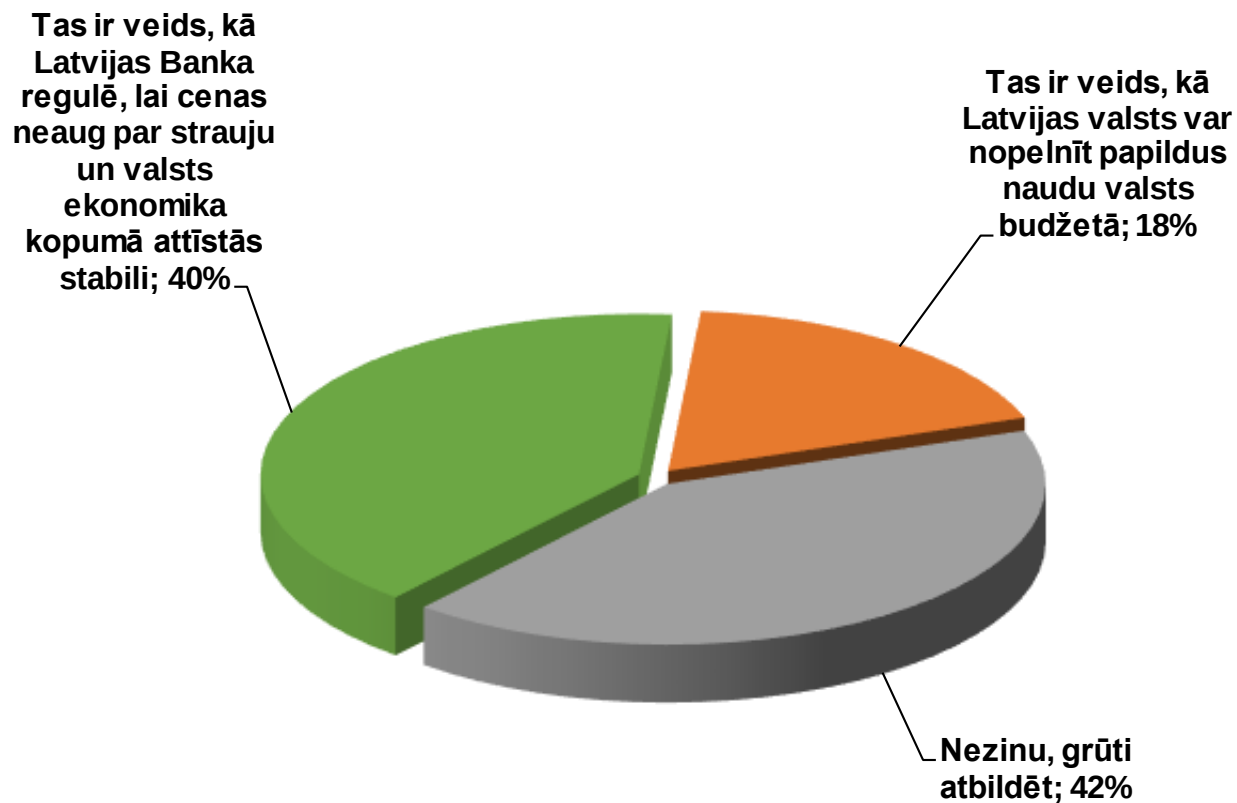
Q22. Kas, Jūsaprāt, nodrošina to, ka notiek maksājums no konta vienā bankā uz kontu citā bankā, turklāt paredzētajā laikā un droši? (III)

10. Princips “Vienveida bara darbība ekonomikā rada burbuļus, kam lemts plīst”

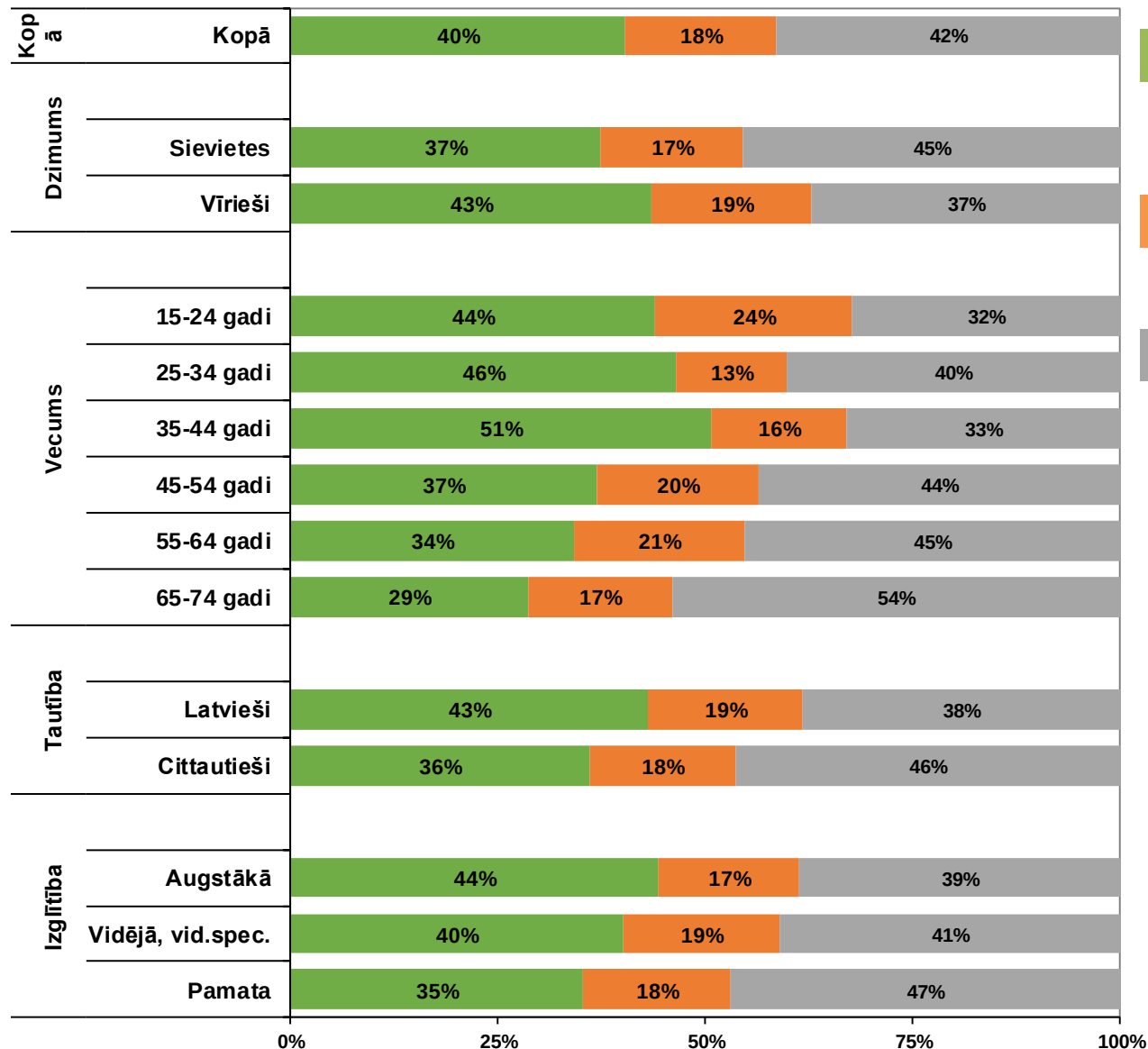

Q23. Vai zināt, kādēļ Latvijas Banka un Eirosistēma regulē naudas procentu likmes? (I)

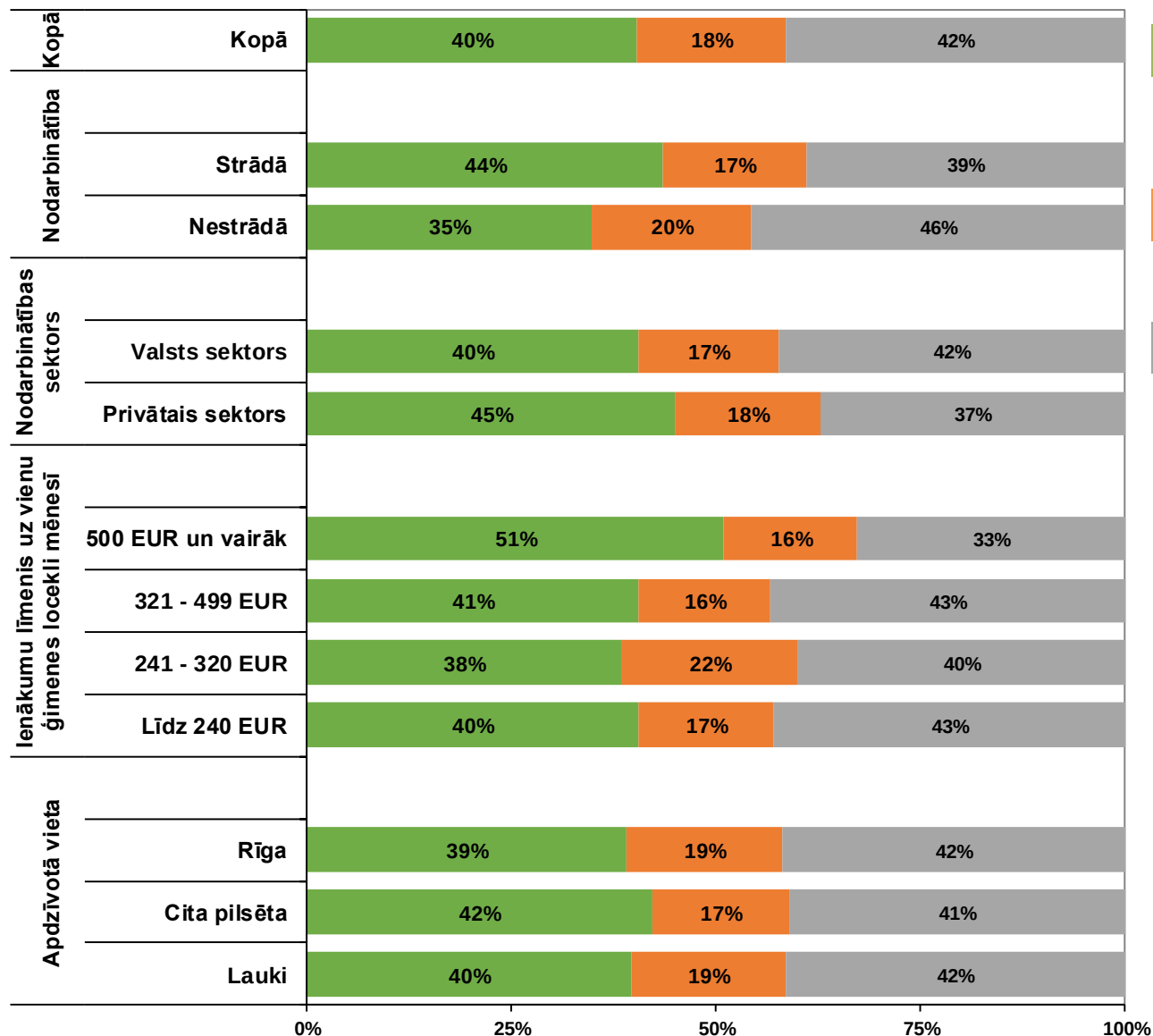
Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

Q23. Vai zināt, kādēļ Latvijas Banka un Eirosistēma regulē naudas procentu likmes? (II)

Bāze: visi respondenti, 2017. XI: n=1023

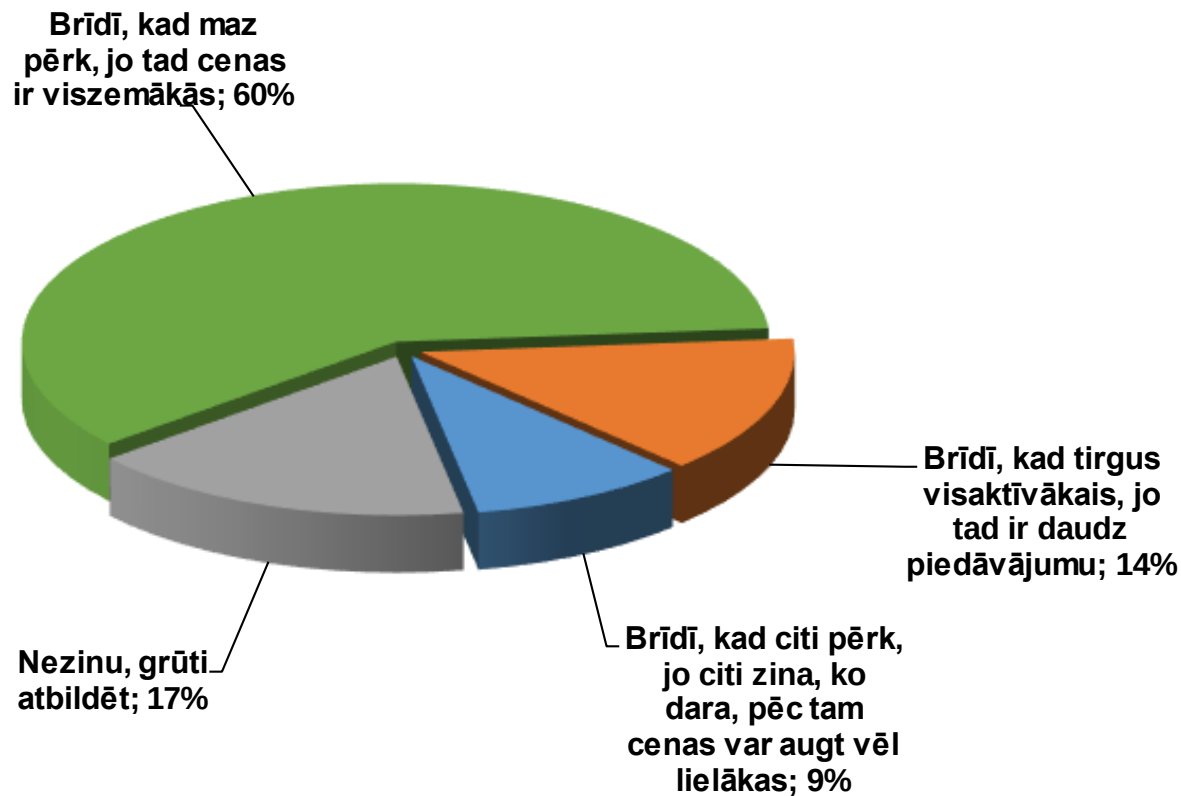
Q23. Vai zināt, kādēļ Latvijas Banka un Eirosistēma regulē naudas procentu likmes? (III)

- Tas ir veids, kā Latvijas Banka regulē, lai cenas neaug par strauju un valsts ekonomika kopumā attīstās stabili
- Tas ir veids, kā Latvijas valsts var nopelnīt papildus naudu valsts budžetā
- Nezina/grūti atbildēt

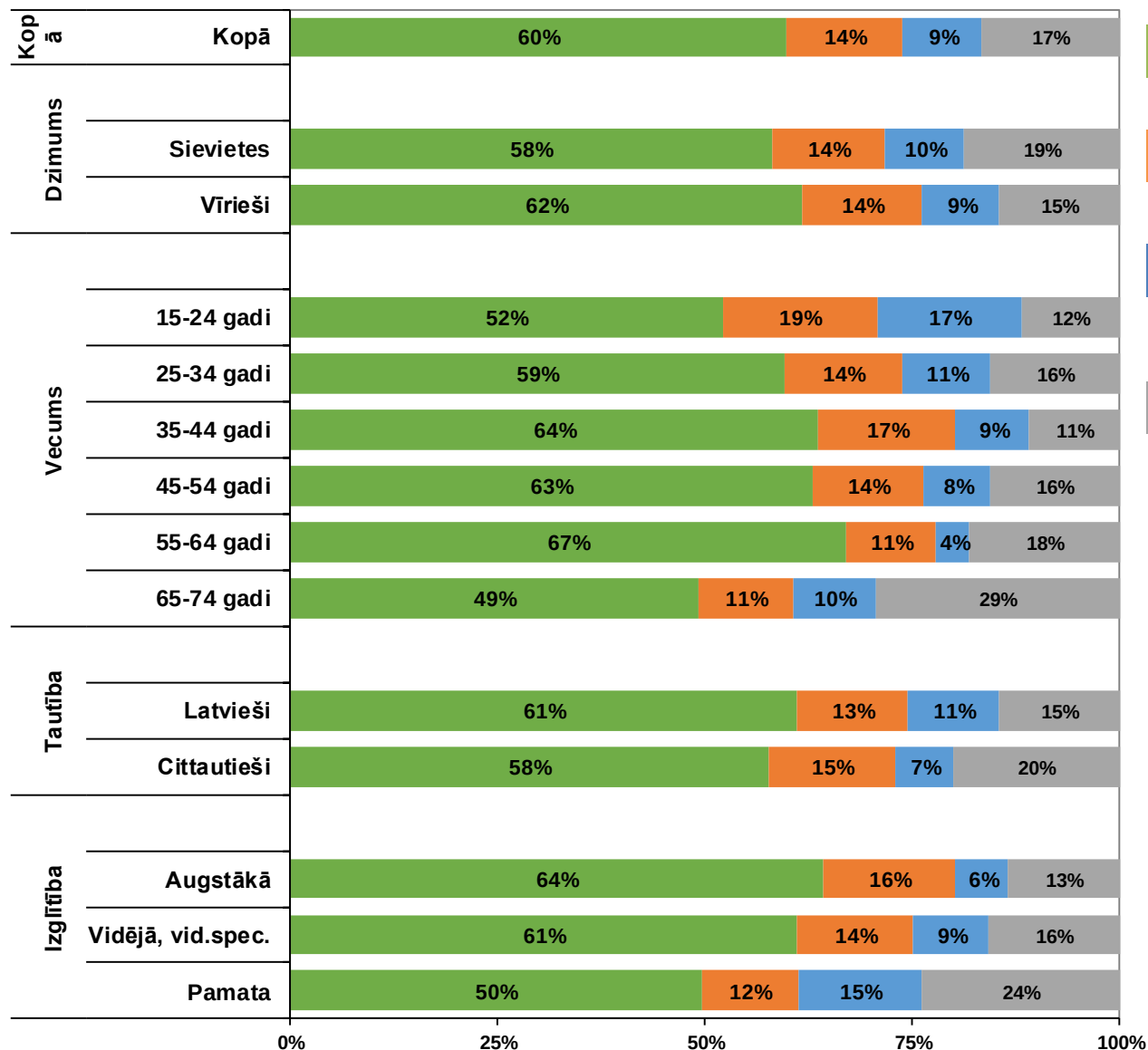
Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

Q24. Kurā brīdī, Jūsaprāt, ir visizdevīgāk iegādāties mājokli? (I)

Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

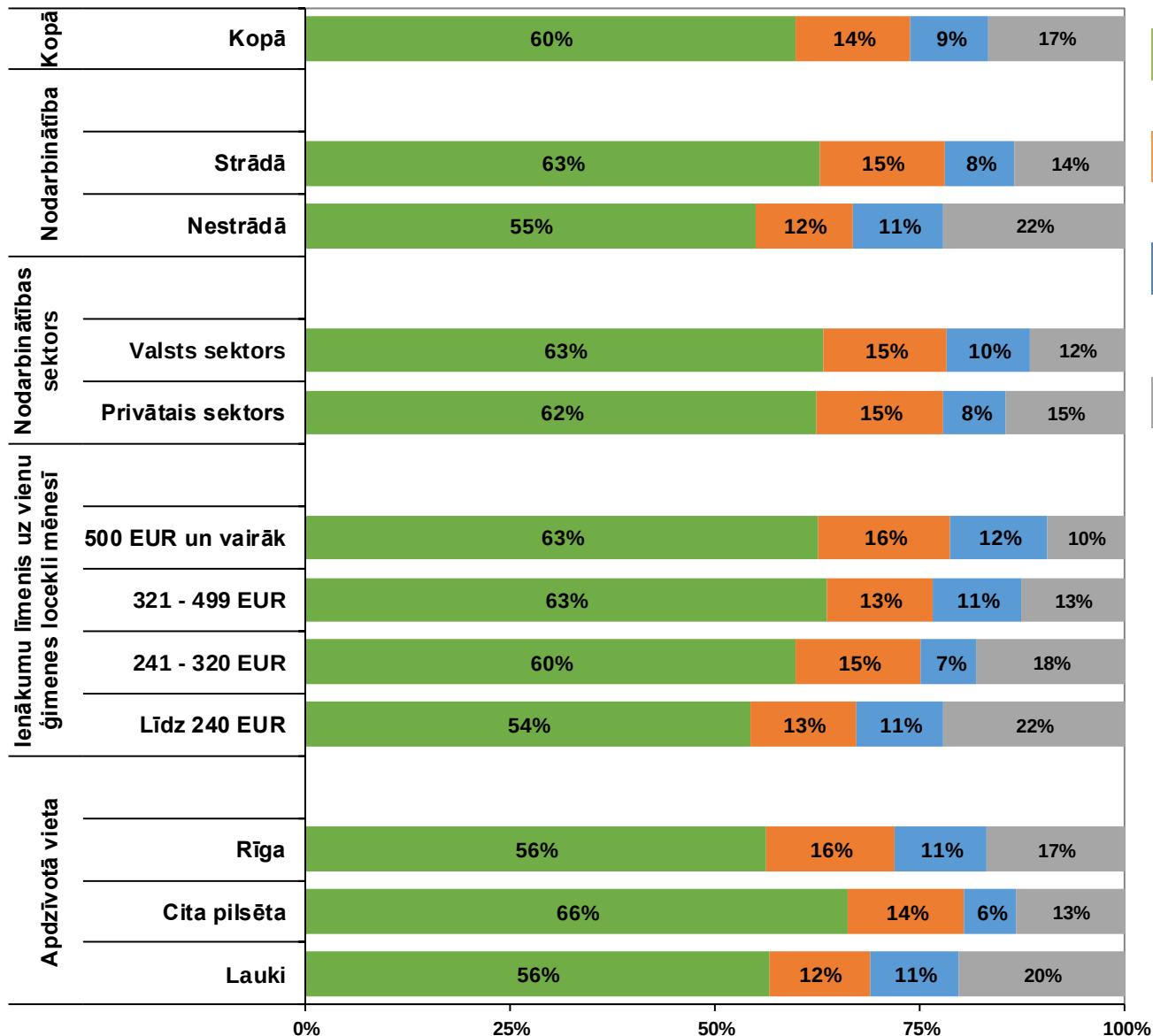
Q24. Kurā brīdī, Jūsprāt, ir visizdevīgāk iegādāties mājokli? (II)

- Brīdī, kad maz pērk, jo tad cenas ir viszemākās
- Brīdī, kad tirgus visaktīvākais, jo tad ir daudz piedāvājumu
- Brīdī, kad citi pērk, jo citi zina, ko dara, pēc tam cenas var augt vēl lielākas
- Nezina/grūti atbildēt

Bāze: visi respondenti, 2017. gada I ceturksnis: n=1023

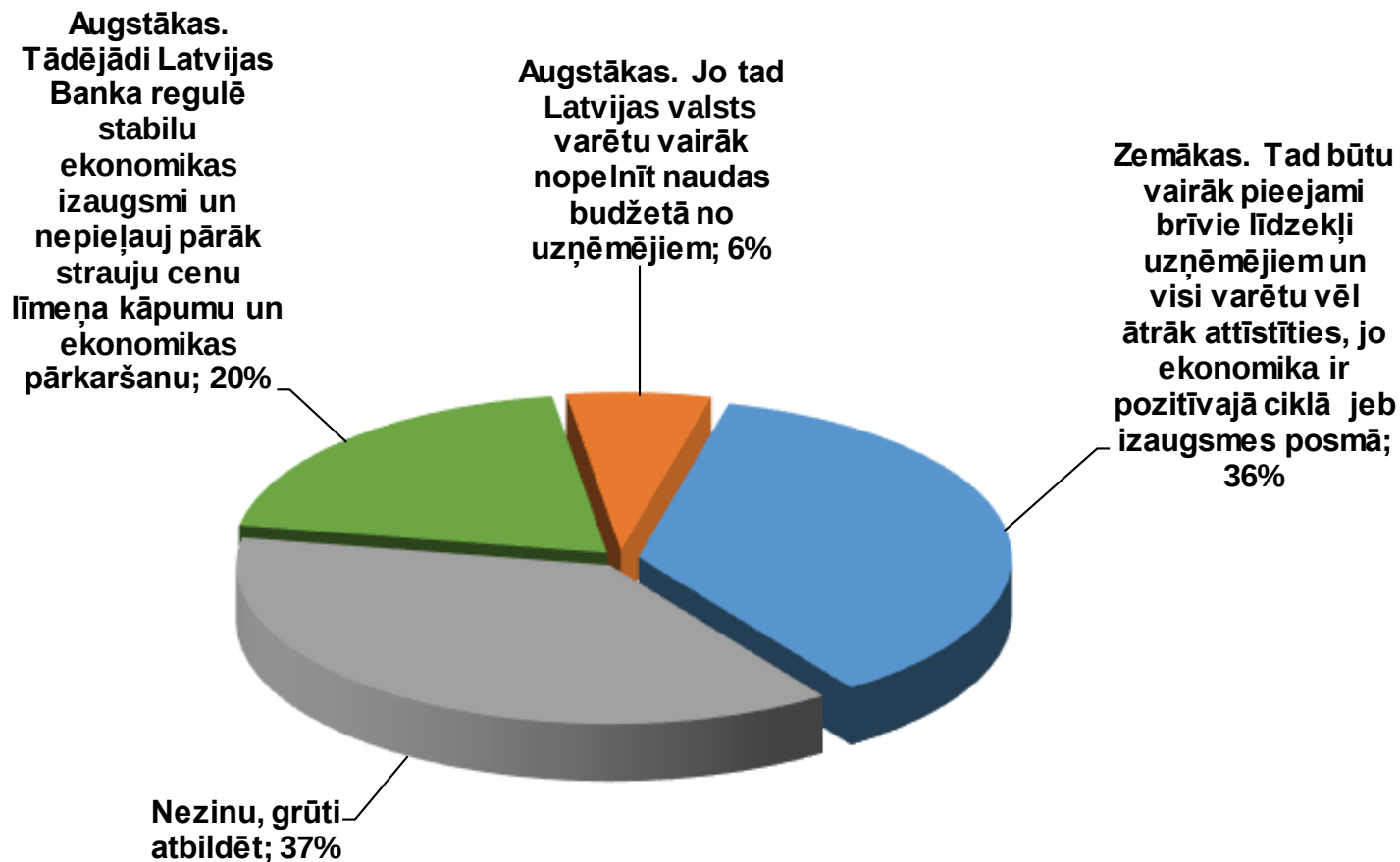
Q24. Kurā brīdī, Jūsprāt, ir visizdevīgāk iegādāties mājokli? (III)

- Brīdī, kad maz pērk, jo tad cenas ir viszemākās
- Brīdī, kad tirgus visaktīvākais, jo tad ir daudz piedāvājumu
- Brīdī, kad citi pērk, jo citi zina, ko dara, pēc tam cenas var augt vēl lielākas
- Nezina/grūti atbildēt

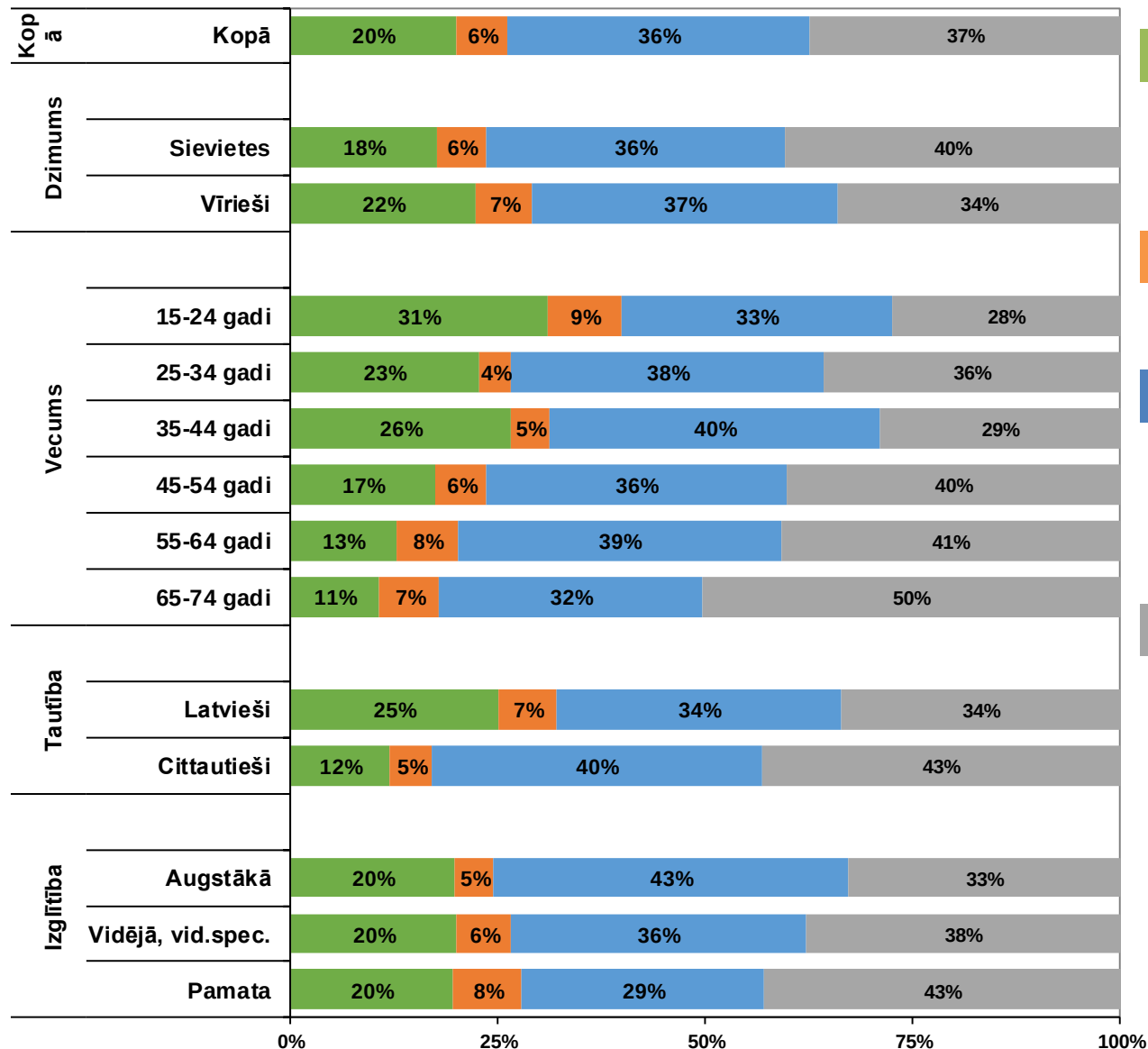
Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

Q25. Kādas naudas procentu likmes būtu jānosaka Latvijas Bankai un Eirosistēmai laika periodos, kad ekonomika aug? (I)

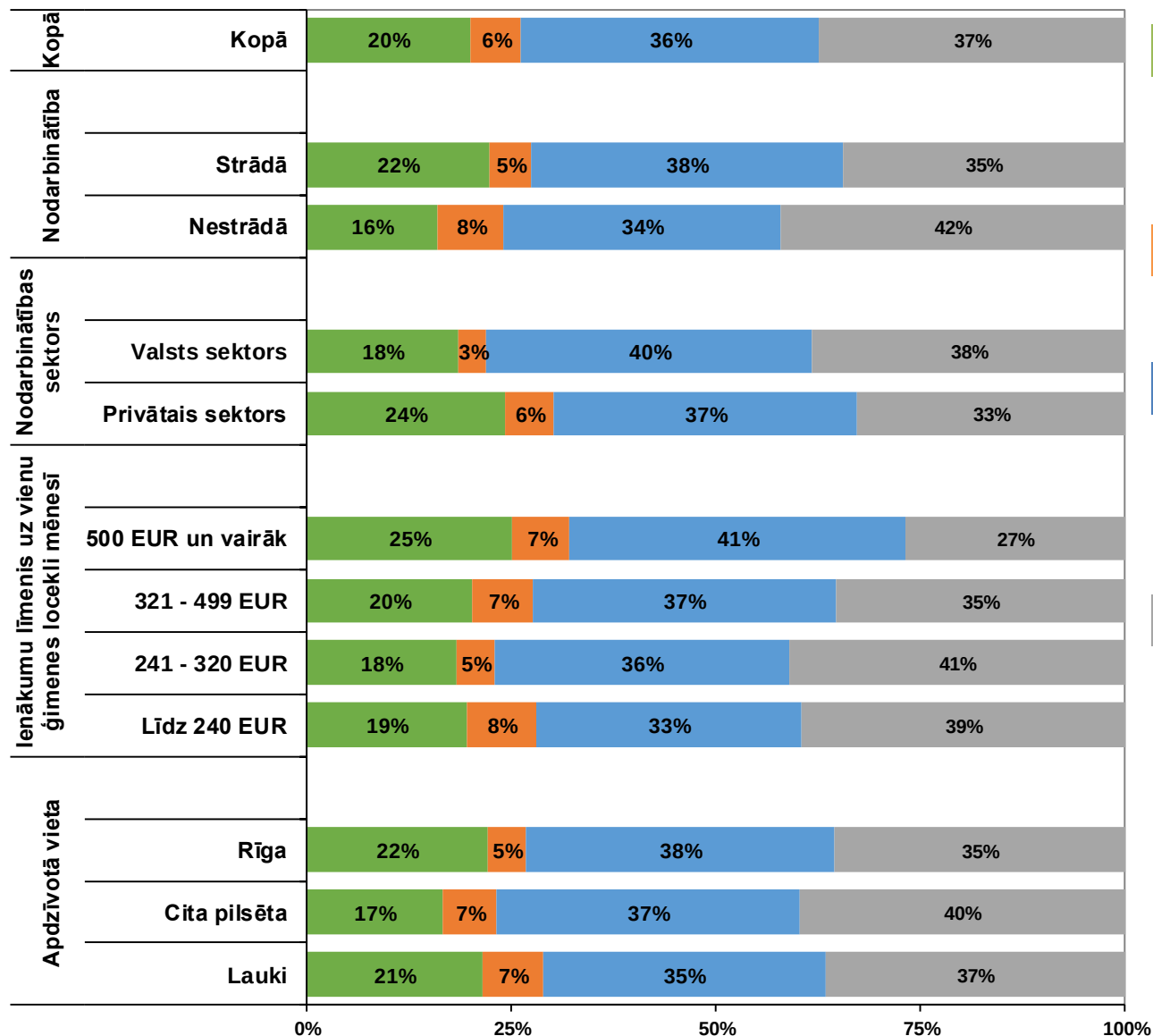
Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023

Q25. Kādas naudas procentu likmes būtu jānosaka Latvijas Bankai un Eirosistēmai laika periodos, kad ekonomika aug? (II)

Bāze: visi respondenti, 2017. gada XI mēnesis: n=1023

Q25. Kādas naudas procentu likmes būtu jānosaka Latvijas Bankai un Eirosistēmai laika periodos, kad ekonomika aug? (III)

- Augstākas. Tādējādi Latvijas Banka regulē stabilu ekonomikas izaugsmi un nepieļauj pārāk strauju cenu līmeņa kāpumu un ekonomikas pārkaršanu
- Augstākas. Jo tad Latvijas valsts varētu vairāk nopelnīt naudas budžetā no uzņēmējiem
- Zemākas. Tad būtu vairāk pieejami brīvie līdzekļi uzņēmējiem un visi varētu vēl ātrāk attīstīties, jo ekonomika ir pozitīvajā ciklā jeb izaugsmes posmā
- Nezina/grūti atbildēt

Bāze: visi respondenti, 2017 XI: n=1023